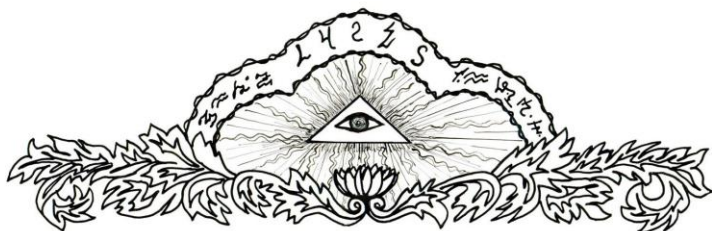


Anastasia Novych

Ptáci a kámen

Praha 2015



Lidé jsou doslova jako ptáci a kameny. Některým **stačí** jen **náznak**, jen jediné slůvko, které je zlehka postrčí do duchovních výšin. A **svou probuzenou podstatou se povznesou do poznání** nekonečného vesmíru. Ale jiní jsou... Kámen je kámen.

Poprvé vydalo v roce 2007 nakladatelství Lotos,
Ukrajina

Copyright © Anastasia Novych, 2007

Z ruského originálu Птицы и камень přeložila
RNDr. Věra Vachalcová
Obálka nakladatelství Lotos

Vydalo nakladatelství IBIS s. r. o., jako svou 12.
publikaci

ISBN 978-80-906170-1-8

SLUŽBA



„Bože můj, taková úporná bolest. Jakoby to nebyly játra, ale velká zející rána. Kdy mě přestanou tak trápit? Kdy to vše skončí? Toho bych se nenadál, cirhóza, sakra... Přišla v naprosto nevhodnou dobu. K čertu s ní, se smrtí. Už jsme si s tou kostnatou přítelkyní nejednou hleděli do očí. Ale dcera... ještě musí dokončit vysokou školu. Kdo jiný by ji pak pomohl v tomto bláznivém životě? Ne, ještě nemůžu, nemám právo umřít! Musím to vydržet ještě tři roky. V potu krve, ale musím to dotáhnout. To nic, to nic, musím se držet. Ještě se Zubatou pobojujeme za Rebrovovo tělo...“

Zazvonil telefon a znovu vrátil Rebrova do reality všedních dnů. „Co se to dnes děje? To nikdy nebývalo... Je to tak, svět se řítí střemhlav dolů. Jak bych tu mohl nechat dítě samotné...“

„Službukonající patnáctého policejního oddělení major Rebrov, poslouchám...“

Uplynulo dvanáct hodin od okamžiku, kdy major nastoupil celodenní službu na obvodním policejním oddělení. Situace v posledních dnech byla krajně složitá. V obvodu už třetí měsíc řádila novopečená banda. Za tu krátkou dobu hanebné a brutální činnosti provedli tito pachatelé několik loupeží s použitím střelných zbraní. Lidé byli zlovůlí těchto ničemů vystrašení. Kolegové museli sbírat informace

doslova kousek po kousku, protože se obyvatelé obraceli na policii velmi neochotně.

Po několika úspěšných přepadeních se tlupa, když pocítila chuť beztrestnosti, dostala do ráže. Její členové zabili ženu, ředitelku místních komerčních obchodů poté, co ji zle mučili. Byla to poslední kapka v poháru trpělivosti jak pro obyvatele obvodu (zejména pro ty, kteří se zabývali obchodní činností), tak pro orgány činné v trestním řízení. Ač je to paradoxní, ale právě hoře a zoufalství dočasně sjednotilo lidi, kteří pracovali v tak odlišných oblastech.

Život je život. Vznikají v něm různé situace, které každý člověk posuzuje svým rozumem podle momentálního osobního pohledu na svět. Existuje zde ale i jistá obecně lidská hranice, která je v podvědomí všech lidí neviditelně přítomna. A ti, kteří se ji odváží překročit, nejen že na sebe přitahují hněv druhých, ale také nevědomky ničí to nejvzácnější uvnitř sebe sama.

Jedna věc je dopustit se pochybení ze slabosti ducha a snažit se je napravit dobrem s cílem nalézt smíření v prvé řadě nikoliv ve vnějším světě, ale v tom vnitřním. A naprosto jiná věc je pevně spoutat křídla svého svědomí, toho světlého okénka v chrámu duše. Zde pak, jak říkávali naši slovanští předkové „...zlost zuřivá ochlazuje srdce mocí svou, oči zahaluje mlhou hněvu a vrhá člověka do pasti myšlenek černých, jež větší měrou než požár divoký nitro jeho spaluje. Zůstane sám jako havran na zuhelnatělém stromě uprostřed obrovského spáleniště...“

Téměř všichni zaměstnanci obvodního oddělení již desátý den pracovali v nouzovém režimu a hledali

vrahy. Lidé přirozeně měli nervy napjaté jak špagáty. Na služebně neustále drnčel telefon. Jeho ohlušující zvuk pokaždé, jako zarachocení hromu, otřásl všemi přítomnými.

Major Rebrov se snažil jasně a klidně odpovídat, přestože právě to jej stálo mnoho sil. Tělo se mu jednoduše trhlo na kusy příšernou bolestí. Třeštila mu hlava, skučela játra a ani žaludek neskákal radostí a reagoval ostrou bolestí na každé vypětí a rozrušení.

A těch bylo až dost. Titánské vypětí v práci způsobovalo vážné zdravotní problémy.

Játra o sobě dala vědět v tu nejnevhodnější dobu. Rebrov to táhl až do poslední chvíle a myslel si, že situaci zvládne. Ale jak se říká na Rusi, „dokud hrom neuhodí, člověk se nepokřičuje“. Potají, aby se to ani rodina ani kolegové nedozvěděli, navštívil kvůli záchvatům prudké bolesti svého přítele lékaře. Ten mu po příslušných rozborech stanovil naprosto bezútěšnou diagnózu: začala se u něj rozvíjet jaterní cirhóza. A jak se budou játra chovat v blízké budoucnosti, není známo.

Pro Rebrova to nebyla jen rána osudu, ale doslova úder pod pás. Nebyl by se bál smrti, kdyby žil sám. Ale měl rodinu – manželku a dceru, nejbližší lidi, kteří mu na Zemi zbyli a za jejichž život cítil určitou nevysvětlitelnou odpovědnost. A ke všemu je jediným živitelem rodiny. Manželce by se jen stěží podařilo získat práci, protože už čtyři roky trpí astmatem. Dcera studuje na vysoké pedagogické škole, kde je třeba za školné platit spoustu peněz. Tak byl Rebrovův plat jediným zdrojem rodinných příjmů. Navzdory tomu, že mohl major již před dvěma lety

odejít do důchodu, protože dosáhl stanoveného počtu odsloužených let, pokračoval v práci, aby jeho dcera mohla dostudovat. A vtom tohle! Tolik „štěstí“ najednou...

Přítel mu samozřejmě doporučil ty nejlepší lékaře, poradil mu, aby se vážně začal zabývat svým zdravím (protože dál už to tak táhnout nelze) a aby se nechal hospitalizovat a léčil se. Tak tak... Jen samotná léčba by i podle nejskromnějších odhadů byla poměrně drahá. A major si zjevně nebude moci dovolit platit takové obrovské náklady. Přirozená čestnost a poctivost mu nedovolily, aby si tak velké množství peněz půjčil od svých přátel. Vždyť i těch několik, právě jako on sám, žilo od výplaty k výplatě a snažilo se udržet nad vodou. A návrh přítele, aby zastavil nebo prodal své nemovitosti, Rebrov okamžitě zamítl. Zaprvé proto, že jeho nemovitosti představovaly jeden dvoupokojový byt, na který kdysi čekal téměř patnáct let. A za druhé, kvůli jeho zásadám – připravil by svou rodinu o střechu nad hlavou kvůli záchraně vlastní kůže. Takže Rebrovova volba byla podle měřítek jeho svědomí jednoduchá a skromná: vykašlat se na všechny lékařské předpovědi a pokusit se za každou cenu udržet při životě ještě tři roky, aby dcera stihla dokončit studia. A pak, ať se děje, co se děje... Rozhodl se mermomocí tlačit tu kouli do posledního dechu.

Když Rebrov zapsal do knihy další telefonní hovor, vzal si pilulku Analginu, aby aspoň trochu utlumil bolest, která mu neustále připomínala blížící se nevyhnutelný konec. Přítel mu sice doporučil Ketanol, ale ten byl mnohem dražší než Analgin. Major i dříve na sobě šetřil, protože se domníval, že je

lepší častěji rozmazlovat dítě sladkostmi. A tím spíše ani teď nehodlal utrácet za svůj „obnošený plášť“, jak v poslední době nazýval své tělo.

* * *

Na policejním obvodním oddělení to hučelo jako v úlu. Všichni běhali sem a tam se zmateným výrazem v tváři. Blížil se konec desátého dne bezvýsledného pátrání, a to vytvářelo atmosféru nervozity a krajní podrážděnosti. Vždyť kromě neodkladné práce existovaly zároveň i pravidelné rutinní každodenní povinnosti.

Do cely předběžného zadržení, nebo jak ji přezdívali kolegové, do „opičárny“, vedli další „klienty“ – tři narkomany a špinavého bezdomovce, známého již téměř celému obvodnímu oddělení. Přivedli ho vždy, když hořely ukazatele, jako kdyby v obvodu jiní bezdomovci ani nebyli. Kolegové tomu chudákovi žertem přezdívali Vasja, protože byl v jistém smyslu extrémní ve všem. Více než jiní bezdomovci byl terčem pouličních chuligánů. Jednou v podkroví, kde trávil zimu, z ničeho nic začala hořet elektroinstalace. A samozřejmě, i přes jeho veškerou snahu uhasit oheň, byl právě on nájemníky obviněn ze žhárství. Nebo se nešťastnou náhodou stal svědkem krvavých událostí, až z toho šel mráz po těle. Celkově lze říci, že se Vasja vždy dostal do nějakých potíží.

Rebrov hledal očima svého asistenta nadporučíka Čmila. Odskočil si na pět minut, aby si promluvil s přítelem, ale byl pryč už dobrou půlhodinu. Když major Čmila na pracovišti nenašel, podal klíče strážmistroví, svému druhému pomocníkovi.

„Kosťuškině, otevři jim.“

„Zdravím, Rebrove!“ na služebnu vešel inspektor kapitán Oniščenko, který spolu se strážmistrem doprovázel tuto veselou společnost. „Proč jsi tak mrzutý? Jak se vede?“

„Ále, jde to od deseti k pěti,“ mávl rukou major.

„Hoď ty chmurné myšlenky za hlavu, s námi všemi to taky jde od deseti k pěti,“ usmál se kapitán. „Vždyť víš, že všechno dobré v tomto životě je buď nezákonné nebo nemorální nebo vede k obezitě...“

„To je přesné,“ souhlasil Rebrov a nutil se přes bolest vykouzlit úsměv. „Kdes vykopal ty krasavce?“

„Představ si, prověřovali jsme jednu adresu...“

Oniščenko nestihl domluvit, když vtom se jeden z narkomanů, pravděpodobně s velmi otupělým vědomím, náhle proměnil z pasivního klienta v mimořádně agresivního.

„Všichni vstát, kozlové, všechny zastřelím!“ zařval zplna hrdla, pak přešel na sprosté nadávky, začal pobíhat po místnosti šílenou rychlostí a shazovat židle, které sotva stály na vetších nohách.

Rebrov a Oniščenko zareagovali prakticky ihned, o pár okamžiků později se připojili i strážmistři. Narkomana bylo nutné okamžitě zklidnit.

Zbývající dva kamarádíci sledovali všechn ten povyk s naprostou lhostejností. Naopak bezdomovec, když viděl, kolik pozornosti všech zaměstnanců se upírá k tomuto muži, si bez povšimnutí přidřepal a začal se po čtyřech rychle přesouvat ke dveřím. Ale tam se, pro jeho osobu poněkud nevhod, objevil nadporučík Čmil, který spěchal na pomoc svým kolegům. Jeho impozantní postava, která vyplňovala téměř celý dveřní otvor, přinutila bezdomovce

vyjeknout překvapením. Aniž by zpomalil, ten chudák se prudce otočil a se stejnou obratností, v rekordním čase a v téže poloze, vykonal zpáteční cestu. U cely se rychle vztyčil do vertikální polohy a zaujal dřívější místo vedle dvou narkomanů. S obavami letmo pohlédl na Čmila, udělal útrpný obličej a, jako by se nechumelilo, civěl na rvačku v místnosti služebny. Rebrovova pomocníka tato legrační scénka notně pobavila. Ale na moralizování nezbýval čas. Nadporučík rozmáchlým krokem spěšně prošel kolem neúspěšného uprchlíka, jen mu zahrozil prstem a stěží přitom potlačil úsměv. Ten s pochopením slušně přikývl. Tím incident, sotva postřehnutelný okolím, skončil.

Nakonec se mužům podařilo navztekaného narkomana uklidnit. Ten ochabl stejně náhle, jako se rozzuřil. Zadržené zamkli do „opičárny“. Všichni, kteří se této malé potyčky zúčastnili, stále ještě vypouštěli páru z rozbouřených emocí.

„Zatraceně, to je dneska den, mám jen jedny nervy!“ ohradil se kapitán Oniščenko.

„Ivaniči, nikdy není tak zle, aby nemohlo být ještě hůř,“ uchechtl se Čmil.

„Fuj, fuj, fuj! Že tě huba nebolí!“ odpověděl kapitán. „I bez toho jsme se nahonili jak štvaná psiska... Lidé se úplně zbláznili, na každém kroku vyvádějí jako pominutí.“

„Měsíc se určitě natočil tou nesprávnou stranou. Tamhle, podívej se oknem: jedna veliká, kulatá, tlustá pr...“

Muži se zasmáli.

„Jo, přesně tak, tlustá pr... Dnes jsme z devíti zavolání čtyřikrát vyjeli úplně zbytečně. Lidé se vyděsí hned, jak se něco šustne.“

„Oznámili to přece v televizi... Tak jsou ostražiti.“

„Kdyby tak byli ostražiti svědci! A to ve vlastním obchodě zabili majitelku, ale nikdo nic neviděl a neslyšel! Jako bychom i bez toho neměli práce až nad hlavu... A představ si, že se tu zase ukázali ‚potulní herci‘...“

„Ještě ti tu scházeli,“ hořce pronesl Rebrov.

„Pravdu díš,“ přikývl kapitán. „No, co je to za život?“

Za mizerný měsíční plat tak velká každodenní dřina!“

„Ivaniči, člověk by měl být optimistou,“ podotkl nadporučík.

„Jsi ještě mladý, k životu sis ještě ani nepřičichnul. Optimista, to je bývalý pesimista, který má plné kapsy peněz, žaludek v naprostém pořádku a jehož

žena odjela hodně daleko.“

Muži se znovu rozesmáli.

„Čmil je dnes nějak podezřele veselý. Nevšiml sis, Rebrove?“ usmál se Oniščenko.

„Ano, je takový po setkání s přítelem,“ odpověděl major s tajemným úsměvem.

„S přítelem?!“ v Oniščenkových očích zahořely plamínky. „Já jsem zahlédl toho ‚přítele‘ tady kousek před vchodem! Ten má ale křivky, to jsi ještě neviděl! Prsa, jako...“

„No tak, nech toho,“ se spokojeným úsměvem poznamenal Čmil. „Co víš, možná, že je to láska na první pohled.“

„Aha, kolikátá už v pořadí?“ zeptal se posměšně Oniščenko. „Měl by ses oženit, protože láska na první pohled se stává již tvou chronickou konjunktivitidou.“

„Čím, čím?“ přeptal se nadporučík.

„Oční chorobou.“

„Copak, Ivaniči, snad nežárliš? Mimochodem, všichni lidé se rodí svobodní a sobě rovni.“ Po krátké pauze Čmil lišácky dodal: „Ale někteří se pak ožení.“

„A tak je to vždycky!“ mávl rukou kapitán Oniščenko a na služebně se opět ozval tlumený smích.

* * *

Pracovní den se blížil ke konci. Byl opravdu velmi stresující a obtížný jak pro obyvatele města, tak i pro strážce pořádku. Zlo, které zrodil svou aktivitou nový gang, se šířilo doslova jako plevel. Zasévalo do lidí rostoucí strach a jako magnet k sobě přitahovalo to nejhorší. Kromě zbloudilých „potulných herců“ se v ulicích města objevila i skupina opilých výrostků, kteří se snažili kolemjdoucím demonstrovat svou kolektivní sílu. Dopouštěli se trestných činů na domácí půdě. Lidé jakoby ztratili svou pravou tvář a snadno podlehli negativní stránce své povahy.

Když se blížila půlnoc, policejní oddělení znatelně osiřelo. Zůstala jen výjezdová skupina a ti, co měli službu. Únava, nahromaděná během dne, se na lidech podepsala. Nadporučík Čmil chodil zamyšleně sem a tam, až se zastavil před „opičárnou“. Odtud se ozývalo tiché supění spících „obyvatel“. Spokojen s klidnou situací, nadporučík opět usedl do staříckého,

ošuntělého křesla, které služebna zdědila po bývalém rudém koutku. Nohy si natáhl na jedinou více méně zachovalou židli. Potom, co se takto uvelebil, sáhl po starých novinách a zatvářil se soustředěně ve snaze proniknout do podstaty informací. Ale již po půl hodině se noviny pokojně zvedaly v rytmu tlumeného chrápání.

Strážmistr Kostuškin se snažil bojovat se spánkem vsedě u stolu. Ale mladý organismus chtěl své. Víčka se nalévala tíhou, jako by byla z olova. A tak usnul mladistvým spánkem a bezstarostně si přitom podpíral tvář rukou. Jen tehdy, když zadrnčel telefon, oba asistenti sebou trhli a probudili se. Ale když viděli, že nepřišel nikdo z vedení, znovu se ponořili do sladké dřímoty.

Jen Rebrov seděl na stráži a nezamhouřil oko. Bolest nenechala jeho tělo na pokoji. Analgin dočasně bolest otupil, ale vůbec jí Rebrova nezavil. Takové dlouhotrvající záchvaty bolesti major ještě nezažil. Tělo bylo jako cizí a stálo jej hodně námahy, aby je přinutil k pohybu. Nechtělo se mu zbytečně ani pohnout. Zato vědomí... Fungovalo horečně naplno a probíhal v něm vnitřní rozbor prožitého života. To vše se dělo ve zvláštním stavu, v jakémsi odpoutání od těla, přes mlhavý opar tupé pulzující bolesti.

Po posledním hovoru se Rebrov nemohl uklidnit. „Co se to s lidmi děje? Co se stalo s tímto světem? Všichni jsou dopálení, popuzení... A k tomu všemu ještě ta babka... Trpí nespavostí nebo co? Tady je i bez ní napjatá situace a ona si usmyslí, že mě bude přes telefon poučovat o tom, jak je dnes policie k ničemu...“ Kritizovat umí každý! Měli by sem přijít a sami popracovat jako „čističi bahna zločinu“! Poctiví

občané nevidí ani setinu té špíny, se kterou mají policisté denně co do činění... Měli by se raději zabývat výchovou dětí a vnuků, než proklínat druhé. Mládež je ponechána napospas! Dělá výtržnosti, píchá si jen tak, z nudy a zahálky, přičemž si bere příklad ze svých ‚vyspělých‘ kumpánů. A psychiku lze zlomit rychle...

Začnou malým jointem, aby nevypadali před kamarády za hlupáky, a pak ani nezpozorují, jak se stali na tom svinstvu zcela závislími. Narkoman prodá za dávku i svou vlastní matku! Ale jakmile dospívající zadržíme, rodiče vytrvale tvrdí ‚můj syn není takový‘, ‚zatkli jste ho pro nic za nic‘. A člověk se jako hlupák ospravedlňuje, snaží se jim otevřít oči, aby uviděli skutečná fakta a brzkou pochmurnou budoucnost jejich potomků. A tak se ptám, je mi to zapotřebí?

Tady život i bez toho není med...

Vedení nás kritizuje za nízkou objasněnost trestné činnosti. A jak může být vysoká objasněnost, když policie pracuje z pouhého nadšení? Rozpočet ministerstva vnitra zákonodárci téměř každým rokem zkracují. Hlídková služba už prakticky neexistuje. Ale dříve právě díky ní byla objasněna podle horkých stop většina pouličních zločinů. Z činných složek se kvůli nedostatku peněz propouštělo stále více zkušených pracovníků, kteří už ztratili víru úplně ve vše. A k čemu to vede? K ničemu dobrému. Profesionální jádro mnoha služeb bylo prakticky zničeno, pozice vysoce kvalifikovaných odborníků zaujala nezkušená mládež, z níž dobrá polovina nemá žádné vyšší vzdělání. A vůbec, co motivuje dnešní mládež? Čest, poctivost, důstojnost, jak tomu bylo za

mých časů? Ne. Nyní je hlavním stimulem touha po moci a snadném výdělku. Pod rouškou zákona okrádají občany bez výčitek svědomí, a navíc jsou hrubí,“ Rebrov se podíval na pokojně podřimujícího Kostuškina a Čmila. „Ne všichni, samozřejmě, ale drtivá většina. Odkud se má brát důvěra lidí, jejichž zájmy má policie fakticky chránit?“

Major si promnul víčka a čelo, aby aspoň trochu zmírnil tupou bolest.

„Z druhé strany, i takové kolegy je možné pochopit,“ přemýšlel dál. „Musí živit rodiny. Komu by se chtělo nastavovat svůj zadek kulkám a každý den si drásat nervy v té špíně za mizerný plat? Je to jako začarovaný kruh... A já tu sedím na telefonu jako fackovací panák a poslouchám všechny ty stížnosti na systém...“

Rebrov náhle znovu ostře ucítil štiplavý zápach této místnosti, přesně jako v den, kdy na služebnu vstoupil poprvé. Trpký a štiplavý specifický pach potu, cigaret a zatuchlosti, které jsou vlastní institucím tohoto druhu... Nebylo možné se jej zbavit. Prosákne člověka a jeho oblečení svými výpary jako stigma, všude ho doprovází a upozorňuje ostatní na místo služby tohoto jedince. Zpočátku, když zde začal pracovat, nemohl si na něj dlouho zvyknout. Ale pak zapomněl. Nyní ho opět zápach udeřil do nosu, jako kdyby někdo majorovi strčil pod nos otevřenou lahvičku se čpavkem. Rebrov ve spěchu vyšel na chodbu, odemkl hlavní dveře a vykročil na zápraží.

Byl pozdní podzim a počasí již bylo docela chladné. Majorovi se ale líbil ten vjem vlhkosti a čerstvosti osvěžujícího vzduchu. „No co to jsou za novinky?“ řekl si pobouřeně v duchu, když přišel k

sobě z náhlého pocitu dušení. „To mi ještě scházelo... Klid, Rebrove, klid...“

Major vytáhl cigaretu, škrtl zápalkou a připálil si ve snaze zklidnit nervy, pocuchané za poslední dobu. Nicméně myšlenky navazovaly jedna na druhou po nějaké neviditelné spirále logických úvah o smyslu života.

„Ano..., život proletěl kolem jako jiskra z téhle sirky. Sotva stihla zaplát jasným plamenem, okamžitě zhasla podle něčí vůle shora... Shora?!“ překvapil Rebrov sám sebe. „Copak už stárnu? Ještě snad nejsem v tom věku...“

To je ale paradox, tělo se mi rozpadá na kusy jako vetchému staříkovi, ale uvnitř cítím, že jsem plný energie jako v mládí... Mládí... Ach, to byly zlaté časy! Žádné velké starosti, světlé ideály a pevná víra v lepší budoucnost. První opravdová láska... Ano, to byla opravdu ta nejlepší část mého života...“

Major si vzpomněl, jak po skončení služby v armádě snil o tom, že půjde na vysokou literární školu. S ruštinou a literaturou neměl problémy již od dob, kdy usedl do školních lavic. Ale jeho kamarád, Sergej, s nímž byl společně odveden na vojnu ze stejného města, ho požádal, aby mu pomohl dostat se na práva. Jen tak z legrace odevzdal přihlášku spolu s ním. Na zkoušce úspěšně a s lehkostí napsal písemnou úlohu za oba dva. S dějepisem si nějak poradili. V angličtině trochu kulhali, ale prošli. Naštěstí se učitelka, mladá osůbka, vcítila do jejich situace. A tak byl Rebrov přijat společně se svým kamarádem na právnickou fakultu. Stát se právníkem bylo v té době považováno za prestižní záležitost. Mladí lidé vyrostli na filmech, v nichž se

oslavovala čest a oddanost důstojníků, jejich odvaha a hrdinství. Rebrov, stejně jako jeho přítel, byl tou romantikou uchvácen a snažil se podobat svým oblíbeným postavám.

Ale později, když začali pracovat, romantický mladický zápal při střetu s realitou poněkud pohasl. Jeho přítel odešel ze služby téměř okamžitě, ale Rebrov zůstal sloužit potřebám lidí své země. Kde všude jen nepracoval: v pátrání, sledování, vyšetřování... A téměř všude měl z důvodu své poctivosti a přímočarosti neustálé konflikty s velením. Pak si ho vzal k sobě na odbor vyšetřování trestných činů stejně čestný člověk ze staré školy. Rebrov vykonával práci vyšetřovatele téměř čtrnáct let. Co všechno za ta léta viděl a s čím vším se musel střetnout...

Majorovi se v paměti vynořil poslední velký konflikt, po kterém ho vyšší velení vyloučilo z vyšetřování a navíc mu přišli důtku „za hrubost jednání se služebně staršími“.

Stalo se to tak. Dva roky sledovali jednoho dvakrát odsouzeného mizeru, ke kterému vedly nitky mnoha místních trestných činů. Dokázat jeho spoluúčast bylo těžké, protože se mu dařilo páchat trestné činy rukou druhých, zatímco technicky zůstal „z hlediska zákona neušpiněn“. Ale přece jen se jednou prozradil. Pak se na něj policejní vyšetřovatelé pověsili a téměř čtyři dny ho i jeho komplice sledovali. Díky této intenzivní práci se jim podařilo zabránit vraždě. Při zatýkání zločinecké skupiny byli dva Rebrovovi kolegové vážně zraněni. Jejich práce ale v konečném důsledku vyšla nazmar.

Celou vinu na sebe vzal jeden z členů gangu. Hlavní podezřelý byl „pro nedostatek důkazů“ propuštěn. Navíc základní dokumenty s důkazy jeho obvinění záhadně z případu zmizely. Dva roky práce se obrátily vniveč, zranění kolegové... A jaký to mělo smysl? Rebrov považoval za svou povinnost obnovit spravedlnost v kancelářích vyššího velení, odkud přišel ten podivný rozkaz propustit hlavního podezřelého. V důsledku toho Rebrova se skandálem z vyšetřování vyhodili a dokonce mu nepomohly ani jeho minulé úspěchy, ani přímluva náčelníka odboru vyšetřování. To nejlepší, co tehdy pro něj mohl bývalý šéf udělat, bylo, že ho zařadil na služebnu jedné z okrajových částí města a incident urovnal.

Rebrov se stále v hloubi duše cítil uražen. Vyšší velení zcela ignorovalo jeho zásluhy i to, že on a jeho kamarádi riskovali své životy, zatímco šéfové seděli v teplé kanceláři, a i to, že si Rebrov při této práci totálně zničil zdraví.

A tu je výsledek – cirhóza. Toto onemocnění je možné nazvat nemocí policejních vyšetřovatelů. A není na tom nic překvapivého. Den za dnem velký stres, mrtvoly, krev... Jak něco takového může normální tělo vydržet? A tak se člověk musí uvolnit vodkou, aby se aspoň trochu oprostil od trvalých duševních otřesů.

Major horečně hledal v celé své práci ve službě, již věnoval většinu svého života, alespoň nějaký smysl. „Jak jsem žil svůj život? Bez přestání jsem bojoval za spravedlnost... Kterého ze skutečných banditů jsem posadil? Ale, nikoho! Z těch, které bylo třeba zavřít, jsou teď buď poslanci, nebo sedí na městských úřadech nebo se stali ‚váženou osobou‘.

Ale vždyť to jsou opravdoví zločinci! A koho tedy zavírali? Ty, co ukradli stařence kuře? Trakař sousedovi? Nebo břevno v dole? Vždyť tito lidé se dopustili trestného činu z hladu nebo napáchali něco v opilosti! Zavřeli ty, kteří neměli peníze, aby se vykoupili. Skutečným zločincům je ale fuk naše marná práce! Úplatek a případ je uzavřen. Opravdu by bylo lepší stanovit oficiální sazby a nechat lidi dělat si, co chtějí... Proč se potom vystavovat kulkám a riskovat svůj život? To je hnus...“

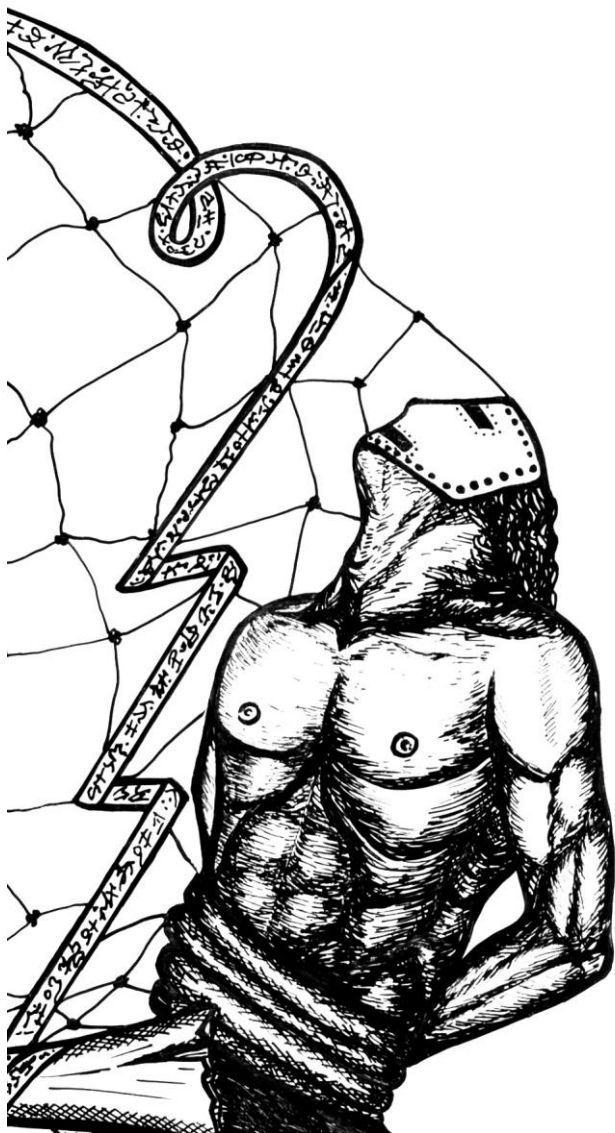
Navzdory tomu, že čerstvý vzduch osvěžoval, Rebrov se opět rozrušil. Klubko myšlenek znovu začalo namotávat ponuré myšlenky, mnohokrát již probrané, naplněné nenávistí a zlobou. Major zamáčkl nedopalek a rozdrtil ho nohou, jako kdyby právě ten byl vinen vším, co se v jeho životě stalo. Jakmile se vrátil do budovy a zavřel za sebou dveře, zamířil ke svému pracovišti. Protivný zápach, i když utlumený, přece jen zaváněl svou zatuchlostí, jako kdyby to byla zatuchlost samotného systému zákona a pořádku.

Na služebně se ozývalo tiché chrápání. Nadporučík Čmil pootevřel jedno oko, vyhodnotil situaci a znovu usnul. Major přistoupil k pokojně dřímající „opičárně“. „Hmm, přivedli bezdomovce, narkomany... Stále stejné tváře. Tomu se říká plnit ukazatele?! Tady s těmi? Jak je vše hloupé... Koneckonců, všichni jsou si velmi dobře vědomi, že je tento odpad civilizace jen důsledkem nepořádku, který je všude kolem. Příčina se ale skrývá v těch, kteří ho bez výčitek svědomí produkují. A všichni mlčí, třesou se o svou kůži. Jak může v této zemi existovat spravedlnost? A kdo teď potřebuje ochránce

spravedlnosti, když se děje tohle všechno? Asi jsem se nenarodil ve správné době...

Ach, žvotě, žvotě... Kdo si tě takového vymyslel? Sniš, v mládí si něčo naplánuješ a pak se ocitneš v něčem, co vůbec nečekáš a dál se v tom plácáš. Pokud to pořádně rozeberu, nic z toho není moje. Celý život jsem tady pracoval jen proto, že to tehdy tak dopadlo. A pak jsem musel žvotit rodinu. Myslel jsem si, dobře, alespoň v důchodu si splním své literární sny, dcera už dostuduje... A tady to máš – cirhóza... Vypadá to, že život už končí. A co jsem stihl udělat z toho, co chtěla moje duše? Vůbec nic. Je bláhové si myslet, že člověk má dostatek času. Pokud nějaký je, pak je to právě tady a teď. A měl by jej využít velmi efektivně, nepropásnout ani jedinou šanci těchto cenných životních okamžiků.

Kdo ví, proč jsem se vlastně narodil na Zemi... Kvůli pokračování rodu? Dítě ale vyrostě za nějakých osmnáct let. A co dál? Vnoučata, stáří... Stále v nějakém zběsilém koloběhu péče o potomstvo, jako u zvířete. Čím se tedy od něj liší člověk? Schopností myslet? O čem přemýšlet? Jak si zařídít bydlení, zplodít potomky, nakrmit je a postavit na nohy? Vypadá to, že se člověk odlišuje od zvířete pouze tím, že zvířě dělá vše instinktivně a člověk dělá totěž, ale promyšleně. Soudě podle života, je to tak. Ale proč si tedy uvnitř přeje něčo víc, něčo, co leží za hranicí tohoto staletími vykresleného uzamknutého kruhu? Potomstvo, ano, to je báječné. Ale ty se naroďíš sám, vaříš se v kotli tohoto života taky prakticky sám (protože přibuzenstvo – to je pouze vnější stimul a podpora



Fragment kresby Anastasie Novych „Kdo jsi?“

tvé vlastní životní platformy). Nakonec umíráš sám a tento jev opět prožíváš čistě na své vnitřní úrovni. Koneckonců, nikdo ve skutečnosti nezná ani tvé myšlenky ani co skutečně prožíváš ani tvůj reálný život se všemi jeho ‚audio‘ a ‚video‘ obrazy mozku. Proč tedy příroda potřebuje takové hromadění niterných informací, myšlenek jednotlivce? Vždyť to žádná z živých bytostí nepotřebuje – kromě člověka samotného. Co se skrývá v hlubinách tohoto tajemství přírody? Jestliže vychováváš děti osmnáct let (a někdy ani nevíš, koho jsi vychoval, protože některé jejich myšlenky a činy zůstanou pro tebe nerozluštitelnou hádankou), pak na pěstování, nebo lépe řečeno hromadění svého vnitřního stavu utrácíš celý svůj vědomý život od raného dětství až do posledního dne na Zemi. Tak v čem je tedy smysl? Proč jsou člověku dány všechny tyto úrovně obtíží a utrpení? Proč prchavé mládí daruje člověku okamžiky vnitřního štěstí, po nichž pak teskní po zbytek svých dnů? Jaká je skutečná podstata lidské existence? Kdo tedy skutečně jsem? Copak jsem jen tělo? Rozhodně ne. Proč se tento pytel kostí a tekutin pohybuje pouze díky síle mé vůle? Mé? A kdo jsem tedy já, jestliže myslím nezávisle na tělesné bolesti? Co je to vůbec bolest? Kdo jsem já?!”

Z této náhlé záplavy nových myšlenek, které se vkrádaly až do morku kostí, sebou Rebrov trhl. Lehce zavrtěl hlavou. Této noci se s ním opravdu dělo něco neobvyklého, něco, co se mu ještě nikdy nestalo. Jeho mysl byla zvyklá odpovídat na dotazy logickými, ucelenými úvahami. A teď si sám sobě zadával takové, zdánlivě na první pohled jednoduché, ale zároveň neuvěřitelně složité otázky, které se dotýkaly

něčeho hluboce osobního, až se rozum se svou logikou, obvyklou pro policejního vyšetřovatele, z tohoto přepětí při hledání odpovědi vymkl kontrole. Rebrov opět mírně zatřásl hlavou, naivně se domnívaje, že se takovým způsobem těchto myšlenek zbaví. Ale ty nejen že nezmizely, naopak zintenzivnily svůj útok při střetu s obvyklými ponurými úvahami o každodenní existenci. A zároveň tělo neustále upozorňovalo bolestí na vážné poruchy. V tomto hrozném stavu zastihlo majora další zadrnutí telefonu – byly právě tři hodiny v noci. Zvedl sluchátko a automaticky unaveným hlasem řekl:

„Službukonající patnáctého policejního oddělení major Rebrov...“

Ve sluchátku se ozval ženský hlas. Běžný jev – rvačka v opilosti. Něčí protáhlá oslava narozenin v důsledku nadměrných dávek alkoholu proměnila byt v boxerský ring. Došlo k vyřizování účtů až do krve... Rebrov se spojil vnitřní linkou s výjezdovou skupinou. Po chvíli vešel na služebnu kapitán Oniščenko s ospalým obličejem.

„Komu tam z kocoviny nebo z hladu přeskočilo v hlavě ve tři ráno?“ zeptal se a protíral si přitom oči.

„Ale, tady, podívej,“ pokývl hlavou Rebrov. Kapitán si zběžně přečetl záznam.

„Sakra, budeme se muset hnát až na druhý konec revíru! Ach jo, nemáme to vůbec lehkě...“

Oniščenko se podíval na Čmila, dřímajícího pod novinami, usmál se a tiše se k němu přikradl o něco blíž.

„Roto, vstávat! Nadporučík Čmil, dvakrát úklid rajónů mimo pořadí!“ hlasitě zavelel.

Ospalý Čmil instinktivně vyskočil do pozoru, přitom srazil na podlahu zachovalou židli a nechtěně shodil se stolku se zásuvkami popelník plný nedopalků. Vtom se vzpamatoval. Spolu s ním vyskočil strachy i strážmistr Kostuškin.

„Fuj ty, Oniščenko! Jednou ze mě uděláš bezdětného,“ zanađával Čmil mrzutě.

„Proč bezdětného?“ podivil se s úsměvem kapitán. „Proč, proč...“ pitvořil se Čmil. „Pro slepičí kvoč... Víš, jaký to má vliv na psychiku...?“

„Aaaha...“, protáhl údiv Oniščenko a dodal: „No, ale ‚Moc, aniž by byla zneužita, ztrácí svou přitažlivost.‘ Nejsou to tvoje slova?“

„Jo, tomu se říká ‚bez pobídky si i vypravěč pohádek zdřímne‘.“

Služebna poněkud ožila. Zatímco si Oniščenko s Čmílem povídali, přišli ještě další dva vyšetřovatelé a řidič.

„Dobrá, jdeme na to,“ pronesl kapitán, když opouštěl místnost.

„Hodně štěstí,“ odpověděl Rebrov.

Po odchodu výjezdové skupiny se Čmil valil po místnosti jako medvěd probuzený ze zimního spánku. Kopal do úlomků židle a bručel si pod nosem:

„Ten Oniščenko... ‚když nemůžu sám, ani jinému nedám.‘ V takovém místě mi přerušil sen, had jeden...“

„Sedni si zatím k pultu, uvařím kafe,“ řekl Rebrov s pohledem upřeným na nadporučíka.

Čmil všeho nechal, ztěžka dosedl ke stolu a rozhlédl se kolem, na kom by si vylil zlost. Rebrov

vhodný pro tento účel zjevně není. Je služebně starší a k tomu dobrý chlap, vždy s ním jednal jako s člověkem, ne jako ten Oniščenko. Čmil se rozhlédl po místnosti. „Jak to vypadá v ‚opičárně?‘“ pomyslel si a zastavil se pohledem na cele. Ale vtom na služebnu vešel Kostuškin, který odešel na záchod. A tu si Čmil vybral ideální cíl pro vypuštění páry. Využil toho, že se Rebrov vzdálil do jiné místnosti, nasadil hrozivý pohled a panovačně pronesl:

„Strážmistře Kostuškin, proč jsou odpadky na pracovišti?“ Ukázal na nedopalky ležící na podlaze a nařídil: „Vzít rychle do ruky koště a uklidit prostor!“

„A proč já? Já to neudělal.“ odpověděl stejným tónem Kostuškin.

Čmil oněměl úžasem.

„To je teda mládež! Jak to, sakra, mluvíš se služebně starším?!“

„Nech toho, Čmile! Co po mně vyjízdiš? Sám jsi to shodil, sám si to uklidí.“

„Cože, cože?“

Nadporučík se za stolem začal pomalu zvedat. Při pohledu na jeho impozantní postavu se Kostuškin příkrčil, sám svalnatý moc nebyl. A jak Čmil výhruzně nadzvedl další části svého statného těla, strážmistr dál nepokoušel osud, narovnal se do pozoru a zasalutoval.

„Rozkaz, vzít do ruky koště a uklidit prostor!“

A pak zmizel z dohledu pro potřebný čisticí nástroj. Čmil spokojeně mlaskl, usedl a zamumlal:

„To je ale...“

Když Rebrov přinesl kávu pro všechny tři, nadporučík poučoval Kostuškina o tom, jak má člověk, pracující u policie, plnit rozkazy. Kostuškin

mezitím už zametal poslední nedopalky a nespokojeně z pod - obočí pozoroval Čmila.

„Vy jste se pustili do úklidu? Výborně!“ pochválil je Rebrov. „Navrhuji, pojďme něco sníst.“

Major vytáhl velký chleba, pečlivě připravený manželkou a rozkrojil ho na tři části.

„Tady, poslužte si.“

Při popíjení horké kávy zmírnil Čmil svůj agresivní tón.

„Jo, káva,“ podíval se na hodinky, „za deset minut půl čtvrté ráno – to je rajske potěšení! Kostuškinе, takových vzácných okamžiků si važ! Kde jinde by sis vypil kávu ve tři hodiny v noci v blízkosti takto exotických individuí,“ Čmil pokývl směrem k „opičárně“,

„s takovou zvláštní směsicí různorodých pachů?“

Rebrov se pousmál v předtuše toho, co má Čmil za lubem. Ten pokračoval v přehánění:

„Představ si, že sedíš a piješ černou kávu v ponuré noci (škoda, že není pátek a třináctého), ve světle úplňku v černočerných mracích, kdy upíři a vlkodlaci ruší město věčným vytím...“

V tom okamžiku někde v blízkosti skutečně zavyl pes. Kostuškin málem upustil hrnek. Ale nahlas řekl:

„Aha, teď budeš vyprávět o upírech... Zapomněl jsem si z domu vzít chránič na nos, abys mě za něj nevodil.“

„Já?! Vodit za nos?! Nikdy! Rebrov by mě lhát nenechal,“ odušil Čmil a zlověstným hlasem pokračoval: „Před dvěma měsíci, nedaleko odtud v sousední vesnici, zemřel jeden upír za velmi záhadných okolností. Jmenoval se Luka. Kdybys jen viděl jeho dům a hlavně kůlnu... Umřel bys hrůzou! I

zkušení vyšetřovatelé potom, co během těch dvou týdnů viděli, nemohli spát, pořád se jim o Lukovi zdálo. Představ si velký řezací stůl, krev, střeva, smrad, deset rozedraných pověšených mrtvol...“

Kostuškin se pod dojmy příběhu začal dusit kávou. Rozkašlal se a odběhl na záchod.

„Ech,“ mávl rukou Čmil. „Slaboch!“

„No, s deseti mrtvolami jsi to očividně přehnal,“ poznamenal Rebrov. „I jedna tehdy udělala dojem.“

„To já jen tak, pro polechtání nervů,“ zažertoval Čmil.

V tu chvíli ostře zazvonil telefon. Čmil a Rebrov sebou současně trhli.

„Ano, všichni už máme nervy na špagátku!“ s úsměvem na takovou reakci poznamenal Rebrov a zvedl sluchátko.

„Službukonající patnáctého policejního oddělení major Rebrov.“

„Přijďte co nejrychleji,“ ozval se ve sluchátku třaslavý hlas nějaké stařenky. „Tam... tam... je slyšet výstřely..., něco se děje, dítě pláče...“

„Počkejte chvílku. Řekněte mi své příjmení, jméno, adresu...“

Stará žena začala zmateně mluvit, rozčileně celou dobu opakovala, že se za zdí něco stalo, dítě pláče, a že mají okamžitě přijet. Tento úzkostný stav se ze staré ženy na jakési nevědomé úrovni přenesl i na Rebrova. Uvnitř se v něm něco sevřelo. Major se ale snažil zůstat klidný a zjistit o situaci všechny podrobnosti. Tak to mělo být podle předpisů. I když on sám velmi dobře věděl, jak hloupé a směšné se zdály být jeho otázky člověku na druhém konci drátu. Je v šoku a oni se ho ptají na jméno a příjmení. Na

druhou stranu, někdo musí zůstat klidný a uvažovat jasně a střízlivě bez ohledu na to, jak vyhrcoené jsou okolnosti. Každá panika vždy již tak napjatou situaci ještě zhoršuje.

Asi po dvou minutách si major konečně vyjasnil podstatu toho, co se stalo. Stařík a stařenka se probudili tím, že uslyšeli zvuky podobné výstřelům. Pak se za zdí ozval hluk, nějaký povyk, dětský pláč. Zavolali na policejní oddělení.

Rebrov napnul paměť. Uvedená adresa mu připadala povědomá. A pak si vzpomněl... No ano, je to tak, když byl ještě vyšetřovatelem, cestičky Rebrova a majitele domu se občas protnuly. Je to dobrý člověk, v těch dobách byl dobrovolným strážcem veřejného pořádku, pomohl vyšetřovatelům zadržet těžkého zločince. Nyní je soukromým podnikatelem. Žije se svou ženou, asi deset let starým synem a starší matkou. S manželkou obchoduje na trhu s oděvy. Nejsou chudí ani bohatí. Vydělají si na živobytí. Muž nepije, nekouří. Má něco se zdravím, vředy, nebo tak něco... Ne, když už by došlo k opilecké rvačce, pak určitě ne v tomto domě.

Rebrov zpozorněl. Nejasný, nevysvětlitelný pocit úzkosti se zvětšoval jako sněhová koule. Něco není v pořádku, stalo se tam opravdu něco velmi vážného. Musím bezpodmínečně zavolat výjezdovou skupinu. Stop... Skupina odjela na druhý konec revíru. Pomyslel si: „Než jim to oznámím a než přijedou, může být už příliš pozdě. Příliš pozdě!!!“ Rebrov sám nevěděl, proč si byl tak jistý tím, že to výjezdová jednotka nestihne. Na nějaké podvědomé úrovni cítil, že je třeba jednat ihned a rychle. Vyskočil a běžel do vedlejší místnosti pro bundu.

„To si piš, že nelehká...“ Čmil nestihl dokončit monolog, přerušen Rebrovem, který se zastavil v půli cesty.

„Takže, Čmile, ihned ohlas zapsanou adresu výjezdové skupině. Ať okamžitě vyrazí, hned, jak budou moci!“

Čmil, který vycítil vážnost situace, se zeptal:

„Co se stalo?“

„Stařenka zaslechla výstřely. Zdá se, že se uvnitř bojuje... Dům je dva bloky odsud... Nechceš se osvěžit během?“ pokusil se více méně klidně pronést Rebrov, ale moc se mu to nedařilo.

„Samozřejmě,“ řekl zmateně Čmil a pokrčil rameny. „A co služebna?“

Vtom vešel strážmistr.

„Máte dobré vtipy v noci!“ řekl se smíchem Kostuškin, přičemž považoval celou scénu za falešný poplach.

„Tak, Kostuškin, budeš na telefonu. Čmile, volej výjezdovku!“

Rebrov spěchal pro oblečení. Čmil se šel spojit s výjezdovou skupinou.

„A co se stalo?“ polekal se Kostuškin.

„Ne vždy se na policii po nocích spí, někdy se tam ještě i pracuje,“ zavtipkoval nadporučík. „Co zíráš? Plň rozkaz!“

Spojil se s výjezdovkou a vysvětlil situaci.

„Snad tu nezůstane sám?!“ nakonec to Kostuškinovi došlo a vykulil oči. „To se nesmí!“

„No, proč sám? Podívej, kolik tu máš partáků!“ zle pokývl Čmil směrem k „opičárně“ a hodil si na sebe bundu. „Jeden lepší než druhý.“

„Je to proti předpisům. To se nesmí!“ snažil se hystericky zakrýt svůj strach Kostuškin.

„Poslouchej, ty ufňukanče!“ chytil Čmil strážmistra za klopy a pořádně s ním zatřepal. „Jsi jako kolovrátek: ‚to se nesmí, to se nesmí‘. Považuj to za stav nouze. Chápeš?! My s Rebrovem budeme hned zpátky. Posedíš tu, nic se ti nestane. Jsi podělaný strachem?!“

Z poslední věty Kostuškin vystřízlivěl. Vtom se objevil oblečený Rebrov.

„Tak, pojďme,“ přikázal a za chůze si kontroloval služební zbraň. „Kostuškine, zavři za námi.“

„Neměl bych zavolat na velení, když jde o mimořádnou situaci?“ zmateně zabrblal strážmistr.

„Já ti zavolám!“ zahrozil Čmil. „Proč zbytečně obtěžovat lidi o půl čtvrté ráno? Možná, že je tam všechno v pořádku, možná, že se přeslechli... Koukneme tam, vrátíme se. Je to jasné?!“

„Jasně,“ odevzdaně zamumlal Kostuškin.

„Neslyším!“

„Rozkaz.“

„To je jiná,“ řekl spokojeně Čmil.

„Přestaň se zabývat nesmysly! Pospěšme si,“ poháněl Rebrov nadporučíka.

* * *

Venku bylo poměrně chladno. Vál pichlavý severní vítr. Zem byla mírně namrzlá. Kolem ani živáčka. Rebrov s Čmílem běželi spící čtvrtí šedých devítiposchoďových domů. Zvuk uspěchaných kroků se ozýval kolem, ale sotva ho někdo slyšel. V oknech již dávno nesvítlo světlo a lidé v časných ranních

hodinách klidně spali v teplé posteli a kochali se obrazy sladkých snů.

Čmil uháněl vpřed a ještě přitom dokázal pokračovat v hovoru s majorem.

„Už se netrap! Možná, že se babce něco zdálo. Nebo se mládež baví, odpaluje petardy. Sám jsem byl mladý a prošel si tím.“

„Oh... staříku,“ pronesl udýchaně major.

Rebrov trochu zaostával. Snažil se běžet tak rychle, jak jen to bylo možné. Tělo se rozpadalo na kousky hroznou bolestí a každý otřes způsoboval ostré spalující bodání v játrech. Nohy byly jako z vaty. V uších mu hučelo. V hlavě úplná mlha. Rebrov přesto pokračoval v tomto pro něj namáhavém běhu, jako kdyby nepřekonával jen dva bloky domů, ale vzdálenost rovnající se jeho životu.

Čmil se ohlédl. Při pohledu na Rebrova se mu sevřelo srdce – jak mnoho úsilí vynakládal tento muž k překonání té vzdálenosti. Nadporučík zmírnil tempo a přidal se k majorovi.

„Poslyš, proč letíme, jako kdyby hořelo?! Pojďme normální chůzí. Možná, že měla stařenka noční můru, a my, jako idioti, o půl čtvrté ráno, uháníme jako na rande!“ a žertem dodal: „Copak jsme gerontofilové? Já osobně jsem tradiční sexuální orientace.“ „Poběžme!“ zachraptěl Rebrov.

„Když poběžme, tak poběžme... Nic nenamítám,“ a nikoliv bez ironie v hlase Čmil dodal: „Tak se staň! Říká se, že by se mělo všechno v životě vyzkoušet... Poslyš, a co když k té babce zaběhnu sám? Zjistím, co a jak. A ty počkáš na policejní stanici, dokud to vše nevyjasním...“

„Není vždycky posvícení...“ pokusil se Rebrov také vtípně odpovědět a lapal přitom po dechu.

Konečně zanechali panelákovou čtvrt za sebou. Zde začínal labyrint rodinných domů.

„Kam se ženeš, Čmile?“ křiknul Rebrov na nadporučíka.

„Vždyť ta ulice je na té straně!“ pokývl Čmil.

„Ne... tudy,“ mávl major rukou, předběhl nadporučíka, aby mu ukázal cestu.

Psi, probuzení dusáním nohou, začali neklidně štěkat po celém okolí. „Tady je to, poslední rohový dům na křižovatce.“ Rebrov přiběhl k brance, zastavil se a téměř se na ni zavěsil ve snaze popadnout dech. Čmil se zlomil v půli a opřel se rukama o kolena, aby se vydýchal.

„Za tebou... by se jeden uhnal,“ pronesl a sotva popadal dech.

Čmil se podíval na podezřele ztichlého majora. Rebrov stál jako socha a se zatajeným dechem civěl někam do dvora. A kdyby nezvedl ruku na znamení ‚Pozor!‘, Čmil by si pomyslel, že zemřel. V bočních a předním okně domu, podle všeho téže místnosti, svítilo světlo. Za závěsem se míhaly něčí stíny.

Rebrov tiše otevřel vrátka a spolu s Čmílem vklouzli na dvorek. Poblíž ležel v nevelké tmavé kaluži mrtvý pes. Čmil si přidřepł a prstem se dotkl lepkavé tekutiny. „Krev,“ kývl na potvrzení.

„Běž vlevo,“ šeptl major a ukazoval na boční okno.

Čmil opět kývl. Sehnul se a krátkými krůčky přeběhl podél hospodářských budov až k plotu, oddělujícího dvůr od malé květinové zahrádky u domu, na niž mířilo boční okno. I přes mohutnou

postavu nadporučík téměř nehlučně přeskočil plot a zmizel ve tmě.

Rebrov si otřel pot z čela. Vytáhl z pouzdra pistoli, odjistil ji a došel ke dveřím. Srdce mu bušilo v hrudi s hlasitou ozvěnou po celém těle. Dech se zrychlil. Ruce se mu trásly z rychlého běhu a velkého přetížení. V krku měl sucho. Vzal za kliku dveří a jemně ji přitáhl k sobě. Povolila snadno – dveře byly odemčené. Rebrov je co nejopatrněji pootevřel a tiše vstoupil do domu. Pohyboval se ve tmě jen po hmatu, až narazil na něco měkkého a obezřetně si podřepil. Ve slabém paprsku světla, který si razil cestu zpod dveří vedlejší místnosti, uviděl ruku staré ženy. Zkontroloval puls. Nenahmatal ho, přestože tělo bylo ještě teplé. „Žena podle všeho chytila první ránu,“ blesklo hlavou Rebrovovi. „Přičemž před malou chvilkou...“ Major překročil mrtvolu, pevněji sevřel pistoli v ruce a nehlučně zamířil směrem k pruhu světla.

Došel k dalším dveřím a pomalu je otevřel směrem k sobě. Byl to průchozí pokoj. Vlevo, v dalším pokoji, svítilo světlo. Právě odtud se ozýval dětský pláč. Mužské hlasy hrubě vyžadovaly peníze. Bylo slyšet přitlumené údery a sténání. Rebrov se přikrčil u zárubní a opatrně vykoukl. Dva ozbrojení muži v černých maskách tloukli svázaného majitele domu, ležícího na podlaze a dožadovali se, aby jim ukázal místo, kam je ukryl. Jednomu z nich visel přes rameno samopal, druhý svíral v ruce pistoli. Třetí lupič stál vlevo se sekerou a sledoval činnost svých kompliců. Za ním se krčil malý chlapec, přivázaný k radiátoru u okna. Žalostně plakal, strachy sevřeně

oči. Vpravo na pohovce ležela žena, svázaná prádelní šňůrou, s roubíkem v ústech.

Rebrov se horečně snažil přijít na to, jak postupovat dál. Vtom jeden z útočníků, ten se samopalem, popadl muže za vlasy, ukázal prstem na chlapce a zařval: „Svině jedna, tak se dívej!“ Kývl na svého kumpána. Ten napřáhl sekeru nad křehkým tělíčkem dítěte. Chlapec z plna hrdla zavřeštěl...

Rebrov to nevydržel. Bez rozmyslu vyskočil z místa, křičel přitom nějaké standardní fráze, aniž by slyšel svůj vlastní hlas. Jediná myšlenka, která mu zběsile pulsovala v hlavě, byla – za každou cenu zachránit dítě. A v tu chvíli pocítil, jakoby jím pronikl nějaký zářivý, spalující paprsek zezadu v oblasti zátylku. Vybuchl v jeho těle a vyvolal v něm silné mravenčení jako po mocném výboji elektrického proudu. Od této chvíle se Rebrovovi změnil celý obraz vnímání. Myšlenky zmizely. Nastal jasný absolutní klid. Čas se zpomalil.

Uviděl hlaveň pistole, namířenou na sebe, ale strach se nedostavil. Přítomna byla jen jasnost a chladná kalkulace. Zrak se neobvykle zkoncentroval a jasně zaznamenával, jak kulka vyletěla z hlavně mužovy pistole. Rebrov naklonil hlavu a vyhnul se tak trajektorii letu kulky. A až pak uviděl záblesk z černého kulatého otvoru.

Jeho pohled spočinul na pravém rameni protivníka. Bylo to zvláštní, ale Rebrov neviděl ani oblečení, dokonce ani kůži, ale pouze ramenní kloub, který trhala kulka. Instinktivně stiskl spoušť. V příštím okamžiku kulka pronikla nepřitelem přesně v místě, zaměřeném jeho očima. Rebrov se téměř automaticky vrhl na muže se sekerou, skokem pro

jeho věk neuvěřitelným, kopl ho do hrudi levou nohou tak, jako kdyby se celý svůj život zabýval bojovým uměním. Muž se vznesl a tvrdě narazil do zdi. Pak se jako míček od ní odrazil, dopadl na zem a pustil sekeru.

Rebrov otočil hlavu mírně doprava. Třetí lupič, který pustil vlasy týraného muže, se již zvedal a namířil na majora hlaveň samopalu. Rebrov jednal velice rychle, snadno a vyrovnaně, jako kdyby zautomatizování těchto pohybů trénoval roky. Pravou nohou srazil zbraň stranou a dolů a přišlápl ji k podlaze. Pokračoval v pohybu, přihrčil se a z otočky protivníkovi uštědřil vahou celého svého těla silný úder levým loktem přímo za ucho. Muž se svalil v bezvědomí na majitele domu. Rebrov si přehodil zbraň do levé ruky a pravou rukou zvedal samopal. V tu chvíli zahlédl koutkem oka něco podivného.

Otočil hlavu. V průchozí místnosti hned u dveří, kde ještě před vteřinou stál on sám, uviděl průzračnou zářící siluetu. Její rysy byly stále jasnější a zřetelnější, až se nakonec objevila podoba nádherné tváře. Její pohled volně pronikal do duše a ozařoval svým světlem i její nejzazší hlubiny. Rebrov cítil, že nevydrží sílu tohoto pohledu, ale odpoutat se od jeho úžasné příjemné a laskavé přitažlivosti, která hladila srdce, bylo nemožné.

Náhle, k nevysslovitelnému Rebrovovu údivu, jeho periferní vidění začalo pracovat tak, jako kdyby se díval přímo na probíhající události ze strany. Rozeznával do nejmenších podrobností, jak se okenní tabule tříští na mnoho úlomků, jak do místnosti letí kus dřeva, který vyrazil rám a jak se z okna vzápětí vynořuje mohutná postava nadporučíka Čmila.

Překvapen touto neobvyklou vlastností zraku, major stěží odtrhl pohled od zářícího obličejce a podíval se na okno, které bylo kupodivu celé. Ve stejném okamžiku se sklo rozbilo na kousičky a obraz, který zachytil Rebrovův mozek, se naprosto reálně zopakoval. Čmil se vrátil do místnosti jako uragán. Když ale uviděl živého a nezraněného majora a také zločince, ležící u jeho nohou, zastavil se a ustrnul údivem. Rychle se však vzpamatoval a začal jim svazovat ruce.

Rebrov si udržel stejný stav absolutního klidu. Opět se ohlédl ke vchodu do průchozí místnosti, která jeho pozornost přitahovala nejvíce. Ale pokoj byl již prázdný, zející svou pohlcující temnotou. Jen slabé rozptylující se světlo se měkce vzdalovalo a zářilo z chodby. Rebrov ho bez váhání následoval.

Prostředí s každým krokem stále více měnilo svůj tvar. Čím dále se Rebrov vzdaloval od osvětlené místnosti, tím více se zaostřoval a stlačoval prostor kolem něj. Jakmile vešel do tmavé chodby, jako by se ponořil do pomalu otáčejícího se tunelu. Kulaté stěny a podlaha se nacházely v jakémsi amorfním stavu. Dalo by se říct, že „stěny“ a „podlaha“ představovaly pojmy z Rebrovovy minulosti. Teď je viděl jako různé shluky atomů a molekul, odlišující se konfigurací a formou záření, které doslova jako živé měnily svůj tvar s každým jeho krokem. Rebrovova ruka volně vnikala do stěn z této hmoty. I když ani ruka již nebyla rukou, ale tryskajícím proudem barevné energie, uzavřené v obalu ze stejných nepatrných částic jako stěny a podlaha.

Před sebou uviděl neobvykle seskupené atomy a molekuly smíchané s rozptylujícím se světlem

uhasínajících energií. „Stařenka,“ blesklo mu hlavou. Tělo obklopovala mírná záře. V oblasti hlavy, v jejím samotném středu, pulsovala zlatavě načervenalým světlem rosolovitá hmota. Nad tělem se vznášel malý oslnivě jasný chomáček. Rebrov nějakým způsobem chápal, že tento shluk energií a pulsující rosolovitý chomáč je jedním celkem, který je podstatou člověka, přebývajícího v tělesné skořápce. Připadalo mu, že toto malinké zářící Něco je živá, věčná bytost. Cítil na sobě její neviditelný pohled, napětí a smutek svírající duši. A on jí porozuměl, porozuměl beze slov. „Všichni žijí, jsou naživu,“ pronesl v duchu major. Bytost přesně pochopila jeho myšlenky. Zazářila měkkými, neuvěřitelně teplými odstíny, které se objevily i na rosolovitém chomáči a zanechala v duši Rebrova podobný uklidňující vyrovnaný pocit. Vtom se Rebrovovi rozbřeskl. Jasně si uvědomil, že smrt jako taková neexistuje!

Tento objev ho ohromil, otevřel mu dveře do dosud neznámého více než reálného světa, do světa věčnosti a naplnil tak život zcela novým smyslem existence.

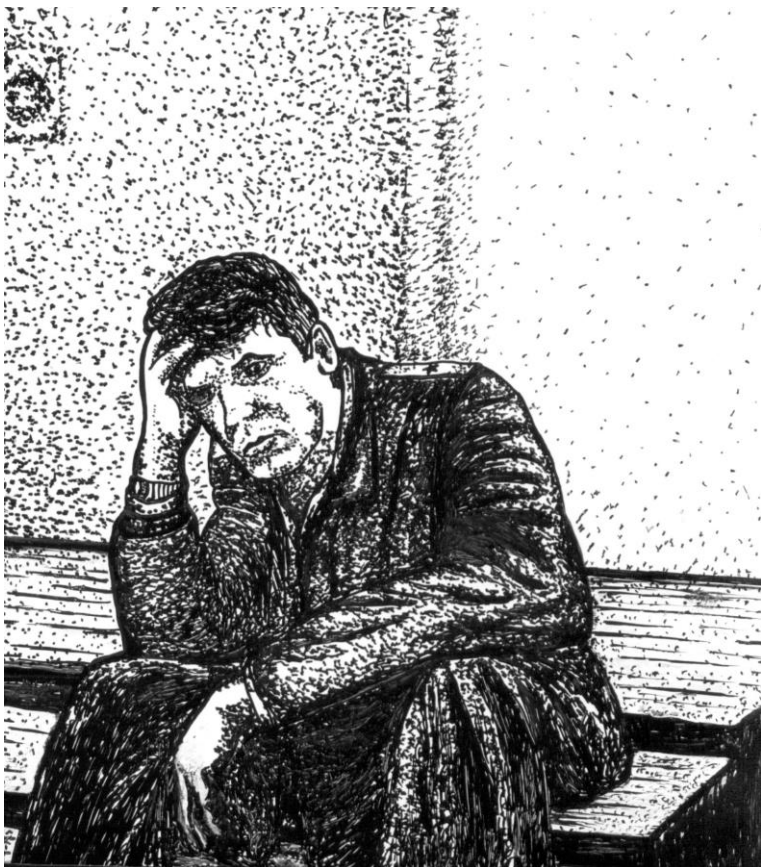
Jakmile vyšel ven, ocítl se v podstatě ve známém, ale zároveň úplně jiném světě. Proudů nabitých částic omývaly jeho tělo závanem naprosto hmatatelné živé síly pod lidským názvem „vítr“. Tyto částice pronikaly do tělesného obalu a nasycovaly jiné částice svou energií, které řetězovou reakcí předávaly svou sílu ostatním a vytvářely v celém těle pocit svěžesti a vitality.

Svět vůbec nebyl v tmavých barvách. Hrál přitažlivým světlem života, kterého si Rebrov dříve absolutně nevšiml. Vše kolem zářilo všemožnými

barvami. Neexistovalo zde rozdělení na živé a neživé objekty. Vše bylo svým způsobem živé: pohybovalo se, spojovalo, čímž získávalo jedinečnou škálu odstínů, rozpojovalo se na jednotlivé pulzující barevné tóny, neobyčejně měnilo své stavy...

Ohromen tím, co zažil, Rebrov usedl na zápraží. A teprve teď si všiml, že vidí neobvyklým způsobem, jako chameleon. Jeho zorné pole se značně rozšířilo. Viděl, aniž by otočil hlavu, téměř vše, co bylo nahoře, dole, za ním i po stranách. Pouze malinký proužek vzadu dole zůstal neviditelný. Aby si prohlédl tento kousek prostoru, stačilo lehce otočit hlavou. Rebrov nemohl přijít na to, co se s jeho zrakem stalo. Zavřel oči a zakryl je rukou. Nicméně navzdory tomu, že víčka byla semknutá, viděl kupodivu svou ruku i své prsty přitisknuté k očním víčkům. Navíc viděl všechno, co se dělo kolem něj, jako by vůbec neexistovala žádná překážka.

Rebrov šokován stáhl ruku z tváře a podíval se na ni. A tu objevil další úžasné schopnosti zraku. Čím více soustředil svou pozornost na špičku prstu, tím hlouběji pronikal jeho pohled a mnohonásobně zvětšoval viditelný objem jako pod lupou. A to přesto, že v tom okamžiku věděl, že drží ruku ve stále stejné vzdálenosti od očí. Viděl do nejmenšího detai-



Kresba Anastasie Novych „Major Rebrov“

lu vzorovaný obrázek svých prstů v podobě podivu hodných labyrintů. Připomínaly mu členitou krajinu, vroubkovanou hrbolatými příkopy a plochými kopci. V tomto záhadném reliéfu se skrýval další neviditelný svět. Růžová hmota zahalovala rozvětvená vyústění namodralých pružných trubiček. Ty intenzivně pulsovaly a tlačily svými důmyslnými pohyby pod obrovským vnitřním tlakem bouřlivé proudy červené tekutiny. V tomto neuvěřitelně živém světě ale existoval ještě jemnější svět. Z takové hluboké koncentrace se Rebrovi udělalo trochu špatně od žaludku. Mechanicky odtrhl svůj pohled od prstu, zrak se rozostřil a prst se vrátil do obvyklého tvaru.

Ve snaze dostat se zpět, Rebrov přesunul pozornost na zvuky. Ale i tady se setkal s jedinečným jevem. Neslyšel zvuky jako obvykle, ale reálně je cítil celým tělem. S neskrývanou zvědavostí začal major prozkoumávat nové možnosti svého organismu. Zpočátku pocítil štěkot psů. Ty vlny byly zjevně živou, nezávislou silou s vlastní zásobou energie. Zrozením a procházením své velmi krátké životní cesty měnily svými vibracemi okolní prostor. Rebrov cítil, jak pružné vlny narážejí na jeho tělo, stejně jako vlny na moři, valící se jedna za druhou, jak ho omývají jako rychlý proud kámen pod vodou. Pocítil i další, jemnější zvuky a životní sílu těchto energií.

Rebrov se s nadšením zaměřoval na různé pocity. A tu se mu otevřel zcela ohromující obraz vesmíru. Všechny ty barevné odstíny okolního prostoru nebyly ničím jiným než rozmanitými energiemi různorodých vln. Kromě toho všechny živé i neživé objekty představovaly energetické částice generující zvláštní vlny. Jejich rozmanitost a vzájemný vliv byly

působivé. Vlny byly nositeli různé síly a energie, pohybovaly se svými individuálními rychlostmi, navzájem se posilovaly, když se střetly v prostoru, odrážely se, pohlcovaly a měnily se na jinou energii. Při pozorování veškeré této nádhery Rebrov najednou dospěl ještě k dalšímu úžasnému zjištění: tento život nekončí! V něm neexistoval pojem „smrt“. Energie, které tvořily podstatu života, jen přecházely z jednoho stavu do druhého při změně tvaru. Existovaly věčně!

Z těchto objevů se Rebrovovi až zatajil dech. Bouřlivým proudem ho zaplavila nebývalá radost, bezmezná láska ke všemu a ke všem. Zatoužil obejmout celý svět a úplně se rozpustit v jeho neobyčejné harmonii. Inspirován tím, co viděl, obdivně pohlédl na obrovský prostor noční oblohy, zářící oslnivými hvězdami. Vnímал odtud přicházející zvuky, které nikdy před tím neslyšel.

Nebyly to ani tak zvuky, ale spíš symfonie, která skládala všechny ty tóny do nádherné melodie nebo okouzlovala sluch zněním jednotlivých velkolepých sól. Tato hudba fascinovala svým něžným přeléváním, svou neobyčejnou vnitřní krásou.

Rebrov se kochal harmonickým zvukem vesmíru. Cítil zřejmou vnitřní neoddělitelnou spojitost mezi sebou a celým tím úžasným vesmírem. Měl takový dojem, že přesně věděl, kde se co nachází: kde je rozžhavená hvězda, kde planeta, kde jenom světlo přeměněné energie dávno zaniklé formy. A v některých tmavých místech Kosmu jasně vnímal existenci neviditelných očí galaxií a jejich planet s plně reálným, podobným prototypem života. Rebrov cítil nejen spojení s vesmírem, ale také nevysvětlitelné spojení každého atomu svého těla s

každým elektronem nebeských těles. Na nevědomé úrovni vědomí věděl, že kdyby ještě chvilinku pobyl v tomto úžasném stavu hlubokého proniknutí do tajů vesmíru, otevřelo by se mu něco dál. Ale v tu chvíli se mu udělalo opravdu špatně. Zdálo se, že ještě chvilíčku a ztratil by vědomí. Podíval se dolů na zem a snažil se probrat.

Přijela výjezdová skupina. Ve dveřích začali po bíhat lidé sem a tam. Rebrova udeřil do nosu pach krve, střelného prachu, benzínu a směsice pánských parfémů se štiplavým zápachem služebny a ještě tučet dalších specifických pachů zdejšího domu. Přijela auta státního zastupitelství, oddělení pro boj s organizovanou trestnou činností a ambulance. Na dvoře začal intenzivní pohyb.

Rebrov neúčastně pozoroval pobíhající lidi. Byli jako silné zdroje z nich vycházejících různých vln. Svými energetickými vibracemi vlny rychle zaplňovaly prostor kolem domu. Major poprvé uviděl, že člověk zaujímá mnohem větší objem, než si představoval. Z vnějšího pohledu tělo připomínalo roj velmi drobných včel, pohybujících se ve skupinách svým směrem. Tento roj atomů a molekul promíchaný s vnitřními energiemi byl obklopen hustou asi dvaceticentimetrovou mlhou. A nahoře, asi do půli metru, ho obklopovala neobyčejná záře. Celý tento zámotek intenzivně vyzařoval energie, které zaplňovaly i okolní prostor neuvěřitelnou rychlostí.

Rebrova poplácávali po rameni, na něco se ho ptali, něco jim odpovídal, aniž by odpoutával vnitřní zrak od probíhajícího procesu. Přistoupil k němu lékař, začal se zajímat, zda není zraněn. Major se

otočil a zaměřil na toho člověka pozornost. Pochopil otázku mnohem rychleji, než ji lékař stihl celou vyslovit. Rebrov ale vnímal současně i další, silnější myšlenkové vlny, jako kdyby v lékaři mluvilo více lidí o úplně protichůdných věcech s výraznou převahou negativity. Přičemž major zřetelně cítil lékařovy myšlenky tak, jako by se odehrávaly v jeho vlastní mysli.

Nakonec všečen shon a zmatek skončil. Na příkaz nadřízených poslali Rebrova domů. Usedl do policejního auta spolu s ostatními kolegy, kteří byli vyzváni, aby ho doprovodili. Sotva motor naskočil, major se přepnul na jiné vnímání. Upoutal ho jeho chod. Rebrov kupodivu viděl, co se děje uvnitř. Viděl jasně, jak vstříkuje benzín, který se přelévá různými barevnými odstíny a mísí se se vzduchem. Jak jiskra zapaluje tuto směs, jak dochází k výbuchu. Síla exploze tlačí píst. Píst přenáší energii na klikovou hřídel a přes ni na kola. Kola se otáčejí a zachytávají se za asfalt. A tato přetvářená energie, která je pohání, by měla Rebrova přibližovat k domovu. Ale ač to bylo divné, místo toho vnímal, že se dům přibližuje k němu.

Major se díval na celý ten záhadný svět s neskrývaným údivem. Úplně se rozdvojl. Na jedné straně to pro něj byla novinka. Na druhé straně měl pocit, že to všechno už kdysi viděl: i Kosmos i atomy i vlny. Znal tento svět!!!

Z opatrnosti Rebrov svým kolegům neřekl nic o svých úžasných objevech, aby se o něm nepovídalo, že se zbláznil. Při pohledu na všechnu tu reálnou obklopující krásu měnícího se světa si na nějaké hlubinné úrovni uvědomoval, že bláznivý je právě

lidský svět se vší jeho emocionální špínou a živočišnými potřebami.

Když dorazili k domu, vstoupil do bytu tiše, aby nevybudil rodinu. Ani nerozsvítil světlo, protože skvěle viděl i ve tmě. Ve skutečnosti tma jako taková neexistovala. Svět se přeléval různorodou pestrou škálou světla. Každý majorův krok a dotyk plodil nový výron vlnových kmitů a jejich interakci.

Ustlal si na gauči a lehl si. Lépe řečeno, ponořil se jako náplň do koláče z listového těsta, do téhož neobyčejného prostředí z atomů a molekul, pohybujících se po různých drahách. Pociťoval blažený stav uvolnění a pokusil se zavřít oči. Nicméně, i když je zavřel, stále viděl stejný trojrozměrný obraz prostoru s živoucím pohybem věcí, které ho obklopovaly.

Rebrov se v duchu usmál: „Jak teď budu spát?“ Ne maje představu, jak by to mělo být, prohlížel si tento nádherný nezávislý život svého bytu. V mysli se mu pak začaly odvíjet v obráceném pořadí všechny události této noci. A jakmile mysl spočinula na úžasném pronikavém pohledu světelné tváře, před očima Rebrova vzplanul jasný oslepující záblesk a on upadl do hlubokého spánku.

* * *

Major se probudil, když už venku bylo poledne. Zrak se stal běžný, byl jako předtím. Nicméně si připadal jako úplně jiný člověk, jako kdyby uvnitř něj proběhl globální pozitivní převrat. Tělo ho, kupodivu, vůbec nebolelo. Naopak, bylo plné sil, jako kdyby se

mu vrátilo druhé mládí. Celé tělo bylo lehké a vzpřímené.

Byt byl prázdný. Dcera odešla do školy, žena zřejmě na trh. Rebrov si pohvizdoval veselou melodií, udělal si rozcvičku, což už se dlouho nestalo. Zvedl několikrát zaprášené činky. V dobré náladě šel do sprchy. Poté, co se umyl, naučeným pohybem vytlačil z tuby krém na holení a začal ho nanášet na dvoudenní strniště a stále si přitom prozpěvoval. Pohlédl na sebe do zrcadla a... ztuhl. Vlasy, které před patnácti lety začaly šedivět, změnilly barvu na tmavě hnědou. Jemné pletivo vrásek v obličejí zmizelo. Zmizely váčky pod očima i nažloutlá barva kůže. Plet' záhadným způsobem získala svou přirozenou zdravou barvu. Ale co je nejdůležitější – oči. Nejen že teď byly sytě hnědé, ale zračila se v nich taková síla a lesk, které neměl dokonce ani v mládí.

Major usedl na okraj vany. Pak opět vyskočil a zadíval se na svůj vlastní odraz. Snažil se pochopit proměny, které se s jeho tělem udály. Pak se ale přestal mučit podobnými „maličkostmi“. Koneckonců, je to jen tělo.

Po dokončení ranní procedury odešel do kuchyně. Uvařil si, jako obvykle, čaj. Napil se a jako kdyby poprvé ucítil opravdovou vůni a chuť této nasycené vody. Probudila se v něm zdravá chuť k jídlu. Zašátral v téměř prázdné lednici, vytáhl zbytky potravin, udělal z nich sendviče a s chutí se do nich pustil. Poprvé po mnoha letech si Rebrov na snídani pochutnal. Zpívaje si stále stejnou veselou melodií, oblékl se a vydal se na policejní stanici ohlásit neoprávněné hrdinství.

Šlapal známou cestou, kudy chodil již tolik let, a stále více se přesvědčoval o tom, že je kolem něj ohromující svět a že on sám je částí tohoto přírodního zázraku. Šel a necítil váhu vlastního těla. Barvy byly mnohem jasnější, sytější, jako kdyby mu z očí spadl hustý závoj. Viděl skutečnou, živoucí okolní krásu. Slyšel, jak doopravdy zpívají ptáci. Dokonce zachytil ve vrabčím štěbetání probíhající spor. Chápal tento svět na neverbální úrovni.

Došel na zastávku. Při čekání na autobus si poprvé po mnoha letech všiml kůry stromu, který se nacházel v blízkosti. Jemné půvabné křivky se střídaly s tlustými vypuklými částmi, jejichž žíly podmanivě hrály světlem a stínem. Vše dohromady vypadalo jako velkolepý záhadný obrázek, podobný tajemnému labyrintu, nakreslený neviditelnou rukou od kořenů až po vrchol. Celý život uvnitř, celý osud zvnějšku... Kolik událostí proběhlo v blízkosti tohoto stromu a díky němu i u jiných bytostí...

Major si pomyslel: „Ano, každý má své místo v tomto životě. A všichni v něm jsou elementem mnohonásobně určujícím osud... Podivné... Úžasné... Proč se tato tajemství života otevřela právě mně?“ Ta otázka mu kroužila hlavou.

V tom okamžiku přijel autobus a před ním se otevřely dveře. „Dokaž“, zaslechl za sebou Rebrov nepřírozně hlasitý, vitální lidský hlas. Major se ohlédl a z nějakého důvodu si pomyslel, že to bylo určeno právě jemu. Když ale uviděl objímající se mladý pár, který si nikoho nevšimal a kochal se svým štěstím, trochu zrozpačitěl a nastoupil do autobusu.

Stěží se vtiskl dovnitř, a aby nezacláněl nikomu v průchodu ke dveřím, postavil se u sedících starých dam, které spolu pokojně klábosily. V hlavě se jako ozvěna ozývalo slovo neznámé dívky. A vtom jedna ze starých dam stejně neobvyklou intonací, jak se zdálo Rebrovovi, pronesla mezi řečí: „Bohu, že...“ Majora tyto shodné zvukové frekvence poněkud překvapily. Slova zapadla do duše. Ač se ještě snažil zaposlouchat do jejich rozhovoru, nic podobného již nezachytil.

Na zastávce zamyšleně vystoupil. V mysli se mu sama od sebe skládala slova, pronesená různými lidmi: „Dokaž Bohu, že...“ Když procházel kolem divadla, jako obvykle jen sklouzl pohledem po plakátech, ale pak se k nim opět vrátil. Mezi tou směsicí slov byla neobyčejně napsaná slova „jsi Člověk“. Rebrov se kvůli experimentu otočil jinam. Pak se znovu podíval na pestrou rubriku plakátů. A opět jeho pohled okamžitě neomylně spočinul na těchto slovech, a právě ta byla pro něj nejdůležitější informací. Zavrtěl hlavou, lehce ustrnul údivem ze svých odhalení a pokračoval v cestě.

K policejní stanici nezbývalo moc, jen asi dvě stě metrů. Cesta vedla přes park. Rebrov šel beze spěchu procházkovým krokem a uvažoval o neobyčejně sestavené větě. „Dokaž Bohu, že jsi Člověk... Dokaž

Bohu, že jsi Člověk“, honilo se mu hlavou. Náhle, někde velmi blízko, zazněl nahlas dětský hlásek: „...a Bůh v tebe uvěří“. Major sebou překvapeně trhl a dokonce se otočil.



Kresba Anastasie Novych „Dokaž Bohu, že jsi
Člověk a Bůh v tebe uvěří“

„Je to správně, babi?“ se šťastným úsměvem breptal asi pětiletý chlapeček a tahal za ruku babičku, sedící na lavičce.

„Správně, správně, chlapče můj,“ odpověděla dojatě stařenka a políbila chlapce na čelo.

Tato scéna, a hlavně, ta slova zasáhla Rebrova až do hloubi duše. V mysli se mu okamžitě sestavila celá věta: „Dokaž Bohu, že jsi Člověk a Bůh v tebe uvěří“. Komunikovalo s ním něco Jsoucího, jako plně reálná živá bytost. Dávalo mu znamení v odpověď na jeho otázku, která ho zneklidňovala. Náhle to Rebrovovi došlo. Vždyť tomu tak bylo vždy! To Jsoucí nepřišlo odnikud a nikam nezmizelo, bylo stále s ním během celého života. Ale on si, jako slepý, nevšiml té podpory, těch znamení, kterými ho štědrě obdařoval jeho Osud. Jak je vše prosté, moudré a jasné... „Dokaž Bohu, že jsi Člověk a Bůh v tebe uvěří“.

* * *

Rebrov vešel na oblastní oddělení, překvapen svými novými objevy a pozorováním. Lidé diskutovali o včerejší akci a zdálo se, že si někteří z nich chtěli přihřát svou polívčičku. Jiní to vše pozorovali přes závoj závisti. Další byli hrdi na to, že pracují s člověkem, který vždy přispěchá na pomoc. A další se radovali za splněné ukazatele a za odměnu, kterou mohou očekávat za svého podřízeného. A ostatní se mu tajně posmívali, protože ho pokládali za „hlupáka“ a „blázna“, který dobrovolně „nastavil svůj zadek kulkám kvůli rodině jakéhosi obchodníčka“. Jen jedinci, jeho skuteční přátelé, byli upřímně rádi, že vše dopadlo dobře a že to jejich přítel bez úhony přežil. Rebrov jakoby cítil lidi zevnitř. Nevysvětlitelným způsobem vnímal, co si opravdu myslí. Ukázalo se, že ze sta procent všech

vyjádřených blahopřejných slov jen deset odpovídalo upřímným čistým myšlenkám. Zbývajících devadesát procent byly myšlenky potměšilé. Ach, lidé, lidé... Nicméně Rebrova tato okolnost, místo hněvu, docela pobavila. Vždyť každý z kolegů se naivně domníval, že jen on sám je tajnůstkářem svého „přeslovutného veličenstva Názoru“. Ale v tom okamžiku Rebrov odhalil globální klam – kolem něj se nacházely úplně stejné klony legie Ega a jen málokdo byl opravdu jedinečný ve trýpytu pravdy svého duševního světa.

Rebrov pohlédl na život jakoby z jiného zorného úhlu. Když procházel kolem „opičárny“, pomyslel si: „Čím se liší svou vnitřní podstatou kolegové od zadržovaných? Ničím, jsou to stejní lidé.“ Dříve se Rebrovovi zadržení jevíli jako potenciální zločinci, špína lidské společnosti. Teď se poprvé na ně díval lidskýma očima. Byli to stejní lidé – duši, vnitřním světem, dobrými a špatnými myšlenkami, nedostatky a slabostmi. Vnější rozdíl spočíval jen v tom, že jednoho dne podlehli provokaci svého Negativa, které si pospíšilo pohltit je uzrálými okolnostmi. Ale proti tomu není nikdo z dlouhodobého hlediska pojištěn, včetně kolegů, protože tento problém je v každém člověku bojištěm vnitřní globální bitvy mezi silami dobra a zla.

Bylo pozoruhodné, že se lidé s velmi zlým smýšlením tohoto dne poněkud Rebrova stranili, jako by se báli projevit něčím světlým a laskavým a otrást svým, již jednou zvoleným, postojem. Ale těchto skrytých zloduchů se projevilo mezi stěnami policejního oddělení jen pár, ostatně jako lidí opravdu dobrých. Většina z nich, z pohledu Rebrova, stála mezi dobrem a zlem na pomezí. Přikláněli se k tomu,

o čem je přesvědčila jejich mysl, byli doslova jako opilí smýkáni z jednoho extrému do druhého. Ale tvrdohlavě se škrábali na neutrální půdu, jako by se báli, že ztratí ze zřetele orientační bod, tak důležitý pro jejich život.

Neviděli však jedno – celistvý obraz všeho toho, co bylo Rebrovovi okamžitě zjevné. Plazili se v kruhu.

Major usedl na služebně, aby sepsal zprávu, ale neustále ho někdo vyrušoval gratulacemi, takže se psaním zdržel až do večera. Někdo zaskočil, aby si od srdce popovídal, další... Jakoby se lidé nemohli nabažit rozhovoru s ním. Vyprávěli mu různé životní příběhy, anekdoty, mluvili o všelijakých hloupostech, jen aby protáhli čas a pobyli v blízkosti Rebrova trochu déle. Ve večerních hodinách, po odchodu velení, se ve služební místnosti sešla velká kdákající společnost. Jestliže kdykoliv před tím kolegové vždy prchali po práci rychle domů, dnes nikoho ani nenapadlo, aby odešel. Všichni se smáli, žertovali, povzbuzovali majora k novým hrdinským skutkům. Navzájem se infikovali veselým smíchem a duševně odpočívali. Co bylo ale nejneuvěřitelnější, nikdo toho večera nejen že nepil, ale na vodku si ani nevzpomněl. Jak se říká, když zpívá duše, tělo si celkově lebedí.

Rebrov přišel domů hodně po půlnoci. Ani když ulehл do postele, nemohl se zbavit dojmů z rušného dne. Svět se kolem něj měnil s překvapivou rychlostí. A měnil se spolu s ním, i když nestíhal všemu porozumět až do konce a vysvětlit obvyklou logikou. Teď důvěřoval jen své intuici. Byl si jist, že ona ví o světě téměř všechno. Dnes, když psal zprávu, mu intuice napověděla, že to bude jeho poslední papírové

hlášení na policejní stanici, i když logika tvrdila úplně opak.

„Nu což,“ pomyslel si v duchu, „počkáme a uvidíme.“

* * *

Následujícího dne měl Rebrov navštívit kvůli další prohlídce svého přítele – lékaře. Cítil se docela zdravý. Ale zbytky starého vědomí požadovaly důkazy, potvrzení toho, že je jeho tělo opravdu v pořádku. Jakmile přítel spatřil svěžího, k nepoznání změněného majora, byl nevýslovně překvapen. Prohlédl ho, prohmatával játra, změřil tlak... Pak rozpacitě pokrčil rameny. Nevěře svým očím, poslal lékař Rebrova na opakované rozborry, pak ještě na ultrazvuk a nakonec, aby se šel aspoň na dvě hodiny projít.

Celé ty dvě hodiny byl major rozrušen jako student u zkoušky. Spíše se strachovalo vnější, povrchové „já“, se kterým bylo spojeno jeho staré navyklé myšlení. Ale nové velké „Já“, které v něm nabíralo neuvěřitelnou sílu a z něhož pocházela intuice, zůstalo klidné. Proto také Rebrov chodil sem a tam a strachy si lámal hlavu nejistou budoucností, a z druhé strany byl prodchnut takovou vyrovnaností, před kterou všechny obavy tály jako sníh v teplých paprscích jasného slunce.

Jakmile se major dočkal stanovené doby, pospíšil si na kliniku. Před dveřmi do ordinace zaváhal a zůstal stát. Z paměti se mu vynořily šedé dveře rodinného domu, za nimiž ho minulou noc čekalo děsivé neznámo. Ale tato vize trvala doslova okamžik.

Rebrov překvapivě snadno překonal přechodný strach. Opět se jej zevnitř zmocnilo něco dobrého. A právě ono mu umožňovalo uvidět svět v jasných barvách a vyladňovalo jeho vědomí na výhradně pozitivní vlnu. S jistotou otevřel dveře a vykročil vstříc svému osudu.

Přítel vypadal poněkud zmateně.

„Pojď dál... právě přišly tvé výsledky. Posad' se...“

Doktor chvíli zkoumal papíry a porovnával je s předchozími záznamy. Rebrov seděl mlčky. Ze zvyku vyšetřovatele, vypracovaného v průběhu let, nepozorovaně sledoval mimiku lékaře. Ten si mnul čelo, upravoval brýle, překvapením zvedal obočí, se zájmem něco porovnával. A pacient ještě před rozhovorem pochopil, že to nejhorší už má za sebou. „Poslyš, nechápu nic... Zdá se, že je všechno v pořádku, vše je v normě... Jsi zdrav, člověče, jako býk. Pochlub se, čím ses léčil?“

„Ale, ničím,“ pokrčil rameny Rebrov a dodal: „K bábě kořenářce jsem zajel...“

„K bábě kořenářce, říkáš?! Určitě je mladoučká, pěknoučká, že jo?“ zasmál se doktor. „A mně ji nepředstaviš?“

„Beze všeho! Jen adresu jsem si nechal doma...“

„Když doma, to není zlé, jsem trpělivý, umím si počkat... No, co ti ještě můžu o tobě říct ...“ kývl na výsledky lékařského vyšetření. „Jak se říká, jestliže chce člověk opravdu žít, medicína je tu bezmocná.“

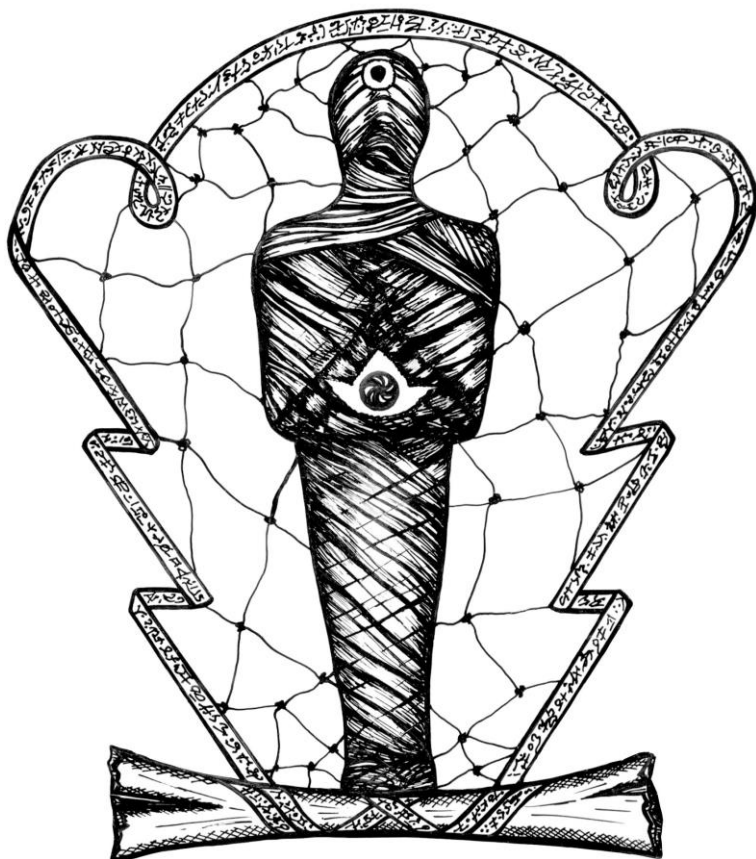
Oba se rozesmáli. Všechny otázky byly vyřešeny a major se rozloučil.

„Nezapomeň na tu adresu!“ připomenul mu doktor nakonec.

„Posnažím se,“ odpověděl Rebrov, i když velmi dobře věděl, že tento požadavek sotva někdy splní.

* * *

Třetího dne se Rebrov již trochu adaptoval na nový stav neobvyklého vidění světa. Vše bylo v podstatě jako dřív, ale vnímal jej naprosto jinak. Vypadalo to, že vědomí překonalo určitou hranici, za níž se jako hluboká řeka vzdouvala životní síla, s jejíž pomocí Dobro a Láska přeplňovaly duši a vylévaly se na svět svou neobyčejnou vnitřní Svobodou. Rebrov spíš tento stav zažíval, než chápal. Probudila se v něm neuhasitelná touha po poznání. Jako kdyby celá staletí hladověl, a teď se před ním otevřely dveře do světa plného šťavnatých plodů. Chtěl vyzkoušet všechno, ocenit rozmanité chutě, barvy, jejich krásu, napojit se z životodárného pramene. Prahнул nasytit se dostatečně tím, čeho byl na tak dlouhou dobu zbaven.



Fragment kresby Anastasie Novych „Kdo jsi?“

Rebrovovi bylo upřímně lito lidí, kteří neviděli všechnu tu nádheru, kterou měli přímo pod nosem. Doslova jako mumie se pohybovali zabalení do závojů nekonečných starostí. Navzdory tomu, že tím trpěli, ve skutečnosti se nechtěli zbavit svých ob vazů, které je odcizovaly od skutečného světa – báli se ztratit své chatrné opory a rozpustit se v neznámém prostředí.

Rebrov si ale velmi dobře uvědomoval, že všechny obavy jsou vlastně jen iluze, klam, který stvořilo nenasytné Ego pro své otroky. Většina lidí byla ochuzena o krásu díky živočišnému rozmaru, protože nevěděla o své nejdůležitější síle – o skutečné Svobodě Duše.

Ten den majora předvolali na policejní oddělení, přestože měl volno. Bylo nezbytné doladit některé formality ohledně té nezapomenutelné služby. Dnes se cítil poněkud zvláště. Kromě pozoruhodného stavu vědomí, ve kterém již několik dní přebýval, zjevně cítil něčí povzbuzující přítomnost. Tento skvělý pocit síly dobra, tak silný až bolestně blízký duši, znovu a znovu navracel jeho vnitřní pohled k překrásné tváři, která se mu vryla do duše té osudné noci. Dnes se tyto podvědomé pocity poněkud zintenzivnily. Dodávaly Rebrovovi nevysvětlitelnou důvěru v jeho budoucnost.

Na cestě na policejní oddělení se v blízkosti hlavní silnice setkal tváří v tvář s bezdomovcem, s tím Vasjou, který byl nestále ve službě v jejich „opičárně“. Zřejmě jej propustili poté, co si před nadřízenými zaškrtli všechna políčka. Když bezdomovec uviděl majora, rozzářil se bezzubým úsměvem, jako kdyby potkal starého přítele.

„Dobrý den, Rebrove!“

Major se usmál. Poprvé v životě řekl bezdomovec jeho jméno vcelku, s písmenem „R“.

„Zdravím, Innokentiji Petroviči! Už jste venku?“

„Ale, už mě nepotřebují!“ mávl rukou. „Objevilo se tam publikum mnohem zajímavější.“

„Chápu.“

„Cigaretka by nebyla?“ dotázal se zdvořile bezdomovec.

Rebrov zašátral po kapsách. Pak vylovil krabičku a podal ji svému náhodnému spolubesedníkovi.

„Na, vem si.“

Ten si s přehnanou pečlivostí vytáhl jednu cigaretu.

„Můžeš si vzít všechny! Přestal jsem kouřit.“

„Děkuji mnohokrát ... To je dobře, že jste přestal,“ zamumlal bezdomovec a chamtivě schoval krabičku do ušpiněné kapsy. „A oheň – by se nenašel?“

Rebrov vytáhl zapalovač a s úsměvem řekl:

„Dárek.“

„Děkuji mnohokrát,“ řekl šťastně Innokentij Petrovič, přehnaně si povzdechl a dodal: „Ech, kdybych tak měl vaši železnou vůli...“

„A kdo ti brání, abys ji měl?“ pousmál se Rebrov.

„Okolnosti.“

Major s úsměvem zavrtěl hlavou.

„Ano, ano, ano,“ drmolil bezdomovec. „Račte o tom nepochybovat. Právě okolnosti: žádné bydlení, potřebné prostředky...“

„Nesmysl! Znáš takové rčení: ‚ten, kdo chce, dosáhne více, než ten, kdo může?‘“

„Tak tak... Ale pro mě je příliš pozdě na to, abych něčeho dosahoval. Má osoba, jestlipak víte, není žádána na této oslavě života.“

„Ale, proč...? Každý si může najít své místo pod sluncem. Jen když bylo přání.“

„Ach, ano, ale kdyžby slunce jen podporovalo růst... Ono ale i rozkládá.“

„Ano, Innokentiji Petroviči, na filozofování jste mistr“, usmál se Rebrov, maje v úmyslu rozloučit se

s tímto individuem. Nicméně, bezdomovec se zasekl v nezadržitelném klábosení.

„Ano, já vím... Kdybych jen měl vhodné zaměstnání... Hory bych přenášel... Měl bych alespoň nějakou střechu nad hlavou...“

„Tak si najdi práci jako vrátný nebo hlídač: měl bys i střechu i příjem,“ navrhl Rebrov a zapátral pohledem ve směru policejní stanice.

„Akademický titul mi nedovoluje padnout tak hluboko.“

Major na bezdomovce překvapeně zíral, stěží zadržel výbuch smíchu a zeptal se:

„Jaký že titul?“

„Akademický... Nepřeslechl jste se... Nebyl jsem přece bezdomovcem celý život, jen asi tak posledních deset let... A před tím jsem pracoval na severu. Jsem geochemik... Studoval jsem rozdělení procesů migrace chemických prvků v zemské kůře...“

Rebrovův smích okamžitě zmizel a uvolnil místo skutečnému zájmu.

„A proč jsi o tom celou dobu mlčel?“

„Ah,“ bezdomovec mávl rukou. „Jaký by to mělo smysl o tom mluvit? Aby se mi lidé smáli? Kandidát věd a žije na ulici.“

Rebrov se cítil trochu nesvůj. Tolik let komunikoval s tímto člověkem, ale ve skutečnosti ho vůbec neznal.

„Ano, ano,“ pokračoval bezdomovec, polichocen pozorností ze strany majora. „To byl případ... Kdysi dávno jsem studoval díla Vernadského, Fersmana, Goldschmidta... Kandidátskou práci jsem obhájil. A z ničeho nic, rozpad Svazu! Naši organizaci zavřeli. Najednou jsme nebyli nikomu potřební. Přemýšlel

jsem, co dál. Odjel jsem domů. Mí rodiče bydlí na vesnici nedaleko odtud. Bezcílně jsem se potloukal a pak se vydal do města. Žil jsem u své známé v podstatě jako druh a družka. Jediný problém byl s prací. Zajímal jsem se o jedno místo, ale nevzali mě. Na jiném místě – totéž. Na dalším mi řekli, abych se dostavil za tři měsíce, že se možná uvolní místo vědeckého asistenta. Dovedete si to představit – mně, kandidátovi věd, navrhuji z milosti funkci vědeckého asistenta, a to s dodatkem „možná!“ zabodl si prst do hrudi. „Tehdy do mě vjela taková zlost...! A tak jsem poslal všechny na příslušná místa. Ukázalo se, že mé znalosti už nikdo nepotřeboval! Urazil jsem se na celý svět. Ve všem je vinna vláda, že dopustila rozpad takové země...“

„Počkej, počkej... Vždyť jsi měl bydlení, doklady...“

„Měl, ale nemám,“ zamumlal podrážděně bezdomovec. Byl rozhořčen, že byl přerušen na nejoblíbenějším místě. „Ze žalu jsem našel zalíbení ve vodce. A moje spolubydlící mi postavila kufr za dveře a vyhnala mě. A pak už to šlo s kopce... Věci jsem propil, doklady mi ukradli... Nocoval jsem po nádražích a na půdách. Zpočátku to bylo děsivé, pak už to bylo dobré, zvykl jsem si.“

„A rodiče jsou naživu?“

„Nevím. Když jsem odešel do města, už jsem u nich více nebyl.“

„Proč?“

„Cítil jsem se trapně... Odjet jako kandidát a vrátit se jako bezdomovec... To ne, ať si raději celá vesnice myslí, že jsem stále kandidátem... Rodiče na

to byli tak hrdí ... Tak takový je můj hořký osudeček...

Kdyby byla normální vláda, nestalo by se to..."

A pak se bezdomovec nechal unést a přešel zvýšeným tónem k urážlivým výrazům na adresu viníků jeho zpackaného života. Rebrov se mezitím ponořil do vlastních myšlenek. Tento stárnoucí muž se ocitl na samotném dně, ale přesto dosud žil iluzorními ambicemi minulosti. Pro něj nebyla nejdůležitější každodenní práce na sobě, na své lenivosti a sebestřednosti, ale zachování nafouknutého mýtu o sobě u těch lidí, kterým na tom ve skutečnosti nezáleželo. Major velmi dobře věděl, že ani úřady ani doba změn nenese vinu za jeho osud. Vinen byl on sám. Dovolil hněvu a pýše, aby se zmocnily jeho vědomí a zapustily v něm své kořeny. Dal prostor své lenivosti a udělal ze sebe totálního alkoholika. Tento člověk prohrál svůj životně důležitý vnitřní boj na celé čáře. Proto obviňuje všechny a všechno kolem sebe, jen ne hlavního nositele svého neštěstí – vlastní ego, jehož se stal otrokem po zbytek života. Otroky se lidé nerodí, otroky se stávají.

Život předvedl Rebrovovi tento do očí bijící příklad, jako kdyby chtěl zdůraznit významnost vnitřního vítězství nad obludným vládcem – egocentrismem, který tíží většinu lidstva. Ukázal mu, že je třeba tohoto draka pevně spoutat ve své mysli a držet ho silou vůle, víry a všeobjímající lásky. Teprve pak zmizí černý mrak negativity a v mysli nastane dlouho očekávaná jasnost a ostrost vidění. Až tehdy svět odhalí před čistým pohledem veškeré své skutečné cennosti.

Major stál zamyšleně vedle bezdomovce, drmolícího o svém trápení, když vtom hned vedle zapískly brzdy zbrusu nového auta zahraniční značky. Řidič malou chvíli pozoroval podivný pár, pak bouchl do volantu a vystoupil z vozu.

„Jémine, Rebrove! Kolik let, kolik zim?“ Major se ohlédl a oči mu živě zajiskřily:

„Serjožo! Jsi to ty?!“

Bezdomovec se otočil a spěšně se chystal k odchodu.

„Dobrá, půjdu...“

„Jdi,“ kývl Rebrov a nespustil oči ze svého přítele z vojny, díky němuž vstoupil na cestu právníčiny. „Nevěřím svým očím...“

Pevně si potřásl rukama a bratrsky se objali.

„Sto let jsem tě neviděl... Páni, vypadáš dobře!“ řekl s úsměvem Sergej.

„A tebe, jak je vidět, mamonek dostal,“ zažertoval Rebrov starým studentským žargonem.

„A jakže bez něj! Podle funkce, tak to má být,“ oblečen v drahém obleku, poklepal si Sergej po břicho.

„Kam ses poděl? Když ses vypařil od policie, nebylo po tobě ani vidu, ani slechu. Kdybys aspoň pohledníci poslal, že jsi živ a zdrav.“

„Vždyť víš, jaký jsem spisovatel! Pamatuješ, jak jsme dělali písemnou práci?!“

Zasmáli se při vzpomínce na podrobnosti.

„Copak se dá na něco takového zapomenout?“ poznamenal Rebrov.

„Upřímně řečeno, stále ještě neumím psát.“

„A jak tedy pracuješ?“

„Já přece nepíšu, já se jen podepisuju.“

„Aha, chápu...“ Znovu se zasmáli.

„A co teď děláš?“

„Teď řídím koncern.“

„Opravdu?!“

„Už sedmým rokem. Děkuji za to, že jsem v mládí právnické vzdělání získal. Teď v byznysu musíš mít oči i vzadu, a to především u dokumentů. Podáš prst a chtějí hned celou ruku. Konkurence, však víš... Poslyš, to je dobře, že jsem tě potkal! Hlavu si lámu... Zoufale potřebuju šéfa bezpečnosti. Nechceš u mě pracovat? Jsi člověk poctivý, slušný. O tvých hrdinských činech při zásazích jsem už toho slyšel hodně. Mezi lidmi se, koneckonců, zvěsti rychle šíří... Auto ti dám, s bydlením, pokud potřebuješ, ti pomohu. Plat dva tisíce dolarů...“

„Ročně?“

„No, Rebrove, ty ses u té policie úplně odtrhl od života!“ zasmál se přítel. „Měsíčně, samozřejmě. K tomu čtvrtletní prémie. Tak co, souhlasíš?“

Rebrov stál, překvapen tímto nečekaným návrhem. Někdo mu souhlasně poklepal po pravém rameni. Major se otočil, ale nikdo tam nebyl. Pohlédl na šedou budovu policejního oddělení a jako by mu kámen spadl ze srdce. Uvědomil si, že všechno, co musel udělat na této křižovatce osudu, již udělal. Už ho zde nic déle nedrželo. Major pocítil vnitřní svobodu. Podíval se na oblohu a uviděl, jak zpoza mraků vychází oslňující slunce. Přimhouřil oči a na okamžik se mu zjevila usmívající se známá světelná tvář. Otočil se a s úsměvem odpověděl: „A proč ne?“



VŠE JE TAK JEDNODUCHÉ

*On se projevuje v jednoduchosti.
Komplikováním jednoduchosti Ho ztrácíme.
Přitom vše je tak jednoduché!*

Rigden Djappo



Slunce pomalu stoupalo nad obzor a ozařovalo teplým jemným světlem vše živé kolem. Zajiskřila se pohybem vod nevelká říčka, koketně mrkajíc na okolní přírodu. Plynulé záhyby řeky okouzlovaly podmanivou krásou bezbřehé pole zeleně, které ji žárlivě drželo ve smaragdovém objetí. Tisíce diamantových kapiček rosy na stéblech obdařovalo každé ráno říčku okamžiky nadšení z jedinečné hry jasného třpytu. Čím výše stoupalo slunce, tím vzácněji si říčka roztouženě povzdechla, tím více odhalovala svou pravou krásu zpod lehkého závoje mléčné mlhy.

Na břehu tohoto zázraku přírody seděl starý rybář. Ryby dnes z nějakého důvodu nebraly. I nálada tomu odpovídala. Mlha, stoupající od říčky, jako by záměrně schovávala okolní krajinu v mléčném oparu a oddělovala tak lidi od vnějšího světa a vtahovala je do světa vnitřního. Uchvacující monotónnost pohupování splávku mimovolně naváděla ke smutnému rozjímání o sobě, o prožitém životě, o neobvyklém osudu.

Co všechno jen Grigorij Dmitrijevič Timonnikov neprožil za svá léta! Bylo tam vše: těžké dětství, bouřlivé mládí, velká láska, strašná válka, hlad, úpadek, rodina, děti, tvrdá práce, čest a úcta, odchod do důchodu, vnoučata, smrt manželky... Jako kdyby ho Osud zkoušel ve všech jeho podobách: buď ho

nečekaně zasypal dlouho očekávaným štěstím, nebo mu je tvrdě vzal, pak zase odměnil a opět bral. Nebylo možné si zvyknout na náhlé zvraty, vzestupy a pády. Ale Grigorij překonával obtíže vytrvale, krok za krokem. Zpevňovaly jeho charakter, vychovávaly vůli, pěstovaly cílevědomost. A zdálo by se, že život již byl prožit, tak jaká další úskalí by mohl člověk očekávat ve stáří? Nicméně...

Nikdy se vážně nezamyslel nad tím, co je to stáří. V mládí se zdálo, že opojné štěstí mladosti a jeho vychutnávání bude trvat věčně. Během války mu myšlenka na stáří vůbec nepřišla na mysl, protože nikdo nevěděl, co se s ním stane za minutu. V dospělosti to téma přešlo jen tak letmo, bylo dost každodenních problémů v práci i doma. Když uviděl kolem sebe starce, pomáhal jim... Ale reálně si nepředstavoval, že on sám se někdy dožije úctyhodného věku.

Život, kupodivu, uletěl jakoby v jediném okamžiku. A tak je tu stáří... Tělo se scvrklo, kůže povisla, vlasy zřídly, pohyby jsou omezené. Navíc se začaly přidávat různé choroby. Grigorij se i dříve jen zřídkakdy na sebe díval do zrcadla, ale teď je to děsivý pohled. Tvář se ve stáří velmi změnila. Stačí se podívat do očí, možná, že zůstaly stejné, jen jejich barva vybledla a zmizel z nich šibalský ohýnek. Ale nejparadoxnější je, že v srdci zůstal mladý. Všechny hluboké vnitřní pocity radosti a nadšení se zachovaly v původní podobě, ale tělo již není schopno tyto pocity se stejnou plností vyjádřit.

Největší kámen úrazu stáří je neskutečný rozkol mezi vnitřním a vnějším stavem. Možná, že to je ten důvod, proč pro něj bylo vždy těžké představit si sebe

jako starého muže. Právě ty vnitřní stavy stáří procítit nedokázal.

Podivné pocity... Nestihls ani pořádně požit, a hled', už jsi na prahu věčnosti... V čem je smysl tohoto bytí? Proč ti osud připravil tolik těžkostí a strádání? K čemu byly všechny ty zkoušky pevnosti, těžká práce? Koneckonců, když se na to podívám, vše, na čem jsem každodenně pracoval, utrácel nervy



Fragment kresby Anastasie Novych „Kdo jsi?“

a síly, čemu se oddal celý, mělo jen chvilkový výsledek. Ty roky byly utraceny zbytečně na okamžiky, které člověk kdysi považoval za důležité,

ale když se na ně podívá z pohledu prožitých let, vypadají naprosto bezcenné a nesmyslné. Tak proč osud určuje člověku všechny ty těžkosti? Plahočí se celý život jako červ... Má to nějaký smysl? Ne, samozřejmě že ne, člověk může pro sebe najít mnoho výmluv a říkat si, že život přece jen nebyl prožit nadarmo. Ale pokud z ničeho nic vznikne otázka „Kvůli čemu jsi žil?“, je jasné, že člověka podvědomě něco znepokojuje, něco ho rozrušuje, jako kdyby něco nestihl udělat, dokončit... Ale co přesně?

Kolikrát se už Grigorij probíral svými vzpomínkami. Vychoval dobré děti a ty přivedly na svět skvělá vnoučata. Jak se říká, i dům byl postaven, i sad zasazen. Přesto jen zůstával jakýsi nevysvětlitelný neklid... Nezneklidňoval na hladině žití, ale na některé úrovni vnitřního uvědomění. Grigorij měl někdy pocit, že je již blízko k řešení, a někdy mu zas připadalo, že mu to tajemství bude odhaleno až těsně před smrtí. Nebál se smrti jako takové. Ve válce, v přední linii, se naučil překonávat z ní strach. Ale bál se následného neznáma, bál se, že v okamžiku pochopení prožitého života už bude příliš pozdě na to, aby něco spravil nebo změnil.

V posledních letech takto Grigorij velmi často přemýšlel. Času k tomu měl dostatek. Neměl kam spěchat, letět jako o překot. Již dávno nebyl vázán povinnostmi vůči společnosti, kolektivu ani rodině. Tělo bylo vetché a nevyžadovalo dřívější péči. Takže vše, co mu zbylo, bylo shrnutí výsledků prožitých let. Grigorij se opět ponořil do myšlenek – sám, samotinký.

Stařecká samota, to je asi jediná zkouška, ke které je obtížné si přivyknout. Ubíjí svým okolním

tichem, beznadějí, celkovou skleslostí. Nutí procítit hořkost ztrát, nesmyslnost existence. Skličuje a vyvolává strach, že všichni na tebe zapomenou, pocit, že jsi bezcenná, vetchá věc, odložená na zaprášenou půdu. Grigorij neměl ani ponětí, že stáří bude vyvolávat takový nepříjemný pocit, jako by ho kvůli nadbytečnosti vyložili z lodě na pustý ostrov. Kolem se vzdouvá celý oceán života, ale ty jsi již jen postranním pozorovatelem tohoto vzrušujícího živlu. Vzpomínky na dny v něm strávené nedají pokoj. Duše chce zpátky, ale tělo-loďka je již příliš opotřebovaná a plná děr.

A není síl ji opravit, není možné postavit novou...

Člověk se po celý svůj vědomý život bojí osamělosti a nakonec je tu jako nevyhnutelný fakt. Komu je potřebná stará hmota? Nikomu, včetně člověka samotného. Vždyť ty, stejně jako předtím, chceš žít a užívat si všechny půvaby světa. Stáří tě ale připraví o mnoho potěšení. Jeho hlasité obklopující ticho nutí člověka přemýšlet o smyslu existence. Mnohonásobně zesiluje vnitřní stav a myšlenky, které převládaly v průběhu celého života.

Grigoriji se nedalo nic vytknout. Vždy se řídil zákony svého Svědomí. To bylo hlavním kritériem všech jeho činů, životních rozhodnutí. Žil pro lidi a kvůli lidem. A lidé mu odpovídali svou láskou a úctou. Grigorij měl mnoho přátel. Ale blízcí přátelé, s nimiž se mohl podělit o vše, co ho v duši trápilo, bohužel, už nebyli naživu. Žena zemřela. Děti žijí se svými rodinami daleko. Nechtěl je zatěžovat svým stářím a už vůbec ne tím, co prožíval. A tak se stalo, že ke konci života nemá nikoho, s kým by se o své myšlenky podělil. Ale právě teď, více než kdy jindy,

by chtěl slyšet teplá, duši laskající slova, vnímat vedle sebe spřízněnou duši, rozptýlit strach z neznáma, které ho čekalo za nevyhnutelnou hranicí života.

Starý muž seděl na břehu, pod záplavou myšlenek mírně shrbený. Ryby stále nebraly. Automaticky vytáhl vlasec z vody, zkontroloval návnadu, upravil plovák a znovu nahodil.

„Eh, eh, eh,“ povzdechl si stařík a promnul si ztuhlý krk.

Jizva na tváři, která se táhla od pravého ucha ke spodní čelisti, mírně zabořila. Starý muž byl poněkud překvapen, ale zároveň zbystřil. To se mu stávalo vždy v nejdůležitějších okamžicích života. Byl to takový zázračný vnitřní „zvoneček“, který se stejně jako červeno-růžový flek v oblasti horního krčního obratle objevil během války, po jedné z nejzáhadnějších událostí v jeho životě.

Stalo se to na podzim roku 1942. Po dalším útoku Němců rudoarmějci odpočívali, každý, kde mohl. Grigorij spolu se svým přítelem Koljou Veperským leželi v bunkru. Venku mrholilo. Hitlerovci čas od času pozice Rusů ostřelovali. Bylo slyšet občasnou střelbu z děl, tu a tam se ozývaly výbuchy. Mladé posily sebou nervózně škubaly. Zkušení vojáci byli klidnější, snažili se aspoň trochu si zdřímnout a šetřit síly.

Do bunkru vešel voják, mladík asi třicetiletý a neobyčejně melodickým hlasem nahlas řekl:

„Timonnikov, Veperský, ihned k veliteli!“

Grigorij letmo pohlédl na vojáka. Podle všeho bažant, protože měl úplně novou uniformu. Jejich pohledy se nečekaně střetly. Grigorije to poněkud probralo – tak neobyčejně silný a zároveň blízký a

laskavý byl pohled tohoto mládence. Jeho jasné oči zářily mimořádnou vnitřní silou a čistotou. S něčím podobným se za celý svůj život Grigorij nesetkal – ani dříve a ani později.

Nedaleko zahřměl další výbuch. Grigorij s přítelem na sebe rychle hodili celty, uchopili zbraně, vyšli z bunkru a postupovali zákopem vpřed. Boty se bořily do bahna. Mrholení přešlo v šlehání silného deště. Vál pronikavý vítr.

Veperský šel jako první, za ním Grigorij a jako poslední neznámý voják. Jakmile zašli za první zatačku zákopu, která byla pouhých deset metrů od bunkru, ozval se zesilující svistot střely, letící jejich směrem. Grigorij, jako ostřílený frontový voják, se okamžitě zorientoval. Soudě podle všeho, měla střela vybuchnout někde poblíž. Moc času nezbývalo. Prudce se otočil, chtěl toho chlapce povalit na zem. Zařval „Lehni!“, ale jeho ruka projela prázdnotou. V tom okamžiku došlo k výbuchu.

Střela dopadla na bunkr. Grigorij jako ve zpomaleném filmu viděl, jak se na všechny strany rozlétají břevna, kusy bahna, nějaké předměty... a náhle zpod jeho nohou vyletěl sněhově bílý holub. Tak blízko, až oslnivě modrobílé křídlo zavadilo o jeho tvář. Ucítil, jak se mu zatočila hlava a začal padat – doslova, jako by se nořil do měkké peřiny. Všechno bylo rozmazané. Viděl, jak se nad ním skláněli muži, kteří s ním sloužili, a zdravotník. Cloumali s ním. Někdo někde v dálce vykřikl: „Kontuze!“. Pak ho někam odnesli.

A on stále myslel na člověka, který je povolal k veliteli. Je naživu? Stihl se zachránit? Jeho zářivé modré oči viděl svým zrakem stejně živě, jako je viděl

tehdy, v bunkru, na krátkou, ale nezapomenutelnou chvíli...

Ale to nejpodivnější začalo potom, co přišel k sobě.

„Narodil ses pod šťastnou hvězdou, chlapče,“ povídal starý zdravotník, když Grigorije převazoval. „Kdyby ses jen o vteřinu zdržel – je s tebou ámen. Divím se, že ti vlna z výbuchu hlavu neutrhla.“ „A on, žije?“ zeptal se Grigorij slabým hlasem.

„Kdo? Veperský? A proč by ne... Ten na rozdíl od tebe zalehl na dno zákopu. Při pádu si zlomil jen zápěstí.“

„A ten mladý, který nás... volal k veliteli?“

„Nikdo jiný tam s vámi nebyl. A kdo by vás mohl volat k veliteli? Velitel před třemi hodinami odjel na štáb. Asi blouzníš, hochu... Zkus usnout, potřebuješ nabrat sílu. Pak to probereme...“

Další den přišly hrozně zprávy: v noční bitvě zahynul téměř celý jejich prapor. Tento zvrat osudu otrásl Grigorijem svou neuvěřitelností. Znovu a znovu se vracel k záhadě své záchrany, analyzoval každý detail. Grigorij si vzpomněl, že když do bunkru mladík vešel, jeho oblečení nejenže bylo nové, ale úplně suché, i když venku poprchávalo. V takovém počasí by člověk zcela jistě zmokl, než by se dostal z velitelství do bunkru... A ten holub... Odkud by se vzalo uprostřed bojiště tak nádherné sněhobílé stvoření? Ale prelud to nebyl. Grigorij ho viděl jasně, stejně jako všechno ostatní, reálně cítil, jak pták vzlétl nahoru a zachytil o něj křídlem. I když lékaři tvrdili, že to byl jen úlomek střely, která mu poškřábala tvář. Nic hrozného, ani kost nebyla zasažena. Jen mu rozsekl kůži od pravého ucha k

dolní čelisti. Zůstala mu po něm tato hladká jizva na celý zbytek života. A tehdy se mu objevila růžově červená skvrna v oblasti horní krční páteře – dvě připomínky tohoto památného dne. Lékaři ho málem přesvědčili, že všechny tyto „značky“ jsou naprosto přirozeného původu. Tam ho to poškrábalo a tam se uhodil. Kromě toho Veperský, neznámo proč, všechno kategoricky popíral a tvrdil, že tam žádný člověk nebyl, že vyšli sami dva, údajně zcela náhodou, do vedlejšího bunkru pro tabák. A když ho propustili z nemocnice, Grigorij už tomu málem věřil.

Jenomže život mu svými ostrými zvraty to přesvědčení neustále vyvracel. Pokaždé, když byl Grigorij v nebezpečí nebo když přišly okamžiky zodpovědné volby, jizva se začala potichouнку ozývat. Podle stupně bolesti Grigorij poznal, jak nejlépe postupovat. Díky tomuto jedinečnému „dialogu“ se mu podařilo vyhnout mnoha nebezpečím a držet se v životě svého svědomí.

Teď, při zkoumání této vojenské epizody z pohledu prožitých let, si uvědomil, že mu příhoda nejenže zachránila život, ale vymezila v něm něco důležitého, něco, co ovlivnilo jeho další osud. Často vzpomínal na toho mládence, v duchu s ním komunikoval, zvláště když mu bylo na duši velmi těžko. Bylo pozoruhodné, že se mu tím vždy velmi ulevilo, zmizel strach a zoufalství. Nezapomenutelný zářivý pohled, upřený na Grigorije, mu vracel klid, dodával důvěru a příliv sil.

Ještě podivnější proměny nastaly s jeho přítelem Nikolajem. Znali se od dětství, bydleli ve stejné čtvrti a byli přáteli. Společně byli povoláni na frontu. Dělili se napůl o poslední příděl a společně snášeli všechny

útrapy vojenského života. Nikolaj byl dobrým přítelem a společníkem. Ještě před tím osudovým dnem se seznámil s jednou dívkou ze zásobování. Jmenovala se Klára. Kolja s ní začal chodit a od té chvíle jako kdyby ho vyměnili. Zpočátku nebyly změny zcela patrné, ale každým dnem nabíraly svou negativní sílu a omotávaly jeho mysl dotěrnými myšlenkami. Přičemž byly jasně cizího původu, ne jeho vlastní. Klára si dělala s Nikolajem, co chtěla, změnila normálního kluka v reptala, lakomce a otravu. Začal se stranit přátel a přemýšlet jinak. Jeho bývalou odvalu nahradil strach i z nejbezávadnějšího nebezpečí. Nikolaj se snažil vůbec nevystřikovat hlavu ze zákopu. Během útoku nápadně zaostával, ztrácel se někde vzadu a pak se vymlouval na to, že se necítil dobře.

Kdyby se něco takového stalo během míru, málokdo by tomu věnoval pozornost. Ale na frontě, kde se prudce zostrují a projevují všechny lidské vlastnosti, je vidět takové slabosti jako na dlani. Někteří to považovali za zbabělost a zradu. Jiní si mysleli, že se ten muž prostě zlomil. Na frontě bylo mnoho takových, jejichž psychika prostě nevydržela každodenní velké stresy. Ale jen Grigorij, který znal přítele mnoho let, znal skutečný důvod těchto destruktivních změn. Lásky by v podstatě měla ztrojnásobovat odvahu a sílu. V případě Nikolaje ale vše probíhalo přesně naopak. Grigorij viděl, jak jeho přítel propadá zkáze. Vše možně se ho snažil odradit od setkávání s tou ženou. Zdálo se, že s tím Nikolaj souhlasí, protože sám byl znechucen svým novým obrazem, který z něj horlivě tvarovala jeho

„milovaná“. Ale jakmile se naskytlá příležitost, úplně jako posedlý za ní opět běžel.

Po této památné epizodě, která jim oběma zachránila život, se Nikolaj změnil definitivně. Byl spolu s Grigorijem převezen do nemocnice se zlomeninou pravého zápěstí. Neobyčejnou záchranu kategoricky popíral, stejně i vše, co řekl Grigorij. Jako papoušek opakoval svou verzi toho, co se stalo. Nelze říci, že by to Grigorije velmi dráždilo. Nehněval se, měl jen jedinou otázku: „Proč Nikolaj popírá to, co bylo naprosto zřejmé?“

Pak se jejich frontové cesty rozešly. Kláru převeleli na práci v zásobování v týlu. Zatímco byl Nikolaj v nemocnici, zosnovala jejich sňatek, vyřídila mu doklady o invaliditě a převedla ho k sobě do služby v týlu. Nebránil se, jak by tomu bylo dříve. Naopak, všemožně se jí před přítelem zastával. Tak se s ním Grigorij rozloučil ještě během války.

Po vítězství se setkali v rodném kraji. Nikolaj ve státní službě značně přibral. Oba již měli hodnost majora. Jejich hrud' se skvěla samými medailemi. Ale na rozdíl od Nikolaje bylo svědomí Grigorije klidné. Každý řád pro něj nebyl jen kouskem kovu. Byla to především vzpomínka na nezapomenutelné hrdinské dny jeho života, vrcholy jeho statečnosti a odvahy. Nestyděl se podívat lidem do očí. A v první řadě se nestyděl před sebou samým za prožitá léta.

Grigorij si našel práci traktoristy v místním zemědělském družstvu. Nikolaj na naléhání své manželky šel pracovat na okresní výbor. Když byl Grigorij zvolen předsedou družstva, Nikolaj se téměř současně stal předsedou okresního výboru. A jestliže

se dříve jejich cestičky protínaly jen vzácně, tady se opět spojily.

Nehledě na to, že byli bývalými přáteli, kamarády z vojny, Nikolaj neustále provokoval konflikty a ve společné práci, jak se říká, házel Grigoriji klacky pod nohy. A ať Grigorij vyvíjel jakoukoliv iniciativu za zlepšení životních podmínek a života lidí, Nikolaj ho vždy zavalil horou předpisů a příkazů. Tak probíhala jejich neviditelná konfrontace. Grigorij se několikrát pokoušel vyzvat Nikolaje k otevřenosti, jednou provždy vyřešit všechny problémy. Vždyť tímto neopodstatněným hněvem trpěl nejen on, ale, což bylo mnohem horší, i lidé, kteří je obklopovali. Nikolaj se ale rozhovoru neustále vyhýbal, buď se vymlouval na nedostatek času, nebo hrubě a povýšeně odmítal přátelskou snahu. S léty se u něj objevila nadutost a pocit nedostupnosti jako stranické osoby.

Roky ubíhaly. Grigorij vedl poměrně šťastný rodinný život. Měl pět dětí. Klára po několika neúspěšných pokusech s obtížemi porodila jedno. Chlapce hýčkali a rozmazlovali, vychovávali v pohodlí a materiálním komfortu. Nicméně, vyrostl z něj nechvalně známý opilec a příživník. A čím rychleji roky ubíhaly, tím více je život tepal přes bolavá místa. Nejprve jim zemřel jediný syn, dalo by se říci hloupou smrtí – v podnapilém stavu ho srazil vlak. Klára ochrnula. Mnoho let byla upoutána na lůžko a velmi těžce umírala. Nikolaj prodělal dva infarkty. Pouze on jediný z celé rodiny přežil. A žádné peníze, které tak pečlivě v průběhu života hromadil, žádné známosti a kontakty na vysokých místech nebyly schopny zabránit rodinné tragédii.

Ve stáří zůstal Nikolaj úplně sám. Bylo hrozné se na něj dívat. Byl celý vyhublý, oči zapadlé, kosti obtažené kůží jako u vyschlé mumie. Bydlel dvě ulice od Grigorije v honosném domě, který postavil, když ještě pracoval na okresním výboru. Grigorijovo zemědělské družstvo se časem stalo velmi moderním. Domy měly veškerou občanskou vybavenost, silnice byly zpevněné. Družstvo tehdy aspirovalo na okresní úroveň. I příroda zde byla obzvláště malebná – pole, lesy, řeka... Mnoho vedoucích pracovníků si zde vybudovalo rekreační domy na stáří, stejně jako Nikolaj, který ve své době způsobil Grigoriji, když se staral o rozkvet družstva, nemálo překážek.

I přes zabezpečené stáří, zel Nikolajův dům prázdnotou. Málokdo s ním komunikoval, dokonce ani sousedé, protože byl znám jako věčně nespokojený, příšerný bručoun. Tak se stalo, že jediný člověk, který ho pravidelně navštěvoval, byl Grigorij. I když mu Nikolaj natropil v minulosti spoustu problémů, stejně mu Grigorij, sám už starý muž, pomáhal, ať už čerstvým chlebem, nebo dobrým slovem. Byl mu jediným společníkem, který měl trpělivost vyslechnout si všechny stížnosti přítele a snášet jeho rozhořčení a mrzutost.

Až jednoho dne, těsně před smrtí, se Nikolaj nečekaně pro Grigorije stal sám sebou, tím dobrým mužem, kterým byl před válkou. Náhle otevřel svou duši a vyprávěl Grigoriji o svém skutečném životě. To, pro Grigorije nejúžasnější, zaznělo na konci jeho zповědi.

„Vzpomínáš na ten den, kdy vybuchl bunkr?“
pronesl chraplavým slabým hlasem Nikolaj.

„Copak se dá na něco takového zapomenout?“



Fragment kresby Anastasie Novych „Kdo jsi?“

„Chci, abys věděl... Také jsem viděl toho blondatého mládence. Opravdu k nám přišel do bunkru a povolal nás k veliteli... Dodnes nemohu zapomenout na jeho oči... Pronásledovaly mne celý život, jako noční můra... Odpusť mi... Lhal jsem tobě, ale ve skutečnosti jsem lhal sám sobě. Ten chlapec mi nešel z hlavy. Ten okamžik... Pamatuji si ho, jako by to bylo dnes. Když jsem uslyšel hvízdot, chápeš, dostal jsem... dostal jsem strach... Jako kdybych se rozdvojl. I já se přece ohlédl. V tom okamžiku ses ty obracel směrem k bunkru a za tebou nikdo nebyl. Chtěl jsem tě krýt, vždyť ses vystavil jisté smrti. Ale pak mě sevřel strach... Báł jsem se o svůj drahocenný život a rozhodl se zachránit si vlastní kůži!!! Chápeš? Rozhodl jsem se zachránit svou kůži! A pak jsem se tak styděl... Cítil jsem se jako naprostý mizera...“ Do Nikolajových očí vstoupily hořké slzy zašlých časů.

„No tak, netrap se, vždyť všechno dobře dopadlo,“ utěšoval ho Grigorij.

„Počkej, nepřerušuj mě... Chci ti říct všechno. Víš, to není jenom poklesek. Úplně jsem se nalomil... Zradil jsem sám sebe. Chápeš, zradil!!! Pak jsem se cítil tak špatně, tak špatně! Kdybych si jen já, blázen, s tebou promluvil. Ale byl jsem zbabělec, báł jsem se, že mě odsoudíš. A duše mě bolela. Řekl jsem všechno Kláře. Ale ona trvala na tom, abych byl zticha a všechno popřel a udělal z tebe terč posměchu, abych řekl, že jsme šli pro tabák. A já idiot jsem ji poslechl... Když jsem spatřil jas v tvých očích, viděl v tobě příliv sil, uvědomil jsem si, že se s tebou taky něco stalo, ale něco dobrého. Chápeš, do-bré-ho!!! A já upadl do svých sraček, kterými jsem pak smrděl celý život, a nebylo možné je smýt! Nevím proč, ale pokaždé, když

jsem tě potkal, vyskočil přede mnou obraz toho kluka, jeho oči plné výčitek... To mě tak skličovalo, v duši se rodila nezměrná bolest!

V paměti se mi po celou dobu přehrával onen okamžik, okamžik hanby a neomluvitelné slabosti. Nedokázal jsem překonat sám sebe a požádat tě o odpuštění. Jednou jsem k tomu téměř dozrál, ale neodvážil jsem se za tebou přijít. Místo toho, abych si s tebou promluvil jako člověk, každý den jsem byl víc a víc naštvaný na sebe a vyléval si ten hněv v prvé řadě na tobě. Ty nemáš ani tušení, kolik ohavností jsem ti udělal, svinstev, o kterých jsi vůbec nevěděl...“

„To stačí, Koljo, to stačí... Všechno ti odpouštím, vždyť jsme přátelé. Já vím, že jsi dobrý člověk. Kdyby nebylo Kláry...“

„Byla to ježibaba, ta Klára! Celý život mi zničila!“ vzlykal Nikolaj a nestyděl se za své slzy. „Kdybych to jen věděl... Ani mě nenapadlo, že... něco takového řekneš. Báł jsem se, že mi to nikdy neodpustíš... Jaký jsem to hlupák! Celý život jsem prožil s tím zlem! Už mě úplně sežralo zevnitř, rozdrásalo mi celou mou duši... Přitom je vše tak jednoduché! Můj milý příteli, ty jediný jsi se mnou zůstal před tváří smrti...“

„No, no, ještě tu pobudeš... Ještě s ní pobojujeme...“, řekl Grigorij a utíral si vytrysklé slzy. „My jsme dva a ona je jedna.“

„Jako tehdy, v tom zákopu. Zase jsme spolu, můj příteli...“

Když Grigorij odcházel, Nikolaj ho požádal:

„Přines mi zítra džbáněk čerstvého mléka. Rád bych se ho napil, jako kdysi dávno v dětství...“

Druhý den ráno Grigorij vstal brzy a spěchal k sousedce pro mléko. Nemohl se dočkat, než ho nadojí

a až téměř běžel s třilitrovou láhví do známého domu. Poprvé po mnoha letech ho nesl svému opravdovému příteli! Ale když vstoupil do místnosti, Nikolaj už byl mrtev. V jeho obličejí se zračil hrozný zmatek, v otevřených očích zatuhl smutek. Grigorij usedl na okraj postele a jemně se zachvěl v tichém pláči...

Přes všechny zvraty osudu mu bylo toho člověka upřímně líto. Tolik let prožil se svým zlem! Podle všeho od onoho památného dne uvnitř sebe vůbec nežil, místo toho přešlapoval na místě a utápěl se v bažině svého strachu. Grigorij věřil, že před smrtí musí člověk pochopit něco hlubokého, něco, co sahá mnohem, mnohem dál. Ale Nikolaj mluvil o něčem tak sentimentálním, jako je odpuštění. Grigorij mu odpustil již dávno. Ostatně, možná, že to připadalo sentimentální jen jemu, ale pro Nikolaje to bylo něčím víc, nějakou nepřekonatelnou životní překážkou, kterou si sám v sobě, cihla za cihlou, každodenně budoval svým hněvem. Grigorij si uvědomil, jak těžké bylo pro přítele prolomit tuto bariéru a překročit svůj vlastní stín egocentrizmu. Jaká škoda jen, že se odhodlával uskutečnit tento čin, tento krůček Svědomí tolik let, téměř celý život. Přitom mohl vše vyřešit ještě toho podzimu v roce 1942. Jeho život by se odvíjel úplně jinak, bylo by v něm více vnitřních vítězství a na smrtelné posteli by se mu odhalily skutečné pravdy. I když... Grigorij sám pochyboval, zda budou v tu hodinu potřebné, vždyť jsou to jen vnitřní odhalení. Vzpomněl si však na nezapomenutelný výraz mrtvého kamaráda, plný zármutku, utrpení. Pochybnosti, vytěsňené odvěkými otázkami, se samy od sebe rozptýlily. Koneckonců, kdo ví, co čeká člověka po smrti... Doopravdy je to jen

rozklad těla v bezodpadovém hospodářství přírody? K čemu jsou tedy všechny ty životní složitosti, ta neustálá konfrontace lidských myšlenek? A nakonec stáří s pořad se opakující sumarizací výsledků? Kam pak zmizí mysl po tom, co celý svůj život vévodila a řídila tělo? Samé otázky a žádné rozumné odpovědi...

* * *

„Ah, ah, ah,“ starý muž si opět povzdechl, již po několikáté vytáhl udici z vody, jako by se snažil najít na háčku odpovědi na své nekonečné otázky.

Když ale uviděl ochable šubajícího se červa, opět nahodil udici zpátky do řeky s tajnou nadějí, že snad teď na něj aspoň něco zabere.

„Tak je to pravděpodobně i v životě,“ pokračoval v úvahách stařík. „Napichneš na háček dobrou myšlenku, bude dobrý úlovek, napichneš špatnou a příroda ti odpoví stejně. Všechno v ní je promyšlené, všechno vzájemně propojené...“

„Buďte zdrav, Dmitriči,“ ozval se za ním melodický mužský hlas.

„Nazdar, pokud si neděláš legraci,“ odpověděl Grigorij a stařecky toporně se pootočil.

S úsměvem k němu přistoupil světlovlasý, dobře stavěný muž, ve věku kolem třiceti let. Měl na sobě moderní sportovní oblečení. Na hlavě bejzbolku s dlouhým kšiltem proti slunci, která mu zakrývala oči. V ruce zbrusu novou rybářskou udici. Grigorij jednou takovou viděl u lidí z města, kteří si přijíždějí do těchto míst zarybařit. Je dobrá, nic proti ní. Říká se, že je zatraceně drahá.

„Berou?“

„Ale, nestojí to za řeč!“ mávl starý muž rukou.
„Sedím tu už od úsvitu. Kéž by aspoň jedna zabrala!“

„Asi dnes mají volno,“ zažertoval mladík. „A na co, otče, chytáte?“

„Na červa.“

„Těch už jsou přežrané! Tady máte, zkuste larvy pakomárů. Třeba se na tu pochoutku chytanou.“

„Děkuji.“

Starý muž si vzal sklenici s nabízenou návnadou.

„Nebudete mít nic proti, když si sednu vedle vás?“

„Proč bych byl proti! Jen se posaď, ve dvou nám bude čas plynout veseleji.“

Zatímco si mládenec připravoval svůj rybářský prut, stařík se usilovně snažil si vzpomenout, či je to syn. Mladík mu připadal velmi povědomý. Zřejmě žil ve městě a sem pravděpodobně přijel na návštěvu k rodičům. Když znal Grigorije a tak lehce s ním hovořil, to znamená, že zde vyrostl. „Dmitrič“ říkali bývalému předsedovi družstva jen místní. „No,“ lamentoval v duchu stařík, „jak se jen ten chlapec jmenuje... Ještě stařecká skleróza mi chyběla v mé sbírce chorob.“

„To nic, Dmitriči, to nic,“ řekl laskavě mladík, jako do taktu jeho myšlenkám. „Pusťme se do toho! Vždy jsme si nějak poradili, tak proč ne dnes?!“ chvíli vyčkal a dodal: „Teď, jak ryby ucítí larvy, nebude-
me stíhat vytahovat udice.“

Stařec se tomuto optimismu zasmál.

„Měl jsem na frontě přítele, byl to Sibiřan, takový živý veselý člověk. Společně jsme si to šlapali až do Berlína. Všechny zval k sobě na Sibiř na rybaření. Jezero Bajkal, slyšel jsi o něm?“

„Jak by ne! Nejhlubší sladkovodní jezero na světě se vzácnou flórou a faunou.“

„Ano, tak... Místa jsou tam pozoruhodná. Dlouho jsme si s přítelem psali. Posílal mi fotografie a stále mě zval na návštěvu. Několikrát za mnou přijel. A mně se stále nedařilo utrhnout, vždy byly nějaké naléhavé záležitosti... Jednou přivezl rybu, takovouhle, asi čtyři kila měla. Byl to bajkalský omul. Nikde jinde na světě se nevyskytuje, s výjimkou tamějších míst. Tak to je! To musí být rybaření, to ano! Když jsem tu rybu uviděl, tak moc jsem zatoužil jet na Bajkal. Moc jsem si přál ji chytit! Myslel jsem si, že až budu v důchodu, tak uskutečním svůj rybářský sen. Ale co tě nemá! Buď chyběly peníze, nebo jsem pomáhal dětem – a teď jsem úplně vetčný. Jakápak cesta! A tak zůstal omul mým nesplnitelným snem...“



Anastasia Novych „Rybář“

„Kdo ví,“ pokrčil mládenec rameny. „Všechny sny se někdy splní.“

„Možná, že někomu ano. Ale mně... O příteli už dva roky nemám žádné zprávy. Možná, že onemocněl a možná, že dokonce zemřel. Věk už na to máme... Jak se říká, šediny jsou tu – štěstí je pryč. Roky uletěly jako jarní vody.“

„Ano... Kdyby lidstvo znalo svou budoucnost, tak by se vůbec nesmálo při loučení se svou minulostí.“

„Co, co?“ zeptal se Dmitrič, pohroužen v myšlenkách.

„To já jen tak,“ mávl rukou chlapec a změnil téma hovoru. „Jak se daří Váňovi?“

Váňa byl nejmladší Grigorijův syn. A když mládenec vyslovil jeho jméno, starý muž se už úplně přestal trápit otázkou, odkud ho zná. Když se ptá na Váňu, pak je to buď jeho přítel, nebo známý a možná, že spolu chodili do školy.

„Díky Bohu, dobrou práci si našel. Nakonec se oženil. Snacha je dobré děvče. Narodila se jim dcera. Nedávno na jaře za mnou přijela celá rodinka na návštěvu. Ty ses s nimi neviděl?“

„Ale ne... Nebyl jsem tady.“

„Aha... Teď už je moje duše kvůli němu klidná.“

„A proč sis o něj dělal starosti? Chlapec je to dobrý, má zlaté ruce. Takový se neztratí.“

„Kdo ví? Život je věc složitá...“

„No, záleží na tom, jak se na něj díváš. Žij čestně, podle svědomí a uvidíš, že ti i osud bude nápomocen.“

„Ano, je to tak. I když... Tak například já, dalo by se říct, žil jsem čestně, podle svědomí a zdá se, že si vcelku nemám co vyčítat. A měl jsem snad sladký osud? Buď válka, nebo hlad, nebo úpadek...“

„Každý má ze života své vlastní, velmi osobní dojmy. Koneckonců, růži, například, lidé také vnímají různě. Někteří v ní vidí překrásné stvoření, cítí nádhernou vůni. Ale jiní vidí jen trny a pocítují nepříjemná píchání jejích ostnů. Vše záleží na člověku, na jeho schopnosti pozorovat a vnímat tento svět.“

„To je také pravda,“ souhlasil stařec a po chvíli mlčení dodal: „No, když dobře popřemýšlím, na život si nestěžuji. Přece jen jsem ve válce získal opravdové přátele, přestože to byla strašná doba... Ano a ženu jsem potkal, když všude vládl hlad. Ano, vzpomínám si, tehdy nebylo nic, žvýkali jsme trávu, ale v hlavě byly jen lechtivé myšlenky o randění a o lásce. Teď na to vzpomínat je až směšné... Kolem devastace a hlad a my se nebáli založit rodinu. Děti šly jedno za druhým. Tehdy jsme dočasně bydleli v ‚chatce‘ z hlíny. Vzpomínám si, jak jsme tam byli všichni namačkání. A bylo to docela dobré... Ale hlavně jsme vůbec nevnímali, že se mačkáme. Naopak, žili jsme semknutě, pomáhali si navzájem... Teď mladí lidé žijí v takových komfortních podmínkách, harmonie ale v rodinách není.“

„Všechno je v hlavě, otče. Když si člověk uvnitř postaví palác z dobra, uvidí, že i lidé k němu duší tíhnou a život se zlepší. Ale když uvnitř bude žít jako medvěd v brlohu a bude příliš líný, aby si postavil palác, pak prožije celý život v doupěti jako zvíře. Žádné vnější pohodlí nebude moci uspokojit jeho nenasytné vnitřní potřeby.“

„O té nenasytnosti jsi to řekl správně. Tady, například, nedaleko bydlel můj přítel...“

„Veperský?“

„Ano,“ stařec přikývl a pomyslel si, že když zná Nikolaje, určitě je místní. „Pořád představoval svůj dům, ale nijak nedokázal uspokojit potřeby své manželky.“

„Klára?“ pousmál se mladý muž. „Ano, copak ji bylo možné něčím uspokojit? Měla geneticky rodově vloženou potřebu: ať dáš, kolik chceš, vždy to bude málo. S mateřským mlékem se z generace na generaci předává jen ‚svatá láska‘ – ke stříbru a zlatu. Co by člověk mohl od ní ještě čekat?“

„Tak, tak. Nikolaj to také pochopil, ale bohužel příliš pozdě. Celý svůj život s ní protrpěl jako pacient s nevyléčitelnou nemocí. Já si vzpomínám na jejich setkání. Všechno proběhlo tak živelně...“

„Ale Dmitriči, neospravedlňujte ho. Živelně u člověka může dojít pouze k těm událostem, s nimiž vnitřně souhlasí. A pokud Veperský tu ženu potkal, pak to znamená, že podvědomě v něm převládaly právě tyto tajné touhy a vlastnosti, které našel v ní. Nebyla to žena, která ho změnila v otroka, ale jeho vlastní slabiny, kterým dal volnost místo toho, aby je pevně držel na řetězu. Klára je jen stimulovala a podporovala. Takže všechno probíhalo podle jeho vlastního výběru. Koneckonců život je odrazem vnitřních přesvědčení.“

„V podstatě to může být i tak... Zajímavě uvažuješ. Upřímně řečeno, i když už jsem život prožil, taková jednoduchá a moudrá slova mi na um ještě nepřišla,“ usmál se starý muž. „Neměl jsem ani tušení, že jsou mladí lidé v dnešní době tak zdatní v těchto citlivých lidských otázkách. To je příjemné. Možná, že váš technický věk způsobil, že mozek začal pracovat lépe než ten náš.“

„Vůbec ne, otče. Nespočívá to v čase ani ve zdatnosti a ani v mozku. Jednoduše řečeno, opravdová moudrost je vlastností duše. A mladé tělo není ukazatelem jejího skutečného věku.“

„Duše?“ zeptal se starý muž a sám si odpověděl: „Ano, duše... Kdyby jen člověk s jistotou věděl, že ji má...“

„No jo, duši pod mikroskopem nenajdeš,“ usmál se mladík. „V podstatě ani mysl lidskou. Neurofyziologové naznačují, že myšlenka je pohyb elektromagne tického vlnění v mozkové kůře, přecházející z jednoho neuronu na druhý. Ale jak se vlastně rodí a co její zrození podněcuje, dosud známo není. Ostatně jako i mnoho dalších otázek, týkajících se lidské podstaty. Lidé jen předpokládají, ale nemají údaje. Protože odpovědi na tyto otázky jsou skryté mnohem hlouběji, za hranicí okruhu jejich vnímání světa, ohraničeného jejich egocentrismem. Aby se k nim člověk dostal, je třeba překročit Ego, proniknout do hlubin vlastního podvědomí... A tu je jen harampádí, plavající na povrchu vědomí, které je nutné rozhrábnout, přežítky naší vnitřní nečistoty. I když, je-li silná touha, lze dosáhnout všeho.“

„To ano... Ale musíš vědět, že si sám nepřidáváš to haraburdí do hlavy a že ho rozhrabáváš...“

„Svědomí ti vždycky napoví správný směr.“

„Ano, Svědomí je dobrý pomocník,“ souhlasil stařec.

Na chvílku zmlkli. Starý muž se snažil porozumět tomu, co chlapec řekl, a aniž by to pochopil, zamyšleně poznamenal:

„Vždyť jak to v životě chodí? Jako na frontě. Po celou dobu se snažíš udržet obrannou linii svého

Svědomy. Čím jsi starší, tím silnější je útok z druhé strany zákopu, tím více všude kolem tebe vybuchuje bomb, které zanechávají samé trychtýře životních problémů. Je to samozřejmě děsivé, ale stejně držíš své pozice, ať se děje cokoli. Vždyť ustoupit není kam. Za tebou je tvá vlast a ty v ní budeš žít. Takže opouštět pozice Svědomí nelze... Na vlastní oči jsem viděl, jak se můj přítel vzdal a jak to s ním dopadlo. Sledoval jsem jeho smrt v průběhu života, cítil jsem, jak ho vítězící zlo sužovalo, drásalo a ničilo zevnitř. Pro mě je lepší žít podle Svědomí nebo nežít vůbec.“

„Dávní předci psali, že Svědomí je stupeň velikosti Ducha. A ve stáří obzvlášť obnažuje ‚nervová zakončení‘ a projevuje pravdivou podstatu. Proto se stáří pro někoho mění v měsíční světlo, pableskující v černých roztrhaných mracích iluze a tmy, a pro jiného je stáří oslňující zářící západ slunce, který odhaluje vnitřnímu oku svůj vzácný zelený paprsek, plnící všechna přání.“

„To je hezky řečeno. Ale jaká mohou být ve stáří přání? Samé přemýšlení... No, bylo by dobré zjistit svou opravdovou podstatu...“

„Opravdovou podstatu?“ usmál se mladý muž tajemně a přitom si měnil na rybářském prutu háček a návnadu. „Pokud jde o skutečnou podstatu, existuje velmi starověké orientální podobenství...“

Nahodil vlasec s návnadou dále do řeky, posadil se a zapálil si cigaretu. Starý muž se uvelebil, aby mohl poslouchat.

„To podobenství je takové... Vysoko v horách, na třpytivém sněhobílém vrcholku, se zrodil jako dětská slza průzračný krystalek ledu. Ve dne se kochal sluncem, hrál světlem na svých hranách, dovedně

vytvořených přírodou. V noci se radoval hvězdám, pozoroval ta úžasná třpytivá stvoření. Postupně rostl a vstřebával do sebe stále více energie laskavého nebeského tělesa.

Jednoho dne, když už byl krystal tak velký, že mohl pozorovat nejen nebe, ale i okolní svět, objevil něco úžasného. Mraky, které zakrývaly úpatí hor, se rozestoupily a před ním se otevřelo nádherné údolí ponořené do neobvykle jasných smaragdových barev. Tento pohled tak uchvátil ducha krystalu, že se v něm zrodila horoucí touha spustit se za každou cenu do tohoto neobyčejného kousku přírody a poznat všechny jeho půvaby.

Krystal napnul všechny své síly, aby se změnil ve vodu a rychle spěchal dolů. Čím rychleji se spouštěl, tím mocnějším se stával. Proud se neustále rozšiřoval a vzdouval, vřel nezkrotnou vášní. Uháněl naproti snu, s obdivuhodnou vytrvalostí překonával kamenné překážky na své cestě, ničivé peřeje, závratné vodopády. Vzrušoval ho duch novosti a touha dosáhnout vytouženého cíle.

A pak se to jednoho krásného okamžiku stalo. Jeho vody se silným proudem valily řekou do údolí. Jak nádherné byly její břehy, utápějící se v jasné zeleni! Jak úžasně se přelévaly záblesky slunce na vodní hladině! Jak se radovalo vše kolem životodárné svěžesti vody! Krystal cítil, jak nasycoval opojnou vlhkostí každou rostlinku, jak s potěšením hasili žízeň ti, kteří přišli k jeho břehům. Vnímal, jak se v jeho vodách hemžil zrozený život a jak se stal obydlím tohoto života. Bylo to pro něj opravdovým štěstím!

A tak plynul jeho život. Dnem hasil žízeň všech trpících a po nocích pozoroval odraz hvězdného nebe

ve svých vodách, obdivoval nádherné světy a vzpomínal na svůj vzdálený domov. Připadalo mu, že jeho štěstí bude trvat věčně.

Jednou jeho vody náhle dosáhly konce údolí a vlily se do jezera. Život se stal odměřeným a klidným. Postupně se kdysi nádherné bouřlivé vody začaly potahovat hnědým slizem a měnily se v zatuchlou bažinu. Málokdo teď navštívil tyto břehy... V jeho vodách už nebylo dřívější síly, ani dřívějšího života. Krystalu se zmocnil strach a beznaděj. Začal se panicky bát slunce. Východ nebeského tělesa v něm pokaždé vyvolával děsivý obraz, utkaný z odpařujících se vod – přelud jeho smrti a neúprosné předurčenosti. Jedna po druhé se vzdouvaly bubliny pochybností. Báł se stát parou, ztratit svou individualitu, ztratit svobodu. Noc byla jeho jedinou útěchou, zahalovala ho svým chladem starých vzpomínek. Se steskem po vzdálených světech hleděl toužebně na zářící hvězdy a obdivoval jejich nezměrnou krásu.

Jednoho dne, za svítání, mu to došlo: pochopil podstatu života, podstatu věčnosti, procítil svou pravou podstatu, která v něm probudila duši! V tom okamžiku se na obzoru objevil oslepující kotouč slunce. „Bože,“ vyrval se výkřik z hlubin zbytků jeho vod. „Jak je vše jednoduché!“ Vrhł se naproti něžným paprskům mocné hvězdy a jeho voda se proměnila v páru. Poryv větru ho s lehkostí uchopil a nesl nahoru, pryč ze známého prostoru. Letěl a zažíval nádherný pocit beztlíže a novosti. A teprve teď si uvědomil, že to je ta skutečná, dávno zapomenutá, opojná pravá svoboda. Naplňoval ho pocit úplného štěstí, jeho jedinečné individuality a zároveň nekonečné jednoty s úžasným obrovským vesmírem, který, jak se ukázalo, byl mnohem větší, než si představoval. „Jak je vše jednoduché,“ opakoval stále znovu a znovu jeho duch a těšil se z letu. „Ano, teď znám svou pravou podstatu,“ pomyslel si a pomalu klesal k jednomu z dalších trpytivých vrcholů...“

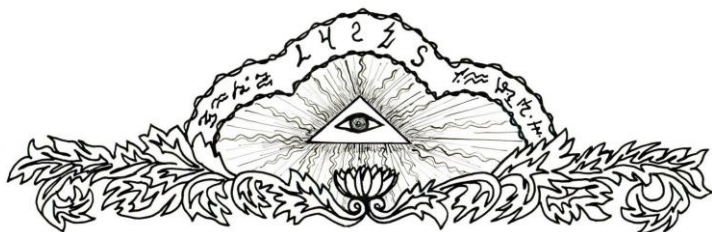
Hlas zmlkl. Starý muž seděl v hlubokém zamyšlení, ohromen skrytým smyslem tohoto podobenství. Vtom se jeho tvář rozzářila. Oči zajiskřily živým ohýnkem. A tiše zvolal: „Pane Bože! Vždyť je to opravdu tak jednoduché!“ Plný nadšení se starý muž otočil, aby společníkovi oznámil svůj úžasný objev. Ale... ten tam už nebyl. Stařec vstal a zmateně se rozhlédl. Kolem se však rozprostíralo jen nekonečné pole zeleně. Nikde ani živáčka... Grigorij dokonce zapochyboval, zda to nebyly halucinace, přicházející na sklonku let. Ale připravená udice a na zemi doutnající nedopalek byly důkazem jeho nedávné, velmi reálné přítomnosti.

Starý muž s lítostí a smutkem svírajícím duši hleděl na opuštěný prut neobyčejného společníka. Vtom se jeho splávek začal velkou rychlostí nořit do hloubky. Starý rybář automaticky sáhl po mladíkově prutu, potáhl a... V paprscích ranního slunce v gejzíru diamantových kapek z vody vyletěl obrovský, třpytící se na slunci omul bajkalský! Zaskočen takovým štěstím, stařec strnul a obdivoval let vzácné, v těchto místech se nevyskytující ryby. A pak, když se vzpamatoval, začal ji vytahovat na břeh a třesoucima se rukama zbavovat háčku. Nevěře svým očím, zvedl třepotajícího se omula oběma rukama a užasle si prohlížel tento přírodní zázrak. V očích starého muže se zaleskly slzy radosti. Vtom si Grigorij vzpomněl. Vzpomněl si, kde toho chlapce již viděl... Hlasitý výbuch stařeckého smíchu ohlušil okolí. Starý muž přistoupil k vodě, poklekl a opatrně vypustil rybu do řeky. Pozvedl zářící oči a upřel je na velkolepý sluneční kotouč. Koupaje se v paprscích oslnivého vnitřního štěstí, zvolal:

„Pane Bože! Jak je vše jednoduché!“



PTÁCI A KÁMEN



Předmluva

Obdivuhodný je mořský břeh ve vši jeho nedozírné kráse. Harmonicky se zde poji zdánlivě zcela protichůdné prvky různých živlů. Z jedné strany, rozpálený písek – neúprosný a nemilosrdný bojovník ničivé Pouště. Z druhé strany, chladivá voda – životodárná síla tvůrce forem Světového oceánu. Jako by se na tomto místě smrt a život vzájemně proplétaly a vytvářely neobyčejné podmínky existence pro ty, kteří se vůlí osudu nacházeli na hranici jejich světů.

Do vysokého lesku obroušené hladké kameny a oblázky, roztroušené podél břehu, se ucházely o titul nejdéle žijících tohoto tajemného Portálu. A zdálo by se, že kdo, když ne ony, by měly znát hlavní tajemství vši existence. Opravdu je to ale tak? Věděly o tom, co se nacházelo za hranicemi prostoru, který zaujímaly?

Kámen je kámen, tedy tvrdý nerost. Kdysi byl součástí obrovské skály, jejíž vrchol sahal až do samotného Nebe. Přesto, když přebýval v jednotě, snil o samostatnosti. Četné praskliny pochybností nakonec dokončily své dílo zkázy a přivedly jeho sen do reality. Ale ukázalo se, že dlouho očekávaná

nezávislost není tak radostná, jak si ji představoval. Každý den ho živly, jako by mezi sebou soupeřily, zkoušely na pevnost. Kámen překypoval hněvem a křivdou. Vášnivě odolával větru, který z něj odlupoval zrnka písku a postupně je měnil v prach. Vzdoroval slunci, které mu rozpalovalo povrch. Kámen čelil i vodě, k níž tajně tíhl, a to zejména tehdy, když ho omývala svým osvěžujícím chladem a poskytovala mu útočiště před spalujícími paprsky slunce. Líbilo se mu být tolik neprostupnou podstatou i pro rytmicky valící se vlny.

Kámen byl pyšný na sebe, na svůj tvar, na svou nezávislost. Smál se písku, kterým živly tak snadno zmítaly. Neměl ani tušení, že ho časem postihne stejný úděl.

Kámen se většinu svých dnů nudil při pohledu na skličující jednotvárnost a monotónnost okolní krajiny. Někdy se bavil otázkou: „Tak, v čem je tedy smysl?“ Často, když pozoroval let ptáků, záviděl jim jejich svobodu a lehkost, s níž dosahovali nejzářivějších výšin a nadoblačných dálek. Bývaly chvíle, kdy zatoužil vyměnit svůj dlouhý bezútěšný život za krátký okamžik jejich úchvatného, bleskurychlého letu.

A tak prožíval celou svou kamennou jsoucnost v sobě a jen pro sebe. Ani si nevšiml, na jaké úžasné a tajemné místo ho osud zanesl. Neviděl, kolik času a úsilí na něj vynakládalo slunce, vítr a voda, aby přetvořily jeho hloupou, tvrdou podstatu v kvalitativně nový stav. Příliš silná byla jeho pýcha v průběhu staletí. Příliš těžká byla jeho hmota.

Zřejmě z tohoto důvodu kameny, ležící na křižovatce dvou světů, znají jen svůj vlastní všední

život. I když některé z nich mají už dávno vnější hrany dokonale obroušené, zůstávají přesto uvnitř jenom – kamenem.

Hodil jsem kámen,

A on upadl.

Hodil jsem ptáka,

A on vyletěl.

Rigden Djappo



Na přeplněné pláži se rojil velký pestrý chumel lidí. Shora vypadal jako jediná živá masa, která se zde seskupila pouze kvůli přání užívat si darů přírody. A to je pochopitelné. Slunce, vzduch a voda – co může být lepšího a lákavějšího v horkém letním čase? Snad jen hory. Ty jsou ale, jak se říká, údělem vyvolených.

Pokud bychom se přiblížili k této podivné mase, bylo by možné rozeznat malé skupinky různorodých lidí, kteří si byli podobní tím, jak mluvili a jak se chovali. Kdybychom do toho chumlu pronikli více, mohli bychom si prohlédnout i jednotlivce. Jeden od druhého se samozřejmě lišil, a to nejen zevnějškem, ale i svým životem. Nicméně, kdybychom se zadívali pozorněji, zjistili bychom, že i celá takzvaná individualita vychází ze stejného základu stejných nekonečných lidských problémů, přání a potřeb. Pozorování myšlenek stejného typu o běžných věcech, zahalených jen do jiné podoby, by bylo snad i trochu nudné. Možná to je důvodem toho, proč i bohové, když se v mase „individualit“, které jsou jako podle jednoho razítka, objeví opravdová Osobnost – Homo Verus (Člověk Skutečný), přestanou žít z odvěké lidské jednotvárnosti a se zájmem začínají sledovat průběh měnících se osudů a rozvoj událostí.

Jestliže pro bohy Homo Verus svítí v davu jako obří diamant v prachu cesty, pak lidé jej rozeznají velmi těžko. Příliš silné a pokrivené jsou čočky jejich

vlastní povýšenosti. Všechno kolem nich se jim zdá být malým a bezcenným. A jen čistý pohled, plný síly lásky snadno rozezná skrz neosobnost šedé masy mnohostěnný drahokam, tu Podstatu, která pomáhá dvounohému zvířeti stát se Člověkem Skutečným.

Počasí bylo nádherné. Dnes bylo vše stejné jako před rokem, před stoletím, tisíciletím. Jen lidí je více, oblečení je jiné a také mluví jinými jazyky, i když se smysl řeči nezměnil. Dospěli si stejně jako vždy vyhřívali svá těla na slunci a pravidelně je zchlazovali ve studené vodě. Děti stejně jako jindy dováděly u okraje moře, se smíchem a výskotem utíkaly před valícími se vlnami. A všude kolem byl stejný zvláštní mumraj. Někdo na někoho volal, jinde se ozýval rozpustilý smích bavící se mládeže. Všechn neutuchající lidský hluk se stejně jako v minulých dobách prolínal s rytmickým příbojem vln a křikem bělostných racků, kroužících nad mořem.

V blízkosti velkého shluku turistů ležel plavovlasý muž, nastavoval záda teplým paprskům ranního slunce. Dřímal. Asi dvacet metrů od něj se nacházela společnost čtyř mužů kavkazské národnosti a mladé blondýny se čtyřletou holčičkou. Dospělí pili víno. S každou sklenkou byl jejich smích stále hlučnější, pohyby uvolněnější a řeči horkokrevnější. Dítě se neustále vrtělo na místě a dopalovalo mladou matku svými nekonečnými požadavky. Holčička nechápala, proč matka a cizí strýcové tak dlouho jedí a pijí, když je mnohem zajímavější hrát si, skákat nebo jen tak si zatleskat „paci, paci, pacičky“. Nakonec ji už omrzelo sedět. Vzala si svou jedinou hračku – modrou lopatku, kterou našla na písku a běžela k moři. Její matka se

jen nedbale otočila, vrhla nenávistný pohled za prchajícím dítětem, pak opět roztáhla své mladé rtíky do okouzlujícího úsměvu a otočila se ke svým štedrým náhodným známým.

Holčička se hopsáním přiblížila k moři. Plácala nohama do vody. Proběhla se po břehu tu na jednu stranu a pak na druhou. Cachtala se v mělké vodě, dokud se jí nezačaly zuby chladem mírně chvět. Pak se hřála na slunci a napodobovala tak dospělé. Pustila se do budování domů z písku a zdobila je mušličkami a oblázky. Čím vyšší se je snažila postavit, tím více se hroutily pod tíhou materiálu. Dívenka se vztekala, zatínala zoubky, pak vše rozbila a opět se pouštěla do stavby krátce trvanlivých konstrukcí. Při jednom ze svých neúspěšných pokusů rozprášila do všech stran písek dalšího postaveného domečku.

Část písku dopadla na záda poblíž ležícího muže.

„Maxi?! Zase ty! No, kolikrát ještě?“ Muž otočil hlavu směrem k děvčátku.

„Co ještě ode mě chceš?“

Holčička se mu překvapeně zahleděla do očí. Pak sebou nepřírozeně škubla a rychle zamrkala. Nakonec změněným hlubším hlasem řekla:

„Sensei?!“

„Ano, ten,“ řekl muž unaveně, pohlédl na kupky písku a smutně se pousmál. „A ty, jak vidím, stále staviš své zámky z písku.“ „Zámky?“

Max se ohlédl a dokonce se nadzvedl.

„Kde, já?“ nemohl se vzpamatovat a úzkostlivě se rozhlížel kolem.

„Kde, kde... na Zemi, přirozeně. Kde jinde bys měl být?“ neochotně odpověděl Sensei.

Vtom Max uviděl své dětské ručičky a až ucukl, jako by byly cizí.

„Co to se mnou je?!“

„Co se s tebou může stát krom toho, co už je.“

„Ne, doopravdy, Sensei?! Co je to za triky? To je hypnóza?“

„Hypnóza? Triky?!“ Sensei se usmál, otočil se a sedl si na písek. „Vítej ve světě tvé reality! Jak jsi to říkal: Život je takový: buď se la vy, nebo se la vas.“

„Ne, Sensei, bez legrace,“ vyděšeně přejížděl Max očima okolí. „Kde to jsem? Co se mi stalo? Jak jsem se sem dostal? Co je to za nesmysl?“ „Nesmysl?!“ Sensei se pousmál.

Úsměv z jeho tváře ale okamžitě zmizel. Podíval se na Maxe vážnýma očima plnýma přísnosti a výčitek.

„Jen si vzpomeň.“

Max zamhouřil oči spíše ze strachu, než z pokusu na něco si vzpomenout. Ve tmě se cítil dokonce lépe než v neuvěřitelně děsivé realitě. Ale čím více se zklidňoval, tím častěji se začaly objevovat v jeho mysli fragmenty hlubinné paměti, která nezná hranic. Byly neobyčejně živé a reálné.

* * *

Max se ocitl ve svém vlastním novém voze, který si koupil ani ne před dvěma měsíci. Vrátil se mu pocit životní spokojenosti. Nakonec dosáhl svého dlouho očekávaného snu – stal se skutečně bohatým. Otevřely se před ním velké možnosti. Jeho představivost mu malovala barevnou budoucnost. V rukou hrdě svíral zbrusu nový volant vonící kůží.

Vracel se domů. Ne do nějakého omšelého malého pokojíku, ale do luxusní vily. Koupil ji jen před šesti měsíci a nechal provést prvotřídní rekonstrukci, aby mohli všichni jeho přátelé závidět. Ale co je nejdůležitější, přes nastrčené osoby přepsal na sebe firmu přítele, kterého ožebračil a myslel si, že si tím zajistí pohodlnou existenci po mnoho let.

Max byl naplněn pocitem sebeuspokojení. Zapnul si nahlas rádio, z něhož zněl poslední hit a začal si pod nosem broukat melodii. Život se konečně vydařil! Přesto se někde hluboko uvnitř cítil poněkud nepohodlně. Tam někde vznikal nepříjemný dojem, že přece jen propásl něco velmi důležitého. Ačkoliv



Kresba Anastasie Novych „Realita“

se zlatý sen zrealizoval, Max neměl z nějakého důvodu pocit úplného uspokojení. Ano, dosáhl všeho, co si jen přál. Nedostavil se ale očekávaný pocit všeobjímajícího štěstí, výsledek touhy, která tak dlouho okouzlovala jeho myšlenky. Proč? Pochybnosti o štěstí se samy začaly vynořovat na povrch vědomí, jako by vystupovaly z neznámých hlubin jeho „já“. Max se jim snažil bránit, převáděl myšlenky na nově získané bohatství. Vnitřní Něco neúprosně útočilo na impérium Ega a vyvolávalo v hrudi nesnesitelnou bolest. Co se to děje? Max se ztrácel v dohadách, pátral po příčinách úzkostného stavu.

Ze zatačky se vysokou rychlostí vyřítit džíp. Uháněl přímo proti němu. Maxovy oči se rozšířily hrůzou. Srdce se mu v hrudi divoce rozbušilo. Ruce náhle ochladly. Vzdálenost se neúprosně zkracovala. Jasně světlo reflektorů džípu osvětlilo interiér Maxova automobilu. Prudce otočil volantem ve snaze vyhnout se kolizi. Auto se roztočilo. V bláznivém smyku Max zalapal po dechu, jako by se netočilo auto, ale sám prožitý život. Bezmocně se houpal ve skořápce svých dlouho očekávaných iluzí a nemohl se zachránit před neúprosnou realitou, která ochlazovala duši. Živočišný strach sevřel jeho tělo a v mysli mu probleskla pouze jediná, dávno již zapomenutá Senseiova věta: „Život je iluze sebeklamu.“ A jakoby na potvrzení toho Max pocítil silný, nesnesitelně bolestivý úder. Ani nepochopil, jestli to byl úder zvenčí nebo jestli se jeho duše v tu chvíli rozervala na části.

* * *

Děvčátko zoufale zatřáslou hlavou, jako by se snažilo zbavit noční můry.

„To nemůže být pravda,“ zašeptal Max, zděšen svou domněnkou.

Ruce se mu mírně třáslou. Pocítil stejný panický strach ze zhroucení všech nadějí, jako tehdy v autě. Chladný pot vystoupil na chvějícím se tělíčku. I v této podivné realitě nesnesitelná duševní bolest s novou silou tlačila na hrud' se stejnou trýznivou naléhavostí.

„To nemůže být pravda,“ zopakoval Max a snažil se uklidnit. „Ne, ne... Když přemýšlím, tedy jsem naživu... Určitě jsem v bezvědomí nebo v nemocnici a to vše se mi jen zdá.“

„Aha, a já jsem tvoje nejlepší noční můra!“ pousmál se Sensei. „Ech, lidi... Podívej se kolem, spící krasavice! Cos to tehdy blábolil o faktech? Jestliže fakta nepodporují teorii, je třeba se jich zbavit. No, zkus se teď zbavit očividného.“

„Očividného?! Tehdy?! Copak jsem skutečně zemřel?“ zpanikařil Max. „Zemřel, že ano?!“

„Oh, Maxi, já chápu, že každý má právo na hloupost. Ale je třeba používat ji střídmě.“

„Ne – já jsem doopravdy zemřel?! Zemřel?!“ „Co meleš pořád jedno a totéž – zemřel, zemřel! Přinejmenším já tě vidím v těle,“ s úsměvem poznamenal Sensei.

„V těle?“

Max začal vystrašeně zkoumat své tělo, ohmatával ho svýma dětskýma ručkama, jako by nevěřil sám sobě.

„Ale... vždyť to... to nejsem já...“

Když se dostal ke spodní části těla, vytřeštil oči ještě víc. V úděsu se podíval dolů, pak na Senseie a pološeptem, jako by to bylo hrozné tajemství, mu oznámil novinku, která ho zdeptala:

„Ale... vždyť je to... je to... ženské!“

Sensei se neudržel při pohledu na jeho tvář a rozesmál se.

„A co bys chtěl? To, co sis zasloužil.“

„Cože, zasloužil?!“

Maxovo zděšení nebralo konce. Vždy považoval ženy za méněcenné tvory, kteří jsou stvořeni výhradně k tomu, aby mu sloužili a uspokojovaly jeho mužskou individualitu. „Zasloužil... zasloužil... zasloužil,“ problesklo mu jako smršť v hlavě a jeho vědomí bylo unášeno do nevědomého rychlého víru. Po jasném záblesku se Max opět ocitl ve svém původním těle. Stál v tělocvičně, v davu obklopujícím Učitele.

„Každý dostane to, co si zaslouží,“ odpověděl Sensei na další Maxův dotaz. „Pokud se za života nezměníš vnitřně k lepšímu a nedokážeš Bohu, že jsi Člověk a ne zvíře, pak tě čeká úděl živočicha, ale ještě v horších podmínkách. Jak se říká, jaké jsou tvé skutky, taková je Boží odplata.“

„Ale člověk může učinit pokání, vím, že mu bude před smrtí jaksi odpuštěno. Bůh je přece všeodpouštějící...“

„Víš, existuje dobré ruské přísloví: ‚pokání je k ničemu, pokud přišlo příliš pozdě‘. Ano, Bůh je všeodpouštějící. Ale pokud hodláš odkládat Boha na neurčité ‚později‘, uspokojovat své zvířecí rozmary a přijdeš k němu s prázdným košíkem, na jehož dně se

bude povalovat tvé ubohé pokání, buď si jist, že i Bůh tě odloží na neurčité ‚později‘.“

„Ale proč bych to odkládal na neurčité ‚později‘? Vždyť tradičně ve stáří...“

„Ve stáří? Jsi si jist, že se ho dožiješ? Odkud jsi vzal, že budeš vědět, kdy nastane tvůj poslední den? Smrt se tě přece nebude ptát, přijde a sekne. A co myslíš, co stihneš? Pochopit, jak hloupě a bezcenně jsi strávil čas, který ti byl přidělen, a nestihnul to hlavní, pro co jsi přišel do tohoto života?!“

„Ano,“ pronesl svým hlubokým hlasem vedle stojící Voloda, velitel speciální jednotky. „Před smrtí se nenadechneš a po ní už bude příliš pozdě myslet na doktora.“

„To je naprostá pravda,“ potvrdil Sensei. Max nevěděl, co na to říct. Nastala dlouhá pauza.

„Je škoda, že je lidský život tak krátký,“ poznamenal Andrej, Maxův přítel. „Tak třeba takový hloupý strom, jako je sekvoj, žije až čtyři tisíce let. Člověk to dotáhne sotva do stovky!“

„Ale proč hloupý strom?“ pronesl Sensei. „Je nádherný a užitečný. A pokud jde o rychlost běhu života... Lidé jsou i tak příliš líní, a pokud by jim bylo dáno mnohem více času, pak by se úplně utopili ve hmotě.“

„Máte pravdu,“ zadumaně pronesl asi padesátiletý baculatý muž, jeden z posluchačů rozhovoru. Kluci mu za zády říkali Knedlík, protože jeho tvář s opuchlým, vyčnívajícím spodním rtem tento produkt poněkud připomínala. „Uvědomění si krátkosti života a nevyhnutelnosti smrti nutí člověka vážít si jej a využít čas plodně.“

„Smrt určitě shrnuje výsledky prožitého,“ promluvil Voloda.

„A povzbuzujcně působí na živé,“ dodal Knedlík.

„Zcela správně,“ znovu potvrdil Sensei. „Povědomí o nevyhnutelné pomíjivosti těla nás nutí hledat odpovědi na otázky týkající se věčnosti, nutí nás pohnout se v duchovním vývoji a vnitřně se měnit. Proto je smrt dána člověku, aby se, když myslí na její nevyhnutelnost, naučil pochopit svou bytost, naučil se přetvářet sebe a svou podstatu, cenit si vymezeného času pro duchovní dozrávání. Smrt, to jsou jen určité dveře do skutečné reality. A zde se shrne celkový výsledek nahromaděného duchovního bohatství člověka. Podle toho, co nasbíráš tady za života, taková realita tě čeká za dveřmi.“

„Ano, ale proč je v nás tak pevně zakořeněno přání zajistit si budoucnost, jako bychom měli žít věčně?“ zeptal se Knedlík.

„Tyto snahy v podstatě vycházejí z hlubin podvědomí. Pocházejí z duše samotné. Duše se vždy snaží spojit s Bohem, tedy zajistit si dlouho očekávanou budoucnost, a ne se potulovat v krátkých okamžicích v různých tělech. Naše hmota se skrze mysl neustále snaží tuto hlubokou touhu využít pro sebe, pro službu Egu. Lidé proto nejsou téměř nikdy spokojeni s tím, čeho dosáhnou ve vnějším životě. Opravdové poklady pro zajištění budoucnosti jsou poklady duchovní, nikoliv materiální.“

„Nemůžu tomu uvěřit, že jednou všichni zemřeme,“ promluvil chlapec stojící za Maxem.

„Proč jednou? Nikdo neví, co se s ním může stát za minutu. Vždyť nezáleží na vláknech osudu! Záleží

na tom, s jakým batohem předstoupíme před realitu. Lidi to táhne k věčnému životu, protože v nich samotných se nachází kousek věčnosti. Ale rozum se svým živočišným principem si vnitřní tah vykládá svým způsobem, a sice k věčnému životu v těle, přirozeně na Zemi, protože jiná realita, než je tento prostor, je zvířecímu počátku neznámá a navíc pro něj nepřijatelná...

Lidé se už dobře naučili obelhávat sami sebe! Mnozí si myslí: „Proč provádět duchovní cvičení, modlitby, meditace, držet myšlenky pod přísnou kontrolou a dokonce jen jednoduše milovat svého bližního? Nebudu na to utrácet život. Co když je mi dán jen jednou? Co když mi po smrti zbude jen rakev a vlhká zem, v níž zetlím a rakev zpráchniví?“.“

Někteří z přítomných, včetně Maxe, aniž by si toho povšimli, současně sklopili zrak. Bylo vidět, že se Senseiova slova očividně shodovala s jejich myšlenkami.

„Copak není pravda, že hlavní snahou živočišné podstaty je potlačit v mysli projevy duše a posílit přitažlivost ke světu hmoty?! Lidé se prostě snaží na smrt nemyslet. Snaží se schovat před touto dráždící, znepokojující myšlenkou jako pštros – zabořit hlavu do písku, a zdá se, že žádné nebezpečí nehrozí. To vše je nesmysl! Přečtěte si o životě svatých. Vezměte si třeba Serafima Sarovského. Ten měl ve své cele rakev, aby měl před očima stálou připomínku smrtelnosti těla. Svatí se nevznášeli v iluzích o světské budoucnosti. Jejich život byl dnešní den. Vždy očekávali, že právě dnes stanou před Soudem Nejvyšším, a proto se snažili na duchovní cestě, proto měli výsledky i v probuzení síly Lásky. A odtud

pocházely i jejich zázraky, vyléčení lidí, a to jak duchovní, tak fyzická... Převážná část lidí odkládá své duchovní záležitosti na zítra, aniž by se zamysleli nad tím, že to zítra pro ně nemusí nikdy nastat... Nejsmutnější na tom je, že každý člověk, až přijde jeho čas, pochopí nenávratnost uplynulých cenných okamžiků, ale to je pozdě, příliš pozdě...”

* * *

„Příliš pozdě, příliš pozdě...“ znělo jako ozvěna v Maxově mysli. Před vnitřním zrakem se mu míhaly obrazy z minulého života. Některé světlé momenty nejkrásnějších emočních prožitků smíšené s myšlenkami a také s různými obrazy bývalých přátel a příbuzných. V některých místech se projekce zpomalovala. Ve většině případů to bylo spojeno se Senseiem. Zdálo se, že se Max rozdělil na dvě části a znovu tyto okamžiky prožíval. Teď se díval na události již z úplně jiného úhlu. A pokud v předchozím životě Max posuzoval vše, co se dělo, ze strany své hmotné existence, pak nyní tak činil z pozice své duše...

* * *

Max se dostal na tréninky k Sensei, dalo by se říct, náhodou. Prostě toho o něm už slyšel tolik, že se společně se svým přítelem rozhodl navštívit oddíl bojových umění, který se již v jejich městě stal legendou. Přišli, uviděli a zůstali. A jestliže to přítele táhlo spíše k bojovému umění, Maxe zaujala neobyčejná Senseiova filosofie. Max byl docela

vzdělaný, sečtělý a zdatný v otázkách filosofie, což bylo způsobeno profesorskými kořeny jeho rodiny. Proto v osobě Senseie našel opravdu důstojného společníka a oponenta svých dogmat.

Mimořádný Senseiův světonázor stále více uchvacoval zvědavou Maxovu mysl. Věřil, ale zároveň nevěřil tomu, co slyšel. Věřil spíše jakoby zvenci a řídil se přitom jen vzdálenými intuitivními pocity. A nevěřil díky logice, rozumu a vše řečené Senseiem zpochybňoval a snažil se najít pro to své důkazy, potvrzení v literatuře, v životě, z vlastních zkušeností a pocitů.

Jednou náhodou zaslechl za dveřmi rozhovor Volodi a Senseie o jeho osobě.

„Proč se s nimi pipláš jako s malými dětmi? Jen plýtváš zbytečně časem. Copak z nich někdy bude něco pořádného? Vždyť jsou líní! Ani na těle nechtějí pracovat, natož na duchovnu. Věčně je hlodají pochybnosti! Pořád jdou hlavou proti zdi a myslí si, že z nich tady chce někdo vymodelovat něco nepochopitelného, napálit jejich drahocennou osobu... Ale kdo je potřebuje, kromě nich – nejmilovanějších?! Když chtějí poznávat sami sebe, ať poznávají! A pokud nechtějí, ať si jdou! Proč se s nimi mazlíš?! Vezmi si třeba toho Maxe, věčně o něčem pochybuje...“

„Ne, Volodě. Pokud člověk pochybuje, pak to znamená, že hledá. A pokud je touha hledat, pak je i touha poznat... Uvnitř něj probíhá konfrontace mezi dvěma mocnými principy. Z jedné strany se duše chvěje, zvoní jako zvon, nedá klid. Z druhé strany ze všech sil tlačí hmota. Vypadá to tak, že pro něj jsou

přetrvávající pochybnosti normální, abych tak řekl, vřídaje na vnitřní konflikt.“

„Když není silný ve výběru, pak nemá šanci.“

„Šanci vymanit se má samozřejmě malou. Ale přece jen tady je. Vše je v jeho ruce.“

Když si Max vyslechl tento zákulisní rozhovor, upadl do zmatku. Hned v něm vzkypl hněv nebo ho zachvátila jistá odevzdanost a hned zas měl radost, že se ho Sensei zastal. A nakonec ho definitivně inspirovala poslední Senseiova slova a probudila v něm ducha hledání. „Ano, všechno je v mých ruce!!!“

* * *

Dny ubíhaly, okamžiky probuzení se vytrácely a Max znovu kolísal jako kyvadlo ze strany na stranu – od materiálního k duchovnímu. Jeho vzpurná podstata nedokázala získat půdu pod nohama. Hnal se za hledáním odpovědi na své otázky. Narážel na různé varianty. Jednu po druhé podroboval pochybnostem a ve výsledku opět zůstal sám se stejnými otázkami. Stalo se to jeho přirozeným stavem. Nicméně, když pobýval v blízkosti Senseie, cítil se jinak. Nedokázal to vysvětlit, ale cítil neobyčejný klid... Někdy Max Senseie poslouchal, ale vůbec ho neslyšel. Spíše se mu jen líbilo znění jejich vzájemného dialogu. V okamžicích, kdy Ego povolilo své otěže, Max nejen že slyšel, co říkal Sensei, ale také cítil chvění své vlastní duše, které naplňovalo tělo neobyčejnou radostí. Tyto momenty se nyní vynořovaly z jeho hlubinné paměti. Momenty setkání, během nichž nebyla důležitá samotná slova, ale to,

co se dělo v duši, nějaký vnitřní pulz, během něhož se mysl naplnila láskou ke všemu existujícímu a kdy zvířecí princip dočasně ustoupil ze svých pozic.

Max opět jasně uslyšel Senseiova slova, která ho odváděla do těch nezapomenutelných okamžiků prožitého života. V ten den zůstal se svým přítelem na doplňková cvičení výhradně ze zájmu promluvit si se Senseiem po tréninku.

Tato doplňková cvičení začal nepravidelně navštěvovat od doby, kdy se jednoho dne náhodou po hlavním tréninku zdržel a zaslechl, jak Senseiovi žáci mezi sebou diskutovali o pro Maxe poměrně zajímavé duchovní praktice Lotosový květ. Překvapilo ho, že to není jen meditace. Byla to praktika, která vedla k duchovnímu probuzení samotného Siddharty Gautamy a stvořila z něj bytost podobnou bohu – Buddhu. Právě tuto techniku praktikovali vyvolení faraonové starověkého Egypta. Dozvuky dokonalosti této praktiky byly vychvalovány v hinduistických knihách, napsaných ještě v sanskrtu, v pojednáních čínských mudrců, v eposech starověkého Řecka. Takové informace si Max prostě nemohl nechat ujít. Přitahovalo ho sem všechno najednou: starověk, tajemnost i božská svatost, kterou dosáhli ti, kteří techniku praktikovali. Považoval ji za příležitost ke své přeměně – pro něj bylo hlavní stát se významným v tomto světě.

Max začal dotírat na Senseie otázkami ohledně tohoto duchovního cvičení. A poté, co dosáhl svého, běžel domů, překypuje radostí jako zlodějček z ukradeného pokladu. První tři dny pečlivě vše prováděl, a kupodivu, praktika se mu dařila mnohem lépe, než jiné meditace na vnitřní kontemplaci, které

jim Sensei dával na trénincích bojových umění. Potom se ale začal zabývat aktuálními problémy hmotné existence a jeho touha provádět duchovní praxi pohasla. Brzy ho každodenní život zcela strhl. Pro Maxe nastalo další období zoufalství, během něhož opět začal s marnými pokusy vypěstovat v sobě „květ“. A protože se mu nedařilo, běžel za Senseiem poplakat si na rameni a znovu hledat odpovědi na své nekonečné otázky.

„Sensei, kde dělám chybu? Myslím, že jsem dělal vše správně... Ve stavu klidu jsem si představoval, jak zasazuji dovnitř v oblasti solar plexu semínko. Pak jsem ho začal zalévat silou Lásky, udržoval pozitivní myšlenky v hlavě... Zpočátku jsem dokonce cítil v té oblasti lehké vibrace a představoval si, jak prorůstá... A pak uběhlo několik dní – a nic... Ani to prvotní teplo nepocituji...“

„Správně. Když jsi vše dělal právě s citem Lásky, tak ti to šlo. Ale když ses odpoutal a snažil se to dělat jen rozumem, přestalo se ti dařit. To je přirozené. Lotosový květ je neustálá kontrola a neustálá touha Lásky. Aby bylo možné květ vypěstovat, je nutné se vždy naladit na lásku k Bohu, ke všemu existujícímu. Udržovat tento vnitřní stav navzdory peripetiím osudu. A znovu zdůrazňuji, je třeba pěstovat květ nikoliv myšlenkami, ale upřímným citem. Podstata této duchovní praxe spočívá v probuzení citu Lásky s následným zesílením a neustálým, opakujícím, neustálým udržováním citu až do projevů fyzického pocitu v oblasti sluneční pleteně.“

„A proč právě tam? Lze to nějak vysvětlit z pohledu fyziologie člověka?“ nechal se Max unést nekonečnými otázkami.

Sensei se pousmál. V tom okamžiku k nim na lavičku usedl Voloďa. A protože se čas dodatečných cvičení chýlil ke konci, přidali se k němu i ostatní kluci.

„Lze to vysvětlit i z hlediska fyziologie člověka, tak říkajíc, na hrubé, primitivní úrovni,“ odpověděl Sensei.

„Proč je fyziologie primitivní úroveň?“ zeptal se Max se svým oblíbeným úsměškem a cítil, že se jeho osobnost nachází v centru pozornosti.

„Ach, ještě jak primitivní!“ usmál se Sensei. „Člověk je ve skutečnosti nejčistší fyzika, samé vzorce pohybů energií. A celá jeho chemie vychází právě odtud. To, co se ti snažím vysvětlit, je jen nejprimitivnější výklad v podobě tvých fyziologických asociací.“

„Taky bych si rád s velkou radostí ještě jednou poslechl tento ‚primitivní výklad‘,“ řekl hrubým hlasem Voloďa. „I když v tvém provedení ještě jednou‘ nikdy neznamená totéž. Pokaždé se dozvím něco nového.“

„Jsem stejného názoru,“ promluvil Stas, vysoký chlapec atletické postavy.

Jeho přítel Žeňa, o nic menší než on, vstal z lavičky a žertem slavnostně potřásl rukou Stasovi a Voloďovi.

„Naprosto s vámi souhlasím.“

„No, když jinak nedáte, tak pojďme na to,“ mávl rukou Sensei. „Zopakujeme si dřívější lekci. Všichni si dovedete představit, co je to solar plexus.“ Zastavil se pohledem na Maxovi, který nepřítomně přikývl, aniž by řekl ano nebo ne. „Dobrá. Solar plexus, který je také nazýván sluneční pleteň, představuje soubor

nervových ganglií různé velikosti a tvaru, které jsou vzájemně propojeny velkým množstvím větví různých délek a tloušťek. Hodně to závisí na počtu do něj vcházejících nervových kmenů a uzlů, které do něj patří, a také na tvaru tohoto mocného konglomerátu. Ve svém středu solar plexus připomíná spíše spojené vrcholy trojúhelníku. Podle svého vnějšího tvaru má nejbliž k nerovnoměrnému kruhu, nervy se z něj jako světlo ze slunce radiálně rozcházejí do všech směrů k břišním orgánům. Samozřejmě, že je v něm mnoho nervových zakončení. Solar plexus patří k největším vegetativním pletencům. Dokonce bývá nazýván ‚břišním mozkem‘.

Takže, co se stane, když člověk provádí meditaci Lotosový květ? Kdybychom proces oběhu vnitřní energie obrazně promítli na lidskou fyziologii, dostaneme následující obrázek. Při cílené koncentraci na solar plexus s pocitem, zdůrazňuji s pozitivním pocitem, dochází k podráždění nervových zakončení, včetně nervu pod názvem nervus vagus, jednoho z dvanácti párů hlavových nervů, zvaného také bloudivý nerv. Mimochodem, chci upozornit na to, že součástí parasympatické části solar plexu je jak pravý, tak levý bloudivý nerv. Kromě toho, solar plexus obsahuje z větší části společný zadní kmen obou bloudivých nervů. A teď zpět k naší koncentraci. Po stimulaci bloudivého nervu jsou signály přenášeny do mozku. Procházejí přes rozdělovací nervové uzly a vcházejí do hypotalamu.“

„Do hypotalamu?“ trhl sebou Max a již zjevně se zájmem se zeptal: „Není to to, co se nazývá starý mozek nebo taky plazí mozek?“

„Ano,“ potvrdil Sensei. „Nazývají ho všelijak, například primární mozek, ještěří mozek, reptilní mozek. Hypotalamus je opravdu jedna z nejstarších formací. Předobraz hypotalamické oblasti mají také strunatci, tedy nejprimitivnější obratlovci. U člověka je hypotalamus, můžeme říci, přiveden k dokonalosti.“

„Proč se mu říká právě mozek reptilní, ještěří, a ne, třeba například, mozek strunatců nebo obojživelníků?“

„Viš, čím to je? Právě v dobách starověkých plazů, protože to byli první skuteční suchozemští obratlovci, se hypotalamus musel výrazně zdokonalit a diferencovat kvůli adaptaci na pozemní existenci. Ale lidská varianta hypotalamu je jen nadstavbou nad základní formou hypotalamické oblasti starověkých plazů. A rozdíl mezi nimi je... no, řekněme, jako mezi modelem prvního sálového počítače a modelem moderního počítače. V zásadě jsou stejné, ale mají diametrálně jiné možnosti...“

„Páni,“ řekl pouze Max ohromen tím, co slyšel.

„Takže zpět k našemu lidskému hypotalamu. Abychom pochopili, co se v něm děje po přenosu signálu, vzpomeňme si nejprve, co je to hypotalamus nebo alespoň to, co je o něm známo k dnešnímu dni. Je to nejvyšší centrum, v němž se sdružují všechny informace o vnitřním stavu organismu. Je to doslova prostředník mezi nervovým systémem, vnitřními orgány, tělními tekutinami a ještě bych dodal, převodník energie. Jakmile obdrží nervové impulsy z mozkové kůry, převede je do jazyka srozumitelného tělním tekutinám.“

„A to jak?“

„Mění v nich poměr koncentrace hormonů, enzymů, solí a tak dále. Mimochodem, žádná část mozku nemá natolik privilegované postavení v zásobování krví jako hypotalamická oblast. Chemické látky, přicházející z krve, neustále signalizují, v jakém stavu se nacházejí vnitřní orgány a systémy v každém okamžiku. Jednoduše řečeno, hypotalamus je dobrý řídicí pracovník, který výborně vychází jak s majitelem podniku, tak se zaměstnanci a který dovedně spravuje mu svěřené prostředky. Díky tomu podnik funguje jako jediný mechanismus. Obecně platí, že tento ředitel zajišťuje podniku úplnou homeostázu.“

„Homeo... co?“ zeptal se tiše Max vedle něj sedícího Ženi.

Ten se sotva znatelně pousmál a zcela vážně mu odpověděl:

„Stáz‘, samozřejmě. Copak jsi ještě nikdy neslyšel ten výraz? To znamená situaci, kdy v podniku už dlouho neměli daňovou kontrolu.“

„Aaaha,“ významně protáhl Max a zmateně dodal: „Ano, už si vzpomínám.“

Sensei to zaslechl a usmál se:

„Homeostáza je stálost vnitřního prostředí organismu.“

Podíval se s mírnou výčitkou na Žeňu. Ale ten nasadil vážnou tvář a začal se ospravedlňovat:

„Co já? Jak jsem řekl. Kdy je v podniku stále vnitřní prostředí? Když tam dlouho neměli daňovou kontrolu...“

Chlapci se zasmáli a Sensei směrem k němu beznadějně mávl rukou.

„A kdo je majitelem organismu?“ zeptal se Max Senseie a opatrně se podíval směrem k Žeňovi.

„Epifýza,“ odpověděl prostě Sensei, jako by se to rozumělo samo sebou. „Tak jsme si vysvětlili, že hypotalamus je hlavním subkortikálním centrem vegetativního zabezpečení a kontroly. Aktivně se podílí na regulaci kardiovaskulárního systému, zažívacího traktu, tělesné teploty, biochemie těla, také reguluje biorytmy, pocit hladu, chuti k jídlu, žízně, ovlivňuje sexuální chování a tak dále. A, samozřejmě, hypotalamus koordinuje různé formy nervové aktivity, počínaje stavy bdění, spánku a konče tvorbou pozitivních a negativních emocí, chováním organismu během reakce a adaptace... Jak se ale říká, to vše je jen informativní, abyste mohli lépe pochopit to, co bude následovat. Teď to hlavní. V hypotalamu se nachází dvě starobylá centra. Pokud se na lebku podíváme shora, pak tato centra ve spojení s epifýzou představují zvláštní vnitřní trojúhelník, jehož vrcholem je epifýza. V různých dobách se jim říkalo různě, ale jejich podstata zůstává stejná. Jedny z jejich názvů uvedených ve starověkých rukopisech jsou agatodemon a kakodemon. Agatodemon stimuluje zrození pozitivních myšlenek a kakodemon myšlenek negativních.“

„Jak, jak je to? Demon?“ zeptal se Max. „To je v překladu něco jako ďábel?“

„V překladu z řeckého demon (daimon) znamená božstvo, duch. Až mnohem později si křesťanství vypůjčilo toto slovo od Řeků a dalo mu tu definici, jak jsi řekl.“

„A kako?“ znovu se zeptal Max.

„Kako je kako,“ zažertoval Sensei. „Předpona kako pochází z řeckého kakos, což znamená špatný.“

„Je to tady! Já jsem vždycky mluvil o multifunkčnosti tohoto mezinárodního slova,“ zvesela poznamenal Žeňa.

Chlapci se znovu zasmáli.

„Takže, pokud je kako špatný, pak agato je tedy dobrý?“ ujišťoval se Max.

„Zcela správně, blahý. Mimochodem, tuto definici centra pozitivního myšlení znali již staří Egypťané. A není to náhoda, že se ve starověkém Egyptě objevil medailon, který se později stal talismanem, pojmenovaným v řecko-egyptské tradici agatodemon. Na něm byl obraz hada s hlavou lva a sedmi zářícími hvězdami (později předělanými na koruny).“

„To znamená, že Řekové převzali tyto znalosti od Egypťanů?“ zeptal se Voloděa.

„Ano. Pokud měli Egypťané alespoň střípky původních znalostí, pak když je Řekové převzali, přeměnili tyto znalosti v mytologii. A tak se v řecké tradici objevil agatodemon – dobrý duch, doprovázející člověka během života. Byl považován za prostředníka mezi lidmi a bohy.“

„A když lidé z vnitřního udělali vnější, ztratili je,“ s úsměvem použil Senseiova slova Voloděa.

„Přesně tak.“

„Myšlenky se tedy rodí v hypotalamu?“ vrátil se Max rychle k rozhovoru na téma, které ho tolik zajímalo.

„Ale ne v tom kousku hmoty, jak si myslíš,“ odpověděl Sensei. „Jak už jsem řekl, je to obrazné přirovnání, promítnutí energií do hmoty. Myšlenky se nerodí v části mozku zvané hypotalamus. Rodí se v

těch centrech, o nichž jsem mluvil. Tato centra jsou zvláštní čakry jemné energie, z jejíž podstaty se skládají naše myšlenky. Pokud ti bude tato část mozku odstraněna, pak dojde k narušení některých tvých psychických funkcí myšlení, vnímání, paměti a tak

dále, ale myslet kvůli tomu nepřestaneš.“

„Jasně.“

„Tato centra jsou zvláštní polovodiče mezi jemnou hmotou a nervovým systémem. Dostávají signály z nervového systému a převádějí je na jemnou hmotu a zároveň samy o sobě mohou kódovat informace do signálu, tedy poslat po nervových drahách ‚myšlenkový příkaz‘... Přidám k tomu vám již známé poznatky, že při vybuzení jak pozitivních, tak negativních emocí převažuje aktivita parasympatické části nervového systému, jehož jedním z hlavních nervů je nerv bloudivý.

Vraťme se ale na začátek. K čemu dochází při provádění meditace Lotosový květ? Když hypotalamus obdrží od bloudivého nervu podráždění, způsobené právě koncentrací na pozitivní pocity, pak tyto nervové signály dále procházejí přes obě centra. Přičemž zároveň s větší stimulací agatodemonu dochází i k méně výrazné stimulaci kakodemonu. Při stimulaci centra agatodemonu tímto druhem energií, jednodušeji řečeno, energií Lásky, člověk pocítuje stav blaženosti, všeobjímající radosti.

Teď si rozeberme Maxův případ. Něčím podobným procházejí téměř všichni začátečníci. Stačí, když člověk oslabí svou pozornost nebo se úplně přikloní ke své živočišné podstatě a dojde k prudké aktivaci v důsledku současné stimulace

centra kakodemonu. To se projeví nejprve vznikem negativních myšlenek a vybuzením negativních emocí. Odtud se rodí pochybnosti. Chci obzvlášť zdůraznit, že když dodáš těmto myšlenkám sílu – pozornost, pak v důsledku této syntézy dochází k vybuzení řady dalších center nervové soustavy, což je důvod, proč lidé upadají do deprese, do skleslé nálady nebo agrese. Potom se proces upoutání vaší pozornosti negativními myšlenkami dále prohloubí a tím více stimuluje centrum kakodemonu. Vznikne začarovaný kruh. A člověk, jak se říká, se opět chytí do sítě své materiální podstaty.“

„Jak se dá ten začarovaný kruh prolomit?“ zajímal se Max.

„V tom je celý trik! Lidský mozek je od narození naladěný na frekvenci živočišné podstaty, i když je to nejprimitivnější program ze všech jeho možností. Člověk, který žije normálním životem a nezabývá se rozvojem své duchovní podstaty, stimuluje centrum kakodemonu téměř neustále. Proto jsou v tomto individuu neustále přítomny takové vlastnosti, jako je závist, zlost, nenávisť, chamtivost, prospěchářství, žárlivost, strach, sobectví a tak dále. U někoho jsou výraznější, u jiného méně. Ale den po dni se lidé sami koušou do vlastního ocasu a z tohoto kousnutí ještě více trpí. Ke stimulaci agatodemonu u nich dochází velmi zřídka. Převážně jen v podobě mírného podráždění tohoto centra na velmi krátký okamžik. A to ještě s následným potlačením této aktivace více stimulovaným centrem kakodemonu.

Lidé jdoucí po duchovní cestě se cílevědomě zabývají stimulací centra agatodemonu. K čemu to vede? Vezměme si například Lotosový květ, protože

právě jeho schéma práce v lidském těle je výsledkem každé duchovní cesty, která, tak říkajíc, vede ke stejné vnitřní Bráně. Takže, pokud budete provádět Lotosový květ, kontrolovat své emoce, myšlenky, sílu své pozornosti a budete se snažit po většinu času, a ještě lépe, po celou dobu přebývat ve stavu Lásky s lokalizací tohoto citu v solar plexu, pak můžete dosáhnout následujícího. Trvalé dráždění a stimulace centra agatodemonu posiluje jeho práci, včetně konkrétních mechanismů, které tlumí malou vedlejší stimulaci centra kakodemonu... Tady se už jedná o čistou fyziku, takže nebudu zacházet do podrobností pro vás nepochopitelných.

Zkrátka, pokud bych se opět měl obrazně vyjádřit z hlediska fyziologie, dojde k něčemu podobnému, jako je úplné nebo částečné brzdění činnosti kakodemonu. Výsledkem je uvolnění energie, která výrazně posiluje funkci agatodemonu, což zase vede k vybuzení, které aktivně stimuluje funkci šišinky. Říká se jí také epifýza nebo pineální žláza. A právě výsledkem práce epifýzy v obnovených podmínkách, jednodušeji řečeno, při změně vlnové frekvence, se člověku otvírá duchovní zrak, nebo, jak se tomu říká na Východě, třetí oko. To zase napomáhá probuzení kolosálních sil duše. Člověk se nejen mění vnitřně, ale otvírá se mu pramen skutečných znalostí, realita vyšších světů...“

Sensei se odmlčel.

„Přesto nechápu,“ řekl Max a pokrčil rameny, „jak může nějaká šišinka tak globálně proměnit člověka? Připouštím, že centrální nervová soustava ano. Ale epifýza?!“

„CNS skutečně zaujímá jedno z privilegovaných míst v systému řízení těla. Ale pánem všeho vnitřního je právě epifyza. Je to zvláštní nejvyšší kontrolní orgán, který má značný vliv pouze tehdy, když v člověku probíhají skutečně globální změny. Pokud se tak nestane, jen ‚pozoruje‘ a čas od času řídí celkové nastavení mozkových struktur a upravuje jeho funkci: buď aktivuje, nebo potlačuje různé procesy. Ale co je nejdůležitější, že právě v epifyze jsou obsaženy informační matrice, zvláštní hologramy, v nichž jsou uloženy informace o všem, co souvisí s daným jedincem, včetně jeho minulých životů. Je jako nejtajnější trezor paměti s dvojitým ohnivzdorným pláštěm, protože je zároveň i čakrou. Vše, co vidíš během života, pocítuješ, prožíváš, tedy vše tvé vnitřní a vnější se zapisuje právě v epifyze. Je to zvláštní vnitřní Strážce Brány, který vždy všechno o tobě ví, zná všechny tvé tajné touhy a přání. Mimochodem, první následovníci Krista tyto informace interpretovali jako osobní stránky v knize života v rukou Božích, na nichž bylo zapsáno vše o člověku... A tak, pokud v tobě převažují malé živočišné myšlenky o neúnavném hromadění hmoty, ať bys navenek předváděl svou andělskou povahu, jak chtěl, všechno tvé úsilí bude marné. Brána se může otevřít pouze přes duchovní, permanentní upřímnou touhu, naplněnou tvou čistou Vírou a Láskou... A co je ještě zajímavé, tento Strážce nejen zaznamenává úmysly a skutky člověka, ale také zesiluje to, co převládá v jeho mysli. Znamená to, že pokud přepneš svou pozornost na negativní vnímání, Strážce v tobě podpoří negativum, čímž zintenzivní

to, co máš. Pokud se přepneš na dobro, Strážce v tobě posílí právě tyto pocity.“

„A epifýza je stejně stará jako hypotalamus?“ zajímal se Max.

„Nepochybně. Epifýza, stejně jako hypotalamická oblast, je nejstarší formací. Epifýzu mají všichni obratlovci, i když se liší svým uspořádáním. Například u nižších obratlovců (ještěrek, obojživelníků, některých druhů ryb) představuje šišinka párový orgán umístěný uvnitř mozku a na jeho povrchu.“

„Umístěných na povrchu?“ ujišťoval se Stas.
„A to jak?“

„No, v podobě třetího, takzvaného temenního oka, které se nachází bezprostředně pod kůží a pod horní částí lebky.“

„Copak ještěrka prostřednictvím tohoto temenního oka vidí?“

„Jak by ne! V horní stěně optického váčku oka má zvláštní oční čočku a dutinu zaplněnou fotorefrakční látkou a pigment – vše, jak se patří.“

„Opravdu vidí přímo přes kůži?“ podivil se Max.

„Ano. Rohovka epifýzy, to znamená kůže nad temenním okem, je průzračná. Vyšší obratlovci mají nepárovou epifýzu. U lidí obecně se šišinka nachází v zadní části třetí komory mezi vrcholky čtyř hrbolků a představuje něco jedinečného a zvláštního. Epifýza člověka byla, v porovnání s tímto orgánem jiných vyšších obratlovců, podstatně transformována v důsledku duality jedince – materiální a duchovní podstaty. Z tohoto důvodu je šišinka nejen pánem lidského těla, ale také vstupní branou do duchovního, vyššího světa, zvláštním portálem.“

Takže každá změna stavu vědomí probíhá pod dohledem epifýzy.“ „A jak vypadá ta šišinka?“ řekl zadumaně Max.

„Je to malý drsný trojúhelníkový oválný útvar, poněkud zploštělý v předozadním směru. Na pohled šedavě růžový, i když se barva může lišit v závislosti na stupni naplnění krevních cév. A pokud jde o hmotnost... u každého je to samozřejmě individuální. V průměru asi 0,130 gramů. I když u zcela ztracených jedinců může jeho hmotnost být mnohem menší, někdy jen pouhých 0,025 gramů. U duchovně pokročilých lidí to bývá i 0,430 gramů a více. Jak u koho.“

„Páni, takový malý a tak výkonný!“ podivil se Max.

„Uvažuješ čistě subjektivně, měříš obvyklým materiálním metrem. Ale pokud se na to podíváme objektivně, pak rozměry energetických objektů v prostoru nehrají žádnou zvláštní roli. Tak například částice Po. Je tak malá, že ji moderní vědci dodnes se všemi těmi pokročilými technologiemi nemohou na jít. Ale z nich je utkáno vše: a to nejen my, ale celý nekonečný Vesmír se všemi galaxiemi. Takže ve skutečnosti jsou rozměry relativním pojmem.“

„A epifýza během života roste?“

„Jak to říct... Hmotnost epifýzy se neustále zvětšuje do dosažení věku deseti až čtrnácti let, tedy až do období pohlavního dozrávání. Následně dojde ke značnému nárůstu životní energie – prány. Pokud se člověk utápí od té doby ve hmotě jako prase v kaluži, hmotnost epifýzy zůstává prakticky nezměněna. Pokud ale bude na sobě duchovně pracovat – to je již jiná otázka... Podívej se třeba do

lékařské literatury o projevu mimořádných rozumových schopností u lidí, včetně dětí, se zvětšenou šišinkou, sám vše pochopíš.“

„Ale jestliže je ta šišinka tak důležitá pro člověka, tak proč o ní nejsou nikde žádné informace?“ pronesl s nádechem výčitky Max.

„Jak to, že nejsou?!“ rozhořčil se Sensei. „Hledal jsi důsledně? Určitě ne! Je pozoruhodné, jak lidé rádi tvrdí, že nikde není ani zmínky, a nevynaloží absolutně žádné úsilí, aby je našli. Pamatuj si, Maxi: kdo hledá, ten vždy najde, kdo klepe, tomu bude otevřeno.“

Lidé o epifýze věděli už hodně dávno a právě jako o žláze, a ne jako o jiném útvaru. Vezmi si třeba starověkou Indii. Dva tisíce let před naším letopočtem tam došlo k rozkvětu učení o epifýze. Už tehdy věděli, že tato žláza je v lidském těle nejen orgánem jasnovidectví, paměti o předchozích inkarnacích duše, ale i hlavní čakrou koncentrace vyšších energií... Kromě toho tyto znalosti měli i dříve ve starověkém Egyptě první faraoni, i když v poněkud odlišném výkladu. O šišince věděli i ve starodávné Číně, v Tibetu. Mimochodem, tam již odedávna existoval rituál pálení mrtvých vysokých duchovních, po němž se studenti jejich učení pustili do hledání takzvané ringse v popelu. Tento tvrdý předmět se spíše podobá jantaro věmu kamínku. Podle ní studenti posuzovali stupeň duchovnosti svého Učitele. Věřilo se, že čím je větší, tím byl mrtvý člověk na vyšší duchovní úrovni. Takže ringse není nic jiného než mozkový písek epifýzy. Tento písek stále zůstává pro moderní vědce záhadou záhad. Ve

starém Tibetu o něm ale věděli již jako o místě akumulace psychické energie...

O epifýze tedy bylo známo již velmi dávno. Jen tento orgán nazývali různými jmény. V zásadě platí, že šišinkou ho začali nazývat od druhého století našeho letopočtu, když ji starořímský lékař Galen přirovnal k borovicové šišce. A pak se to ujalo. V překladu do latiny byla epifýza známa jako glandula pinealis, podle názvu italské borovice – pinie.“

„A epifýzou?“

„Epifýza – to je již řecký název epiphysis, což znamená pineální.“

„Člověk by se mohl v těch přezdívkách ztratit,“ zažertoval Žeňa.

„Nejzajímavější je ale to, že čím více se lidé vzdálili od starobylých znalostí, čím intenzivněji se rozvíjela ortodoxní medicína, tím rychleji se ztrácely skutečné poznatky o funkcích této žlázy. Epifýza byla po dlouhou dobu považována za rudiment. Přesto se zvědavě myslí stejně, tak či onak, dokopaly k pravdě. Vzpomeňme třeba René Descarta, který žil na počátku sedmnáctého století. Skvělý člověk! Není divu, že se svým rozumem a touhou po sebezdokonalování byl filozofem, matematikem, fyzikem a také metodologem věd současně. Vyjádřil názor, že se duše nachází v malinké šišince, která je umístěna v centru mozku. Řekněme tak, byl blízko k pravdě a téměř se dostal až k podstatě... Navíc již v té době Descartes poukázal na existenci funkční vazby mezi šišinkou a zrakovým systémem, což bylo prokázáno mnohem později.“ „A ty si myslíš, že lidé budou někdy schopni vědecky prokázat spojení epifýzy s duší?“ zeptal se nevěřicně Max.

„Určitě. Vždyť již teď probíhá intenzivní výzkum epifyzy, i když pouze na úrovni chemie. Uznává se ale její vedoucí role v těle jako důležitého článku neurohumorálního systému a neuroendokrinního orgánu. Nikdo nepochybuje o tom, že šišinka je hlavním prostředníkem mezi vnějším a vnitřním prostředím organismu, který reguluje důležité funkce všech orgánů a systémů v závislosti na podmínkách prostředí, tedy střídání dne a noci, ročních období, teploty, vlhkosti, elektromagnetického pole Země, úrovni ionizujícího záření a tak dále. Je známo, že právě šišinka mozková má významný vliv na chování, a to zejména na výzkumné chování, schopnost učení, paměť, pohybovou aktivitu, křeče, sexuální a agresivní chování. Už byla objevena nejen interakce šišinky s komplexem sestávajícím z hypotalamu, hypofýzy a nadledvinek, ale také přítomnost epitalamo-epifyzárního systému jako paralelního záložního mechanismu v mimořádných situacích. Zkoumá se inervace šišinky s horními krčními obratli, tedy sympatickými nervy. Vyvíjejí se snahy o prozkoumání jejího vztahu s parasymptikem. Byl zaznamenán vliv šišinky na imunitní systém, na neuroendokrinní žlázy. Díky nejnovějšímu vývoji v oblasti vědy mají lidé přístupné informace o histologické struktuře, chemickém složení některých epifyzárních hormonů a hormonoidů. Probíhá výzkum frekvenčních charakteristik šišinky...

To je jen začátek k poznání v mnoha ohledech záhadného těla. Vše dosud prozkoumané je jen smítkem na vodní hladině. Lidé zatím ani netuší, že je tato voda oceánem, nemluvě už o absenci informací

o jeho vlastnostech. Medicína budoucnosti, jestliže samozřejmě tato budoucnost nastane, odhalí tajemství epifyzy. V principu to není tak obtížné. Postačí se jen naučit, jak číst informace z jejich hologramů. A pokud se lidské vědě podaří k tomu dobrat, pak se svět úplně změní.“

„V jakém směru?“

„Vše záleží na lidech. Jestliže se nyní nimrají v průzkumu hmotného světa a hrubých energiích, mechanismech jeho řízení, pak jakmile rozluští struktury a informace epifyzárních hologramů, mohou se naučit řídit i jemné energie...“

„Ach ano... Asi se nedožiju těch osvěcených dob,“ zažertoval Max.

„Proč bys měl na ně čekat?“ ve stejném duchu odpověděl Sensei. „Kdo chce, může si vždy vyhledat tyto znalosti v sobě, přičemž kdykoliv, bez ohledu na celkovou úroveň vzdělání lidstva. To, co se lidé nyní snaží dělat společně, s pomocí vědy, je jen pokus, mírně řečeno, dosáhnout pravou rukou na levé ucho. Je to poněkud složité, ale zábavné... V dávných dobách lidé znali krátkou cestu – přes svůj vnitřní svět. Koneckonců podstata není v tom, aby člověk dosáhl na ucho, ale aby pochopil, co to je za orgán a jak jej používat.“

Pro jednotlivého člověka je vždy důležité, aby prošel přes svůj vnitřní svět, než aby jen nesmyslně pozoroval svět vnější. Vždyť, když někdo, kdo na sobě pracuje, dosáhne určitých duchovních úrovní, tobě osobně se neulehčí. Každý musí samostatně pracovat na svém vnitřním poli, aby sklídl cennou úrodu.

Nástrojů pro pěstování duchovní podstaty bylo vždy dostatek. Vyberte si, který chcete. Pokud s nimi

jedinec pracoval, tak či onak, vždy dospěl ke stejnému výsledku – přes pěstování síly Lásky s překonáním živočišné podstaty v sobě (pradávného draka), mám na mysli hypotalamus, ke stimulaci šišinky mozkové. Tato zákonitost se projevila hned v první původní duchovní praktice Lotosový květ z učení Bílého lotosu, upraveného ve své době pro lidi. A vše, co se nabalilo pak, jsou jen různé komplikované kombinace této praktiky, které ve výsledku tak či onak vedou k původnímu zrnku.“

„No, vcelku je to jasné,“ přikývl Max, protože si myslel, že to Sensei vysvětloval spíše jemu, než klukům. „Ale celkově... nechápu nic. Jak se mohl Lotos stát základem všeho, jestliže je na světě hromada nejrůznějších cest? Mně se například Lotosový květ asociuje spíše s buddhismem. Ale je tu i křesťanství a islám, a co já vím, hnutí Hare Krišna. A pokud je tady, jak říkáš, dynamická meditace, pak tam mají modlitby formu jakéhosi vtoukání do podvědomí. To je úplně jiný účinek na organizmus!“

„Jak ti to mám říct... Prvopočáteční dopad je jiný,“ poznamenal Sensei. „Nicméně jsou to jen různé způsoby, jak se zbavit negativních myšlenek, vyvolaných živočišnou podstatou. Ale následující cesta k probuzení duše je u všech stejná.“

Vezmi si třeba křesťanství, dejme tomu pravoslaví. V duchovní praxi k dosažení stavu svatosti tam používají starobylou vnitřní modlitbu, která se v křesťanství nazývá neutuchající modlitba, moudrá modlitba nebo srdeční modlitba, ale nejvíce je známa jako Modlitba Ježíšova. Skládá se jen z několika slov: ‚Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou‘. Nebo ve zkratce: ‚Pane Ježíši Kriste,

smiluj se nade mnou'. A v podstatě vede k tomu, když ji člověk stále opakuje svými ústy, pak myslí a poté srdcem', že se postupně ponořuje do stavu, kterého se dosahuje v meditaci Lotosového květu. Mnoho lidí s její pomocí došlo k probuzení duše.

Tato modlitba je velmi silná a efektivní. Podrobně je popsána ve starobylé knize Filokalia (z řečtiny Lásky k dobru). Pro inteligentní lidi, zběhlé v duchovních svátostech, je toto dílo v pořadí druhou knihou po Evangeliu. V ní jsou uvedeny rady a poučení dvaceti pěti mužů, kteří popisují praxi v této modlitbě. I když se mnohým z nich připisuje ‚svatost‘, bohužel, jen málokdo z nich ji skutečně dosáhl v poznání svátosti vnitřní modlitby. Starci popisují tři klíče k této modlitbě: časté opakování jména Krista a obracení se k němu, pozornost k modlitbě, nebo jednodušeji, úplná koncentrace na ni bez postranních myšlenek. A konečně, ponoření se do sebe, což je považováno duchovními za velké tajemství této modlitby a nazývají je ‚vstupem mysli do srdce‘.

V podstatě se jedná o dlouhou, náboženskou cestu k čistému poznání, tedy ke stejnému probuzení v Lotosovém květu, otevření duše. Na této cestě v křesťanství platí, upozorňuji, že jen pro začátečníky, nikoliv pro lidi, kteří již tuto modlitbu praktikují, určitá náboženská pravidla. Zakazuje se jim provádět ji bez řádného vedení, tedy bez učitele. Tento zákaz vysvětlují tak, že se prý ti, kteří budou recitovat tuto modlitbu bez učitele, dostanou ‚náhle do moci nějakých nezvladatelných duševních stavů‘.

Ale ve skutečnosti v tom nic strašného není, protože začátečník tak prochází nejběžnějším

autotréninkem, čímž si navozuje disciplínu, provádí první krůčky v meditaci, učí se soustředit pozornost na modlitbu bez postranních myšlenek a postupně prodlužuje dobu jejího provádění. Takže vcelku tyto etapy, kterými začátečník prochází při pronášení modlitby ‚ústy a pak myslí‘, jsou jednoduše jejím vštěpováním do podvědomí, aby pro něj bylo snazší se vypořádat se svou živočišnou podstatou koncentrací na modlitbu, a tím dosáhnout čistoty úmyslů.

Mnozí tuto vnitřní modlitbu začnou provádět buď kvůli strachu z ‚muk pekelných‘, nebo z důvodu osobního prospěchu v budoucnosti. Tito svatí muži, které modlitba skutečně přivedla k odhalení jejich vlastního vnitřního chrámu duše, psali a varovali, že ‚strach z muk pekelných je cesta otroka a touha po odměně v Království...‘,“ při těchto slovech se Sensei podíval na Maxe neobyčejným, pronikavým pohledem, až Maxovi přeběhl mráz po zádech, „...je cesta žoldáka. Bůh ale chce, abyste šli k Němu cestou synovskou, abyste se z lásky k Němu a svým přičiněním chovali čestně a kochali se spojením s ním v srdci a duši. Boha lze pochopit jen s pomocí vnitřní, čisté Lásky. V Janovi v kapitole 4 verši 18 se zmiňuje: ‚V lásce není strach, dokonalá láska strach zahání; vždyť strach působí muka, a kdo se bojí, nedošel dokonalosti v lásce‘. Jak napsal ve svých ponaučeních Gregor Sinaita v Lásce k dobru neboli Filokalii v první části na straně...“ Sensei zavřel oči a vzpomínal, „na straně 119 o Ježíšově modlitbě: ‚Tu jedinou miluj a žárlivě stráž v srdci svém, udržuj mysl vždy nezasněnou. S ní se neboj ničeho; neboť Ten, Kdo řekl: osmělíte se, Já jsem, nebojte se, – On sám

je s námi'. ‚Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce‘, uvádí Jan v Novém zákoně v kapitole 15 verš 5.

Takže první dvě etapy modlitby ‚ústy a myslí‘ jsou jen předejrou. Za největší svátost církevní duchovní považují ‚sestoupení myslí do srdce‘, kdy jméno Ježíše Krista při sestoupení do hlubin srdce zkrotí hada zhoubného, duši oživí, kdy se modlitba ‚spouští myslí do srdce a srdce ji začne pronášet‘. To je v zásadě přechod od slov k citům, jednoduše řečeno – počátek meditace. Protože meditace není nic jiného, než práce na úrovni citu beze slov.

Když čte Filokalii znalý člověk, rozpozná náboženskou slupku, pochopí podstatu této cesty a jeho pohled najde to potřebné. Tak například Symeón Nový Teolog v 68. slově Filokalie, v němž vykládá způsob ‚vcházení do srdce‘, napsal: ‚Tři věci bys měl dodržet, než cokoliv jiného: nestarat se o nic, ani co není blahořečení a co je světské, ale ani o blahořečení samotné, jinak řečeno, umrtvit vše, čisté svědomí ve všem, aby tě v ničem nepranýřovalo, a úplná nestrannost, aby se tvá myšlenka k žádné věci nepřikláněla‘. To je prvotní základ k otevření duše.

Ve Filokalii můžete najít různé způsoby, s jejichž pomocí ti, kteří poznávali svátost vnitřní modlitby, dosahovali vcházení myslí do srdce.“ „A proč různé?“ zajímal se Max.

„No, každý člověk je jedinečný, dalo by se říci, že každý má svou délku kroku... Jedni se při soustředění na srdce snažili si v myslí představit, jak se s každým jeho úderem modlitba pronáší. Jiní použili dech a na nádechu říkali: ‚Pane Ježíši Kriste‘ a na výdechu ‚smiluj se nade mnou!‘ a také

soustředili tato slova v srdci. A další se zabývali prostě kontemplací. Například Gregor Sinaita psal: „...spuštěj mysl do srdce a přidrž ji tam a odtud vzývej myslí a srdcem: Pane Ježíši Kriste, smiluj se nad mnou! Udržuj svůj dech tak, abys nedýchal hlasitě, protože by to mohlo rozptylovat mysl. Pokud zjistíš, že vznikají myšlenky, nedbej jich, i když budou jednoduché a dobré, nejen pozemské a nečisté.“ Nebo, například, Nikifor Monach v druhé části Filokalie radí, jestliže se to nedaří prostřednictvím dýchání dovnitř, pak „...přinut se, místo každé jiné mluvy (myšlenky), to jediné křičet uvnitř. Vydrž trpělivě v tomto konání po nějakou dobu a přes něj se ti otevře vstup do srdce bez nijakých pochybností, stejně jako nám se to z vlastní zkušenosti podařilo“.

To vše je skvělé. Ale oni se soustředili na srdce. Proto brzy ti, kteří cvičili vnitřní modlitbu, začali v tomto orgánu cítit bolest. A na tento ostrý háček se chytli mnozí. V jakém ohledu? Srdce je sval, motor organismu, v něm duše nikdy nebyla. Srdce musí pracovat autonomně. Soustředit se na tento orgán je obrovským rizikem. Rizikem v čem? Jestliže u člověka v době koncentrace vyvstanou i ty nejmenší pochybnosti, jestliže se trénuje v této modlitbě v zájmu prázdného experimentu, aniž by měnil celkově svůj vnitřní život, aniž by přijal pevné rozhodnutí následovat svou duši, tedy aniž by probouzel v sobě pravou víru v Boha, ale jen si s ní hraje z rozmaru své dobré nálady, pak si může zadělat na pořádný infarkt.

Ale skutečně duchovní lidé s pevnou vírou, upřímnou, čistou láskou k Bohu prošli i touto fází, i když ne pro srdce bezbolestně, dokud nevešli do

hloubi duše, do oblasti solar plexu. Zažívali, jak se jejich vědomí do toho místa spouští. A právě odtud začali cítit teplo, které se šíří z hrudi po celém těle a způsobuje příjemné pocity. Jak již bylo napsáno svatými muži, „rozhořel se malý ohýnek, který tě zachvátí zevnitř plamenem Lásky Boží“. Jednoduše řečeno, začala pracovat čakra solar plexus. A člověk cítil, že mu z hrudi vycházejí vibrace, tepelná vlna, která jako by v sobě z hloubi duše nesla tato slova: „Pane Ježíši Kriste, smiluj se nade mnou“. Člověk cítil v sobě výlevy Lásky Boží a sám tu Lásku zesiloval další koncentrací na ni. „Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou viděti Boha“.

Jak je psáno ve výročí metropolitě Theolipta v druhé části Filokalie: „Když odejdeš do ústraní, pokoušej se dále vstoupit do vnitřního strážišť (strážní věže) duše, která je domovem Krista, kde je vždy přítomen mír, radost a klid. Pomyslné slunce Kristus paprsky ze sebe vyzařuje a daruje je všem a jako druh odměny je duši podává, ta přijímá Jej s vírou a láskou k dobru“.

„Zdá se, že jsem to o tom srdci úplně nepochopil,“ řekl Max. „Jak se to těm duchovně pokročilým podařilo, že se jim infarkt vyhnul? Oni přece také soustředili svou pozornost na srdce, ale zapracoval solar plexus.“

„Protože, když se člověk otevře s láskou Bohu, Boží Láska ho ochrání bez ohledu na to, jakou cestu si zvolil. Hlavní věc je zaměření na cestě. Potom, dříve či později, hledající dosáhne potřebného výsledku. V podstatě, pokud je člověk pevný ve své duchovní horlivosti a dokonce ani v myšlenkách nepřipustí

žádnou pochybnost, pak vše zafunguje tak, jak má.“
Max se díval na Senseie stále nechápavě.

„No, jak jinak bych ti to ještě vysvětlil... Pokud si otevřeš lidskou neurofyzilogii, pak uvidíš, že srdce je inervací spojeno se solar plexem.“

„No, a...“

„Síla Lásky je určitá energie. Její neustálá koncentrace, dokonce i v srdci, stejně tak či onak bude lokalizovat onu sílu v solar plexu.“

„Aaaha,“ nepřírozeně protáhl Max. „Pak to je jasné.“

„No, sláva Bohu,“ stejným tónem řekl Sensei a v legraci si otřel pot z čela.

Kluci kolem se zasmáli.

„Na počátku rozhovoru ses zmínil, že ta modlitba je starobylá,“ připomněl Voloda, který chtěl pokračovat v tématu.

„Ano. Její kořeny sahají do hlubin věků. Kdysi se jí říkalo Modlitba duše a lidé se při ní soustřeďovali právě na centrum mezi hrudníkem a břichem, tedy na solar plexus. Dalo by se říct, že je to zvláštní adaptace Lotosového květu. Vnitřní modlitbu lze nalézt v tajných znalostech libovolného seriózního náboženství.“

„A proč se v křesťanství nazývá Modlitba Ježíšova? Ježíš ji dával svým učedníkům?“ zajímal se Max.

„No, řekněme to tak, pro sebe a pro své osobní záky Ježíš používal čisté znalosti, třeba Lotosový květ jako nejjednodušší a nejefektivnější způsob, jak

zkrotit materiální podstatu, protože práce zde pro bíhá na citové úrovni. Chytrým lidem dával vnitřní modlitbu jako pro ně nejvhodnější formu duchovní praktiky. Samozřejmě, je to malá objížďka přes slovo a podvědomí, ale výsledkem je opět výstup na citovou úroveň. Ostatním, v nichž přece jen ještě dominovala živočišná podstata, Ježíš vykládal znalosti ve formě podobenství s dvojím klíčem, který byl vhodný jak pro rozum laika, tak i znalého člověka. Každý si tímto klíčem otevřel své vnitřní poklady.

Po Ježíšovi se vnitřní modlitba stala zásadní pro převážnou většinu jeho pravých následovníků. Apoštolové ji předávali svým učedníkům již s přítomností jména Ježíše v jejím názvu, protože Jeho jméno, jako syna Boha, u mnoha lidí dodnes vyvolává absolutní důvěru, což je velmi důležité. Koneckonců, když se smetou všechny pochybnosti, pak se výrazně zjednoduší průchod na duchovní cestě. A tak ji začali nazývat Modlitba Ježíšova a také srdeční modlitba. Vždyť Ježíš často používal slovo srdeční ve smyslu duševní, jak tomu bylo tenkrát. A mimochodem, zpočátku se předávala správně, jak ji učil Ježíš, s následnou koncentrací na solar plexus. Velmi mnoho lidí z prvních následovníků Krista se díky ní osvobodilo ze svého hmotného otroctví.

Ale jak šel čas, mezi křesťany se začali objevovat takoví jedinci, kteří se zmocnili vrcholných znalostí Učení a s pomocí těchto znalostí se snažili založit svůj kult, upevnit vlastní významnost v masách ve jménu Krista. Lidé ve své většině přece jen zůstanou lidmi... A právě oni způsobili skrytí pravých znalostí a zavedli provádění vnitřní modlitby s následným soustředěním do srdce. Přesto se některým pravým

následovníkům Krista podařilo uchovat znalosti pro potomky v čisté formě. Nazývali své tajemství mezi sebou ne jinak než jako veliké.“

„Jsou v Bibli zmínky o vnitřní modlitbě?“

„Ano, zachovaly se sem tam. Bible byla vytvořena z vybraných záznamů a navíc pod kontrolou imperátora Konstantina. To, co se tam zachovalo, jsou v podstatě podobenství a nepřímé narážky na tuto vnitřní modlitbu.“

„Například?“ nedal si pokoj Max.

„Například Ježíšovo podobenství o celníkovi. Je popsáno v Lukášově evangeliu v kapitole 18 verši 10–14. Říká se v něm, jak dva lidé přišli do chrámu, aby se pomodlili. Jeden byl farizeus a druhý celník. Farizeus se postavil a modlil se v duchu takto: ‚Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé: lupiči, podvodníci, cizoložníci nebo jako i tamten celník. Postím se dvakrát v týdnu, odvádím desátky ze všech svých příjmů.‘ Celník, který stál úplně vzadu, se neodvažoval ani oči k nebi pozdvihnout, ale bil se v prsa a říkal: ‚Bože, buď milostiv mně hříšnému. Pravím, že tento odešel do domu svého ospravedlněn, než onen. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.‘

Samozřejmě, že to nejsou přesná Ježíšova slova, něco bylo přidáno, něco nebylo zapsáno, ale celkový význam je v pořádku. Pro většinu lidí se Ježíš snažil odhalit v podobenství základní pojmy o lidské podstatě... Protože člověku, u něhož převládá živočišná podstata, není možné říci, co je duchovno ve své nejčistší podobě.

Je to stejné, jako vysvětlovat slepému od narození, který strávil celý svůj život v poušti, co je to

krása podzimního lesa při západu slunce. Proto je nutné používat asociativní přirovnání a metafory. Duchovní lidé si rozumí beze slov. Je to úplně jiná úroveň vnímání.“

„V tomto podobenství je opět zmínka o ‚hříšníkovi‘,“ poznamenal Žeňa. „Oh, kněží milují tyto vtípky!“ „Milují je proto, protože je to jejich chleba. Připí sují lidem, jdoucím po duchovní cestě, hříšnost, vštěpují jim do podvědomí pocit viny. A ten je na cestě jako kámen, přivázaný k noze... Na cestě k Bohu nesmí mít člověk žádné pochybnosti, vše se odhazuje, zůstává jen čistá Láska. Pokud se člověk stane opravdu svobodným po odhození všeho kromě Lásky, Lásky k Bohu, všechny okovy prostě zmizí. Právě proto, že to není nic jiného než iluze. Člověk si uvědomí, že jeho tělo je jen povoz. A ten pojedede tam, kam chce on, opravdový, tedy jeho duše.“

„To znamená, že člověk, když jde cestou vnitřní modlitby na začátku také v sobě nejprve vyrovnává duchovní a materiální princip?“ řekl zadumaně Max.

„Ano, jen na to stráví více času.“

„A ten, kdo provádí tuto vnitřní modlitbu se právě ve fázi ‚ústý‘ a ‚myslí‘ utká v bitvě, osobním Armagedonu, o kterém jsi mluvil?“ zeptal se Max ve snaze něco si ujasnit.

„Ne,“ odpověděl Sensei. „Je to jen dělostřelecká příprava. Rozhodující bitva pro člověka jdoucího po duchovní cestě nastane tehdy, když započne opravdovou vnitřní práci, kdy po odložení všech podmíněností bude skutečně pěstovat vnitřní Lásku, půjde k Bohu navzdory všemu, nezastaví se před ničím. Jednoduše řečeno, když se bude přibližovat k Bráně a vstoupí na jediný most vedoucí k ní, nebo

pěšinu, říkej tomu, jak chceš. V zásadě, tímto hlavním konečným úsekem musí projít všichni lidé, kteří dosáhnou určitého stupně duchovní zralosti, bez ohledu na to, jakou cestou k němu došli. Zkrátka a dobře, všechny tyto různé cesty jsou jen různými způsoby hledání, nahmatávání té jediné stezky, která vede k Bráně.“

„A jak poznáš, jestli jsi našel tu pěšinu nebo jdeš znovu po kruhu do hustého lesa?“ vyřkl pochybnosti Max.

„Neboj se. Každý člověk, který vstoupil na tuto cestu, vše ucítí. Navíc ho budou provázet znamení.“

„Znamení?“

„Ano, tak říkajíc ukazatele v duchovním průvodci.“

„A šlo by toto téma rozšířit?“

„Můžeme rozšířit... Přeskočím všechna ta vnější znamení, která člověk začne vidět a chápat díky posílenému intuitivnímu vnímání. Povím vám ale o nejdůležitějším vnitřním znamení, které se objeví, jakmile člověk vstoupí na tento most nebo pěšinu, tedy vstoupí do závěrečné bitvy se svou živočišnou podstatou o prvenství duše v tomto těle. Tento symbol se objevuje v podobě hlavy starého plaza, hada nebo draka. Většina lidí začíná vidět, jako by se na ně dívala kobra s nafouklou kapucí. Její pohled není agresivní, ale klidný. Dívá se do očí, spíše do oblasti nosní přepážky. Člověk vidí její obraz před sebou jak se zavřenýma, tak s otevřenýma očima. Na tomto úseku duchovní cesty se pravidelně objevuje před očima i v každodenním životě. Někdy si lidé myslí, že mají nějaké dotěrné halucinace. Had se buď

mihne, nebo proplazí. Pro ty, kdo jdou přes most, je to v pořádku.

Každý má samozřejmě svůj obraz plaza. Částečně je to spojeno s vnitřní představivostí, variantami, které má v současné době k dispozici v asociativní paměti. Postoj vůči zjevení se tohoto plaza se také liší. Jestliže člověk vyrůstal v oblasti, kde byl had uctíván jako posvátné zvíře, pak bude reagovat více či méně klidně. Ale ten, komu byl k nim od dětství vštěpován strach – u něj přirozeně začne vznikat stejná odvetná reakce – pocit strachu a odporu. Ale ať je to jak chce, když člověk překoná své iluze, včetně strachu, když zcela opustí svou negativitu a uvědomí si pravdu, tehdy pochopí, že Had je jen první Strážce. Další průchod probíhá pouze pod dohledem, protože na tomto úseku duchovní cesty se zapojují už vážněji ší energie...“

„Nakolik vážnější?“ zajímal se Max.

„No, posuď sám. Tomu, kdo prošel prvním Strážcem, se otevírají takové možnosti, díky nimž může

řídít nejen přírodní živly, ale i osudy lidí...“

„To není špatné,“ řekl překvapeně Max.

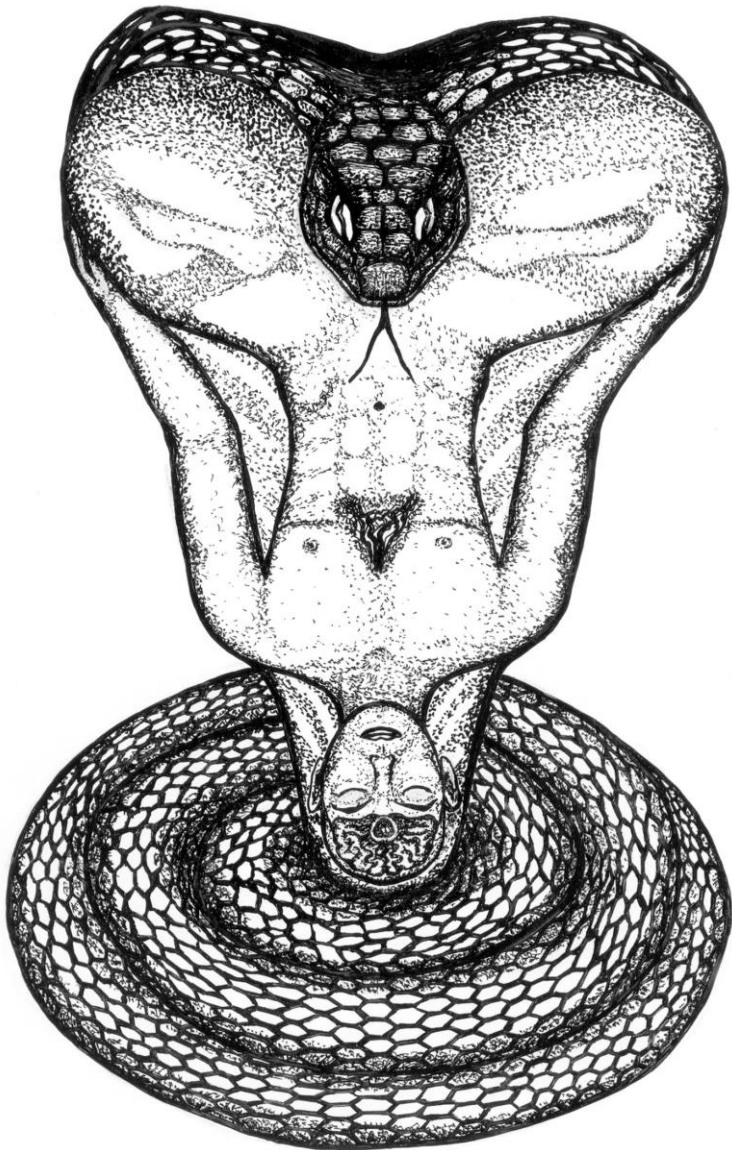
„Takže, když člověk dokončí tak říkajíc svůj přechod přes most, tedy vychází jako vítěz z této finální bitvy, osobního Armagedonu, uváže-li svou živočišnou podstatu na řetěz, pak had zmizí. Člověk se stává duchovně mnohem vyšším a čistším... Jednoduše řečeno, celý tento proces není nic jiného než fáze práce center hypotalamu, o nichž jsme spolu mluvili, až do úplného nebo částečného utlumení centra negativních myšlenek – kakodemonu. Mimochodem, podobný proces je ve starodávné józe

spojen s probuzením spícího hada a jeho stoupáním po páteři do čakry ‚tisíciplátečného lotosu‘, která je projekcí epifýzy.“

„A co dál?“ probudila se Maxova zvědavost.

„Dál?!“ pousmál se Sensei. „Projdi aspoň tuto cestu. Z masy lidí, kteří šlapou po duchovních cestách, jen málokdo dojde k mostu, o Bráně už ani nemluvě. I když je to to nejprimitivnější a nejelementárnější ve skutečné duchovní práci... A dál... Dále už začíná cesta vyvolených, spojená s otevřením epifýzy. Na této cestě se objevuje další, vyšší znak – Oko, nebo jak se mu ještě říká – Vševidoucí oko. Na Východě se tento znak nazývá Vševidoucí oko Východu. Ve starověkém Egyptě ho nazývali Okem Boha Hora. A jeho první pradávne jméno bylo Oko Bohyně Faetonu nebo planety Faeton. Jen jednotlivci z celého kdysi žijícího lidstva prošli tuto cestu...“

Takže zatím to vědět nemusíte. Vaším úkolem je dostat se alespoň k Bráně. A k této úrovni vede právě Lotosový květ. Pak začínají úplně jiné meditace, kde



Kresba Anastasie Novych „Strážce“

se stanovují nové cíle a úkoly... Ale v podstatě je to lidem k ničemu. To je cesta Bódhisattvů...“

„Tedy ‚květ‘, to je etapa získání vnitřní Svobody,“ udělal si Max závěr pro sebe.

„Přesně tak. Lidé, kteří prošli tímto posledním úsekem na duchovní cestě až k Bráně, si navzájem rozumějí beze slov. Potkávají se jako bratři, i když mohou patřit do zcela různých náboženských organizací. Proč? Protože uvnitř se stávají svobodnými a uvědomují si, že slouží stejnému Bohu a že není důležité, jak ho lidé nazývají. Prostě, každý z nich slouží svým způsobem. A toto chápání je za slovy...“

Člověk, nacházející se v Bohu, je zcela osvobozen od všech předsudků. Když se Bůh nachází v něm, v podstatě najde sebe sama skutečného, své věčné štěstí, které nemá srovnání s pozemskými radostmi. Takový člověk nikdy nevymění ani jedinou hodinu, minutu, vteřinu tohoto blaženého stavu života v Bohu za desetiletí mládí, zdraví, materiálních potěšení a požitků, a to i v případě, že bude mít moc nad celým světem. Protože pro daného člověka je to totéž, jako vyměnit například pití čaje v teplém a útulném domě s nejbližší, nejdražší osobou za připoutání ke kůlu uprostřed náměstí, kde je bit, mučen, pálen rozžhaveným železem. Takový je to rozdíl pro ty, kteří to chápou.

Pro člověka bez Boha v duši to je, jako kdyby byl ve vyhnanství. Téměř celý život tráví v prázdných preludech, hořkých a sladkých iluzích, které stejně skončí, i kdyby si to nepřál sebevíc. Tento přízračný život hmoty by neprodloužil ani o vteřinu. Lidé si často kladou otázku: Proč žijeme? Snad ne proto,

abychom si nacpali břicho, zplodili potomky, hromadili a ovládali?! Vždyť je to jen prach v okamžiku. A pak?...”

* * *

Po tomto rozhovoru byl Max několik dní v euforii. Na této vlně si prošel důkladně tam a zpátky dostupnou literaturu, porovnával, co našel v knihách o starověkých civilizacích, s informacemi získanými od Senseie. Výsledky hledání ho nejen překvapily, ale doslova ohromily.

Na další trénink přišel Max dříve. K jeho štěstí byl už Sensei spolu se svými hochy v tělocvičně.

„Podívej, co jsem našel,“ chvástal se Max a rozložil před Senseiem výsledky svého hledání.

„Tady na to se podívej. Tento nález se datuje až do sumerské civilizace... Nyní je uložen v Louvru v Paříži.“

„Ah, Gudeův pohár,“ řekl klidně Sensei při pohledu na fotografie, pořízené z různých úhlů, doslova jako kdyby byla řeč o věci jemu dávno známé.

Na obrázcích byl pohár s podivným reliéfním vzorem. Dva hadi omotaní kolem žezla. Čelisti hadů byly čelem k sobě a dotýkaly se prohlubně pro vodu na horním okraji poháru. Po obou stranách hadů se nacházeli dva okřídlení netvoři s dračími hlavami, těly levharta nebo lva, drápy dravého zvířete na předních tlapách a orlími na zadních. Ocas každého z nich byl zakončen žihadlem škorpióna. V tlapách drželi něco jako meč s rukojetí nebo žezlo.

„A co je to?“ zajímal se Volod'a.

„To je rituální pohár,“ odpověděl Sensei, „vyrobený ve dvacátém druhém století před naším letopočtem pro krále Gudeu, který vládl Lagaši.“ „Čemu vládl?“ přeptal se Voloďa.

„Lagaši. Lagaš je starověký sumerský stát se stejnojmenným hlavním městem v jižní Mezopotámii...“

Ten pohár byl vyroben ze zeleného steatitu.“

Max se přehraboval ve svých zápiscích a rozpačitě řekl:

„Tam se o tom nic nepíše.“ Sensei se jen tajemně usmál. Max znovu prolistoval zápisky.

„No, na tom nesejde. Podívej se na obrázek. Jestliže si připomeneme tvůj výklad o procesech probíhajících v mozku během duchovního cvičení, pak hypotalamus je zde vyobrazen jako starověký drak, jakoby vnější Strážce, přičemž ve dvojí formě, otevírající dveře pro stimulaci šišinky. Pamatuješ, jak jsi říkal, že v józe je tato asociace spojená s hadem stoupajícím po páteři... Pochopil jsem, že obrázky na poháru znamenají zašifrované znalosti?!“

„Co ti na to mám říct,“ usmál se Sensei. „Jsem rád, že se moje slova tentokrát pro tebe neproměnila jen v další kmitání vzduchu. Ano, skutečně. Na poháru je ztvárněn vstup do Portálu přes stimulaci hypotalamu a epifýzy.“

Max se také usmál, plně spokojen sám se sebou. Znovu se podíval do svých poznámek.

„Tady se ještě píše, že, jak říká zašifrovaný nápis na poháru, byl věnován... nějakému Ningišidzovi...“

Žeňa, který naslouchal jejich rozhovoru, se zazubil.

„No, páni, dvacáté druhé století před naším letopočtem, a kde se tam vzali Gruzínci! Ani jsem nevěděl, že jsou tak starobyli.“

„Ale to není Ningišidze, ale Ningišzida,“ opravil ho s úsměvem Sensei.

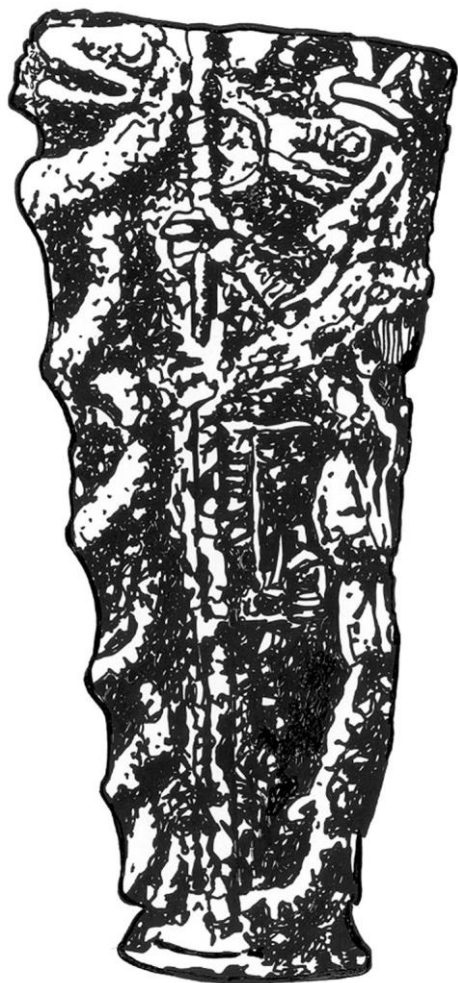
Max si pozorně přečetl to slovo.

„Je to tak!“

„Tak, tak!“ vesele zalamentoval Žeňa. „Právě kvůli tak malé nepozornosti se dopouštějí takové velké, řekl bych osudové historické chyby, i ty nejchytřejší mozky...“

Všichni se zasmáli.

„No, dobrá,“ poznamenal dotčeně Max a pokračoval ve vyprávění. „Zkrátka, tento Ningišzida,“ zřetelně odděloval slabiky, „byl místním božstvem jara, léčitelem a ochráncem plodnosti.“



Gudeův pohár

Také ho nazývali ‚pánem lesa života‘, ‚pánem hojnosti vody‘. V encyklopedii jsem zjistil, že tento Ningišzida...,“ nahlédl do sešitu a četl, „je htonickým božstvem, synem boha podsvětí Ninazu, kterému říkali ‚služebník daleké země‘, ‚strážce zlých démonů, vykázaných do podzemí, bůh, ochránce a patron Gudea‘. Dále se předpokládá, že podle představ starých Sumerů byl Ningišzida poslem Velké Matky Země, do jejíž vlády přinášel z nebe od Ningarsy v období jara vlhkost a teplo. Tedy působil jako prostředník mezi Nebem a Zemí. Ningarsu nebo také Ningirsu byl údajně jedním z bohů, synem boha Enlila, který nahání větrem z hor dešťové mraky.“ „Cože, cože?“

Teď se nestačil divit Sensei. Nevydržel to a vyprskl smíchy.

„Tady je to tak napsáno,“ řekl rozpačitě Max, přejížděl očima řádky, protože si myslel, že někde opět udělal chybu ve jménech.

„To jsou bláboly, to jsou bláboly!“ se smíchem poznamenal Sensei. „Chtonické božstvo... To jsou komici! Ningišzida, řečeno rusky, byl prostě Sokrovennik a Ningirsu byl Mežanin.“

„A to je kdo?“ podivil se Max.

„Mežanin je člověk, který má přístup do Šambaly přes Předdveří a který komunikuje přímo s mahátmy. A Sokrovennik je žák Mežanina, který má také určité duchovní znalosti. Je schopen navštěvovat jen Předdveří Šambaly... Ningišzida v překladu ze sumerštiny znamená ‚vladyka čistého (svatého) stromu‘. Jednodušeji řečeno, měl nějaké znalosti z nauky Šambaly. Ningarsu se překládá jako ‚hlavní rozsévač‘, později ho začali nazývat ‚nejvyšší oráč‘,

„pán zemědělství“. Enlil je jedno ze jmen Mahátmy, který je jedním ze sedmi Bódhisattvů Šambaly.“

Max přemýšlel, přemýšlel, přečetl si pro sebe předchozí věty a pak řekl:



Detail na Gudeově poháru

„Ve skutečnosti ano. V tomto prameni jsou informace vnímány zcela odlišně. Vidím, že jsou na poháru důležité obrázky, ale text k němu jsou samé dětské bláboły.“

„Ale Maxi, důležitými obrázky se pro tebe staly teprve nedávno. Ještě před týdnem bys jim pozornost

nevěnoval, otočil bys stránku a pomyslel si jen, jak naivní byli staří předci. Tak je tomu vždycky: pro dav se tyto informace podávají v asociativních obrazech pro zábavu a pro lidi znalé jako znalosti pro vnitřní práci.“

„Chtěl jsem se ještě na něco zeptat. Proč jsou tam zobrazeni dva propletení hadi, ovinutí kolem žezla?“

„Tak za prvé, poukazuje to na specifické okamžiky stimulace epifýzy v duchovní praxi... Za druhé, dva hadi podle východní symboliky patří k jednomu ze ztvárnění znaku Šambaly a překládají se jako Předdveří. A za třetí, před obdobím úplného antropomorfismu...“

„Nechápu, čeho?“ zajímal se Max.

„Zobrazování lidské podoby... Protože v dávných dobách bohy znázorňovali v podobě zvířat. Jedním z hlavních symbolů byl had. Dva spárování hadi znamenali ‚přinášející hojné ovoce‘, tedy ztělesňovali nejplodnější formu života. Z této definice si každý odvodil svou představu podle úrovně vnitřního rozvoje.“ Max se opět pohrabal v zápiscích.

„Ještě jsem našel pradávную legendu o sumerském a akkadském mytickém hrdinovi Gilgamešovi.“

„On ale není až tak mytický,“ jako by mimochodem poznamenal Sensei.

Max udělal pauzu a čekal, že Sensei něco dodá, ale ten neřekl nic.

„Tedy,“ pokračoval Max, „podle mýtu existoval muž jménem Utnapišti, který obdržel od bohů velký dar nesmrtelnosti. Odhalil Gilgamešovi ‚tajné slovo‘ o květu věčného mládí. Doporučil mu, aby se ponořil na dno oceánu a tuto rostlinu nesmrtelnosti utrl.“

Gilgameš to udělal, ale neopatrnost ho zničila. Na cestě domů uviděl rybník. Zatímco se koupal, had mu ukradl květinu, okamžitě shodil kůži a omládl.

Gilgameš, stejně jako celé lidstvo, zůstal smrtelný.“

„Přesně tak. Tento, jak říkáš mýtus, byl popsán v Eposu o Gilgamešovi, díle babylonské kultury... Nicméně samotná báseň má své kořeny v předpisemném období Mezopotámie. A vůbec, Gilgameš byl zcela reálný člověk, pátý vládce první dynastie sumerského městského státu Uruk. A ‚květ věčného mládí‘, ještě ho dávní předci nazývali ‚rostlinou nesmrtelnosti‘, ‚bylinou nesmrtelnosti‘, není nic jiného, než lotos, jehož semena si zachovávají klíčivost po celá tisíciletí. Gilgamešovi byly opravdu odhaleny znalosti Utnapišti. Pracoval na vnitřním rozvoji a byl schopen pobývat v hlubinách svého poznání. Gilgameš pochopil hodně. Nedokázal ale projít přes Strážce Hada, tedy překonat svou materiální podstatu. To je důvod, proč zůstal smrtelný.

Život klade nejrůznější překážky, jaké si jen dokážete představit. To vše kvůli tomu, aby tě zastavil. Čím vyšší duchovní úrovně člověk dosáhne, tím závažnější jsou. Ale pokud si jich člověk vůbec nevšimá, ony prostě zmizí jako přelud, jako iluze. Ve skutečnosti neexistují. Když se člověk dostane do pasti své materiální podstaty, znamená to, že je materiálně založený, že je v konfliktu se sebou samým a vůbec se o duchovní podstatu nezajímá. Vzdá-li se, znamená to, že není hoden opustit kruh reinkarnací...“

„Zde se ještě píše,“ řekl Max, „že je to jeden z prvních písemných dokumentů v historii, v němž je zmínka o nesmrtelnosti hada.“

„No, dejme tomu, zatím je jedním z prvních obecně známých.“

„Ještě jsem našel řeckou báji o hadovi. Říká se tu, že nejvyšší bůh Zeus daroval lidem kouzelný prostředek věčného mládí. Ale místo toho, aby lidé sami nesli tento vzácný dar, předali ho oslovi, který předal své břemeno hadovi. Od té doby lidé nesou těžké břímě stáří a hadi si užívají věčného mládí, získávají v průběhu let znalosti a nabývají moudrosti.“

„No, řekněme, že je to řecká verze mýtu o Gilgamešovi.“

„Pravděpodobně,“ přikývl Max. „V dalším řeckém mýtu se také říká téměř totéž... Tak tedy! Jednou byl Asklépius pozván do paláce legendárního krále Kréty Mínose, syna Dia a Evropy, aby oživil jeho zemřelého syna. Na své holi spatřil hada a ihned ho zabil. Objevil se ale další had s léčivou bylinou v tlamě a vzkřísil toho zabitého. Asklépios použil stejnou bylinu a podařilo se mu vzkřísit zemřelého. Pak je zde napsáno, že tou bylinou uzdravoval lidské nemoci. V druhé variantě tohoto mýtu byl Asklépios pozván ke Glaukovi, zasaženému bleskem. Během prohlídky pacienta se do pokoje vplížil had a on ho zabil svou holí. Okamžitě se objevil druhý had s bylinou v tlamě a oživil toho zabitého. Asklépios toutéž bylinou uzdravil Glauka a vzal si ji jako výbavu. Ze všeho toho je zde udělán závěr, že Asklépios jako by našel tu bylinu, kterou ztratil Gilgameš, a vrátil ji, aby sloužila lidem.“

„No právě, jako by“, odpověděl Maxovi Sensei. „Kdyby, kdyby ne, ano ne, ale – už bych byl dávno generálem...“, obrátil se na Volodu a dodal: „Vidiš, jak se časem začne vykládat stará doba. To je to, o čem jsme již spolu mluvili.“

Max si všiml mlčenlivého souhlasu Volodi a rychle pokračoval ve svém tématu, aby se rozhovor nestočil jiným směrem.

„Pochopil jsem, že symbol hada byl uctíván odedávna, dříve to byl celý kult. Ukazuje se, že již v době matriarchátu, kdy lidé žili ve skupinách, v rodech nebo kmenech, byl jedním z oblíbených totemů had. Byl rozšířen zejména na starověkém Východě. Hlavní bohyní tam byla Matka Země a s ní související obrázky býka a hada. V tripolské kultuře byli hadi hluboce uctíváni. Podle výzkumu archeologů v tripolské ornamentalistice v době matriarchátu byl hadí vzor jedním z nejrozšířenějších námětů. A navíc se zde objevovali hadi i samotní i v páru, ovíjející hruď Velké Matky. Připisovali se jim strážící a chránící funkce. Tripolci považovali hady za prostředníky mezi Nebem a Zemí, posly jejich jednoty.“

Sensei mlčel a nereagoval na to, o čem s takovým nadšením vyprávěl Max.

„Také jsem si všiml, že se v prvních starověkých civilizacích v Mezopotámii, Egyptě, Číně prolínal kult plodnosti se zbožštěním vodního živlu, s ideou umírajícího a vzkříšujícího se boha obilí a opět s totemickými obrazy býka a hada. Přičemž hady nazývali „žijící v blízkosti zdroje“. Pomyslel jsem si, že pokud jsou informace zašifrovány v obrazech, pak „zdrojem“ jsou, podle všeho, „čisté znalosti“...

Tady se vynořila další zajímavá faktička. V Babylonu hada nazývali ne jinak než ‚dítě bohyně Země‘, v Egyptě ‚život Země‘ a často zobrazovali hady v podobě ornamentů na korunách bohů a faraonů. A co je zajímavé, podobné představy měly mnohé národy na celém světě. Mimochodem arabská slova život a had se vyslovují stejně – el hai. A s takovou shodou se můžeme setkat také v jazycích mnoha indiánských kmenů...“

Tyto informace ale neučinily na Senseie očekávaný dojem. Max se rozhodl, že vytasí své poslední silné argumenty.

„Mimochodem, zjistil jsem, že staří Egypťané měli legendu, že jakoby nebeská voda, která se nachází v horním Nebi nad sluncem a hvězdami, je ochraňována Velikým Hadem Apepem. Dovedeš si představit, jaké informace se odhalí, kdyby se tato legenda přeložila do jazyka znalostí o vnitřním! Jestliže had je Strážce, vláha – pramen znalostí a země je náš rozum...“

Max se až zalykal ze svých objevů, ale Sensei se jen mlčky usmíval. „V této legendě se říká, že se právě z vůle tohoto Apepa nebeská vláha vylévá a oplodňuje zem. Tento had byl také považován za ztělesnění temnoty a zla, odvěkého nepřítele slunce Ra. A v některých legendách je had ztvárněn jako pohlcovač vody. A co je nejzajímavější, totéž je také uvedeno v dávných indiánských legendách, ale v podobě Apepa tam vystupuje hadovité stvoření – démon Vritra, který byl odpůrcem hlavního božstva nebe Indry. Přičemž Vritra je nejen opatrovatelem nebeských vod,

ale také bytostí, která reguluje přísun vlhkosti a slunce a také živlů.

Já jsem tam toho tolik našel! Těch informací o hadovi jako o pohlcovači vod, který ‚zavírá vytékání nebeské vláhy‘, je plno i v afrických představách, u Mongolů a Japonců. A o Číňanech už úplně mlčím. Tam už odedávna uctívali Draka jako pána vlhkosti a moudrosti. Ztělesňoval mužský princip jang, který splývá s prvkem jin, kdy se jang považoval za oheň a jin za vodu. Představ si, že voda je jeho vnějším prostředím a oheň vnitřní podstatou!“

„Představuji,“ odpověděl Sensei, nikoliv bez humoru. „Číňané k této otázce přistoupili vůbec velmi jemně a blízce.“

„Tak! Já mluvím o tomtéž! Překvapilo mě, že téměř na všech kontinentech Evropy, Asie, Ameriky, Afriky byl had ztělesněním dvou protikladných principů – dobra a zla. Pamatuješ, jak jsi vyprávěl o centrech v hypotalamu?!





Anastasia Novych „Tamga Mežanina“ (později se tamga stala amuletem starodávných Slovanů)

A co je důležité, existuje plno legend o tom, jak lidé vítězili nad hadem – u Řeků Apollon a Hérakles, u křesťanů Svatý Jiří... A ještě,“ nemohl se Max zastavit, „jsem četl v etnografii, že se u různých národů – Slovanů, Řeků, Gruzínců a dalších dochovaly legendy a pohádky, v nichž se vyprávělo o tom, že požití srdce a jater hada dávalo lidem schopnost porozumět jazyku ptáků a zvířat, také dar jasnozřivosti a nadlidské schopnosti.“

„Každá legenda zůstává legendou. Ale ne každá pohádka je pohádkou,“ usmál se Sensei.

„Ano, tady je ještě pár zajímavých informací o Slovanech. Ukazuje se, že již od dávných dob na Rusi nosili amulety, kterým se připisovaly schopnosti

chránit proti všem chorobám a pohromám. Píše se, že jejich původ sahá do hlubin tisíciletí“.

„Ano, byly i v Sumeru a mnohem dříve,“ řekl Sensei. „Existovaly už v tak staré době, o které jsi ještě nikdy neslyšel.“

Max se odmlčel a pak dodal:

„Viš, ještě mě zaujalo zobrazení na tom amuletu. Nejstarší ruské amulety mají kruhový tvar. Na jedné straně byli zobrazeni sedmi a dvanáctihlaví hadi nebo draci a další netvoří – ochránci. A na druhé straně...“

„Slunce, uvnitř kterého byl trojúhelník s okem,“ dokončil větu Sensei.

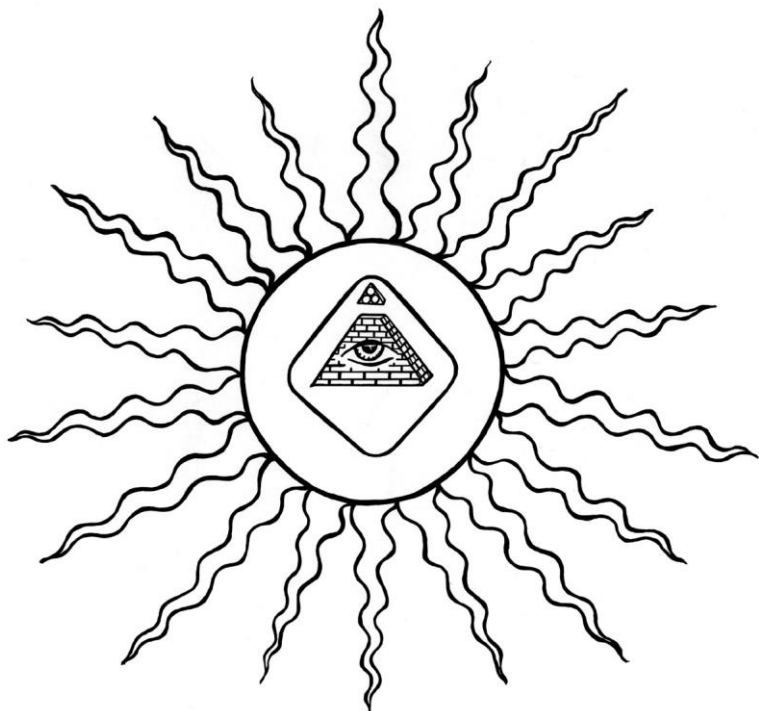
„Přesně!“ řekl Max užasle. „A pak, s příchodem křesťanství, tento starověký symbol, coby pohanský, nahradili zobrazením Archanděla. A spolu s hady vznikla zvláštní kombinace prvků pohanství a křesťanství... A co je to za znak?“

„To je pečeť Šambaly.“

„Pečeť Šambaly?“ téměř jednohlasně se zeptali Žeňa a Volodja.

„U Slovanů?“ řekl rozpačitě Max.

„A proč jsi tak překvapený?“ pokrčil rameny Sensei. „Slované jsou národem, o němž existují zmínky ještě dlouho před tím, než se zrodil a zformoval. Ve Slovanech je skryt velký duchovní potenciál, schopný změnit svět. Proto jsou označeni, abych tak řekl, již od narození znakem Šambaly. Mimochodem, tento znak je téměř v každém kostele. Pod ním byli korunováni někteří z ruských carů.“



Anastasia Novych „Pečeť Šambaly“

„Neříkej!“ řekl Max překvapeně.

„Tak se podívej do historie. Dokonce i poslední ruský car Mikuláš II byl korunován pod pečeti Šambaly. A to bylo považováno za největší čest...“

„Ano, ubohé Rusko,“ řekl s lítostí Voloďa, když pomyslel na něco jiného. „Teď se sotva znovuzrodí v takovou silnou mocnost. Je to hrůza, jak nám dali na hubu! Celý slovanský národ byl jediným podlým úderem knokautován.“

„To nic, Voloďo. Knokautovali tělo, ale zdaleka ne Ducha. Věř mi, Rusko se ještě postaví na nohy a

dojde ke spojení Slovanů, které se bude nazývat veliké. Protože bylo řečeno: ‚Až nad hlavou Ruska vyjde slunce podruhé, slovanský duch nabere sílu a zazáří v čistotě své a jednotě národů svých‘. Myslím, že brzy budete osobně svědky, jak na ruský trůn nastoupí – někdo, kdo získal sílu. A celý svět uvidí, jak bude

přísahat Slovanům pod pečeti Šambaly.“ „Dej

Bůh,“ odpověděl Volodža.

„Bůh dává. A nejen dává, ale také oplácí,“ pronesl zamyšleně Sensei. „Mimochodem, tato událost se odehraje dva měsíce a osm dní před znamením časů předpovězeným starověkými předky.“

„Znamením časů?“ zeptal se zvědavě Max. „A co je to za znamení?“

„Pád ohnivých ptáků na Egypt, ke kterému dojde osm let pět měsíců a šest dní před obnovou světa...“

Max nevěděl, že mu tento den, den jeho osobních objevů, kontaktu s minulostí a budoucností tak vklouzne do duše... Teď už chápal, proč se tehdy Sensei tak záhadně usmíval během hovoru na téma jeho velkých objevů.

* * *

Čas ubíhal rychle jako šíp vystřelený z pevného luku. Max stále přebýval v utopii svých iluzí, pečlivě zvažoval v Senseiově filozofii všechna pro a proti. Lehkomyslně se pohupoval na houpačce svého rozumu, tu ohromen výšinami duchovna, tu výšinami své živočišné podstaty. Jeho ješitnosti lichotilo, že měl své vlastní názory, a dokonce žertoval o situaci těchto protistran. Líbilo se mu uvažovat, zahloubat

se do podstaty. Všechny tyto kudrlinky myslí byly vlastně jen drobné víry vzduchu, vznikající za letu. Stále častěji házel do větru slova, která v podstatě jen rozvibrovala vzduch, ale duše se nedotkla. Jeho houpačka se dále rozhoupávala, nehledě na pomíjivost ubíhajících dní. A jen velmi zřídka, když Sensei mluvil s Maxem neobvykle upřímně, začal chápat trochu víc. Tyto chvíle, chvíle ztraceného ráje se nyní před ním vynořovaly s neuvěřitelnou jasností.

* * *

Seděl v autě se Senseiem a čekali na setkání s jedním člověkem, které se týkalo společnosti Cassandra. Max prožíval, jak se mu zdálo, ne zrovna nejlepší dny ve svém životě. Na duši mu bylo bezútešně z toho hektického světa. Vzpomněl si, jak před pár dny opět zanechal cvičení duchovní praktiky Lotosový květ a odůvodňoval to tím, že se mu stejně nedaří. Také problémů v práci, které vyžadovaly bezodkladné řešení, se nahromadila celá kupa. Ač se snažil věnovat jim plnou pozornost, vůbec jich neubývalo. Maxe opět přepadla stísněnost a znovu začal přemýšlet o tom, jak se začít vážně zabývat duchovnem... Využil možnosti promluvit si se Senseiem o samotě a začal rozhovor o těchto otázkách.

„Tak proč se mi zase nic nedaří?“ stěžoval si Max. „Zdá se, že když začnu provádět lotos, cítím příliv radosti. Ale pak...“ Mávl rukou.

„Jedná se o přirozený proces,“ odpověděl Sensei. „Mnohým lidem se tohle děje. Zpočátku všichni pociťují příliv zvláštního duchovního vzrušení,

můžeme říci, duševní euforie a neobvykle jasného chápání hloubky božské podstaty. Hodně lidem to připadá tak jednoduché, že jsou až překvapeni, že dosud nedokázali pochopit něco tak elementárního. To znamená, že se člověk duchovně probouzí. Ale... uběhne den, dva a nastává duchovní pokles. Aktivizuje se živočišná podstata. Člověk už necítí bývalé vzrušení. Začnou na něj útočit hanebné a špinavé myšlenky, že všechno to duchovno je nesmysl, nějaký podvod. Začne si myslet, že je to marasmus, hloupost, že prostě blázní, fantazíruje, že má asi schizofrenii, protože se stává jiným, než jsou všichni ostatní. Už je příliš líný, aby se modlil, meditoval. V mysli se vynořují tisíce výmluv, že je unavený, že nemá čas... Cítí se trapně, někdy má sklíčující pocit viny za prožité chvílky duchovního povznesení. Ale viny před kým? Před vlastní živočišnou podstatou! Nebo se na něj začnou hrnout problémy, něco se stane. A člověk se do těchto problémů ponoří. Zkrátka, děje se vše, aby se odvedla jeho pozornost od duchovna. Člověk těmto provokacím podlehne, jednoduše tuto bitvu se svou materiální podstatou prohraje a úplně zapomene na to, co bylo jen dva dny před tím.

Chytrý člověk se ale snaží vyznat sám v sobě, aby pochopil, proč již nemá tu touhu, to nadšení, tu bývalou radost z provádění duchovní praxe. Uvědomí si, že se v něm aktivizovala živočišná podstata... Hloupý člověk se ale nechá vést na vodítku hmoty. Po nějaké době, kdy nápor živočišné podstaty oslábne, se znovu vrhne do hledání duchovní podstaty, začne číst, číst podruhé... Stále potřebuje nějaké příklady, důkazy prokazující duchovní možnosti. To vše v něm

opět vyvolá prudký duchovní vzestup. Tento proces lze přirovnat k uvolnění adrenalinu při nadměrném rozrušení.

Ale později, až skončí působení, řekněme, těchto „hormonů“, člověk znovu zažívá úpadek sil, během něhož se opět vzdává své živočišné podstatě. Aby k tomu nedošlo, je třeba toho hodně vědět, promítnout si své postavení a být připraven k nadcházejícím zápasům. Pokud vznikne tato materiální překážka, je nutné jednoduše odsunout ji stranou, abych tak řekl, dát císařovi, co jest císařovo, boží Bohu. Zůstat na straně duchovního principu a dvojnásobně zvýšit své úsilí. Cílem je dostat se ze situací, které stimulovala materiální podstata, správně, se zachovaným květem. Musíš se odpoutat od negativity, která je ti vnucována, a která bude na tebe vyvíjet tlak ze všech stran. Přiklonit se k vnitřní lásce, k pozitivu. Musíš mít v sobě nezlomné přesvědčení, protože tvá víra, to je tvá budoucí realita.“

„Udržovat v sobě vnitřní lásku je obtížné,“ postěžoval si Max.

„Ve skutečnosti se jen zdá, že je to těžké. Je to obtížné, protože je kolem mnoho pokušení, protože se ti začne honit hlavou hodně myšlenek, na něž rozptyluješ svou pozornost. V podstatě je to ale jednoduché. Pro tebe přece není těžké vypít sklenici vody, že ano? Ne. Neodpoutá tě to od myšlenky, o které uvažuješ, že ne? Ne. Tak je to i zde... Člověk za života jako by běžel lesem, který se hemží myšlenkami materiální podstaty. V tomto lese je spousta pastiček, nástrah, rozprostřených sítí, vykopaných jam. Člověk ale musí běžet s otevřenýma

očima. Musí se naučit vidět tyto pasti, vyhýbat se jim a pochopit, že to vše není jeho.“

„Ano, živočišná podstata se drží zuby nehty.“

„To je přirozené. Je to její poslání. Jejím cílem je podmanit si tě, jinak bude podřízena tobě. Tohle je válka, Maxi. Tvoje válka, v níž je hlavní zbraní víra. Ten, kdo si vybere duchovní cestu, musí jednoduše odhodit všechny prázdné iluze jako fata morgánu na poušti, jak pravili svatí. Musí se naučit pochopit, že celý hmotný svět je jen okamžik oproti věčnosti. Kámen úrazu spočívá ale v tom, že mnoho lidí na začátku této cesty klopýtá o stejné překážky: člověk nemůže uvěřit v nekonečnost budoucí existence, v to, že tam je život věčný a tady dočasný. Potřebuje důkazy. A když je dostane, někdy je již příliš pozdě něco změnit. Jestliže má dostatek síly, nepotřebuje žádný důkaz. Všechno cítí a chápe i bez toho.“

„Jakou sílu máš na mysli?“

„Sílu duše. Toto je částička Boha v člověku! Ale ta částice, abych tak řekl, není aktivována. Katalyzátorem pro její aktivaci je naše pravá volba. Svatými se lidé stávají zde na Zemi. Člověk, který zvítězil nad svou živočišnou podstatou a dosáhl osvícení, neumírá, on odchází k Bohu...“

„Proč to osobně u mě tak není? Nejsem snad úplně k ničemu?“ zažertoval Max.

„Ne úplně,“ stejně v žertu odpověděl Sensei. „Naděje, jak se říká, umírá poslední.“

„Tak v čem je můj problém?“

Sensei se na Maxe unaveně podíval. „V tom, v čem i u mnoha jiných. Rád se díváš na bojiště z dálky a mluvíš o bitvě, ale neúčastníš se jí. Tvé pochybnosti nejsou jen lžice dehtu v sudu medu. To je celé vědro

kyanidu. Tvé pochyby nejen kazí, ale zabíjejí vše, co je v tobě nejlepší... Musíš překonat své pochybnosti ještě před tím, než tě uvrhnou v omyl. Vyhoď je co nejdál! Žij laskavě, v dobru, s Bohem v duši. Nedělej nic špatného, i když to není pro tebe výhodné... Skutečně duchovního člověka všechny tyto hmotné problémy a „problémky“ v podstatě nezajímají. Protože jsou to všechno jen preludy a iluze, které zmizí a rozptýlí se.“

„Jak nezajímají? Jak má pak na tomto světě člověk žít? Vždyť musí nějak řešit problémy. Nebude přece sedět se založenýma rukama, tím spíše, když se ty problémy netýkají jen jeho samotného, ale i jeho blízkých.“

„Tys mě nepochopil. Problémy se rozhodně řešit musí, ale dělat z nich smysl existence nelze. A co je hlavní, bez ohledu na to, jak jsi smýkáš z problému do problému, za všech okolností vždy zůstaň Člověkem. Protože každý problémeček v životě není v první řadě nic jiného, než zkouška živočišné zavšivenosti. Proto je duchovně stabilnímu člověku prostě jedno, že má občas ty či jiné potíže. Poradí si s nimi, ale nedovolí, aby nabyly zotročující přesilu v jeho myšlenkách. Hloupý člověk podlehne provokaci své materiální podstaty a chytne se na návnadu jako oslík na mrkev a ani si nevšimne, že se blíží k okraji propasti. Takže v podstatě každý vnější problém, který jsi vzal vážně, je tvůj vnitřní problém, osobní vnitřní konflikt mezi tebou a tvou živočišnou podstatou. Vše je v tobě!“

Po těchto slovech se Max pozvedl duchem, dokonce se po nějaký čas držel stabilně na pozitivní vlně. Potom ale na Senseiova slova zapomněl a znovu

se ze zvyku ponořil do svých záležitostí, odklonil se od duchovna a vrhl se do ještě složitějšího bludiště života živočišné podstaty.

* * *

Děvčátko otevřelo oči a zachvělo se.

„Sensei, jak to, že se to stalo? Já jsem přece nepředpokládal... Jak teď budu tady s tím vším žít?“ Podíval se na své dětské tělo.

„Proč si to tak bereš?“ povzbudil ho vesele Sensei. „Vždyť jsi rád nosil copánek. Teď se ho nanosíš až až, dokonce s mašličkou. A o vousy se nebudeš muset starat.“

„Sensei, mně není do smíchu. Myslím to vážně!“

„Já to taky myslím vážně.“

„Ale doopravdy. Jak se mi to mohlo stát? Vždyť jsem se snažil jít po duchovní cestě...“

„To je ono, snažil ses, ale nešel,“ řekl vážně Sensei. „Duchovní cesta, to není park na procházky a zábavu. Když se člověk na tuto cestu vydá, musí jít k vrcholu a ne jenom dělat, že po ní jde – dva kroky vpřed a tři zpátky... Ještě bys měl poděkovat, že jsi vůbec dostal tělo. Mohlo to dopadnout mnohem hůř...“

Za starých časů, kdyby Max slyšel něco podobného, určitě by zavtípkoval v odpověď, protože by podobná Senseiova slova vyhodnotil jako žert. Teď o pravdivosti Senseiových slov nepochyboval. Ale k tomuto uvědomění dospěl příliš pozdě.

Max sklopil zrak. Po tělíčku mu přeběhl mráz.

„Je mi tě líto,“ smutně poznamenal Sensei. „Kdybys jen trochu chtěl ještě za předchozího života,

mohl ses vymanit z řetězce reinkarnací. Měl jsi takovou šanci, jakou dostane v životě málokdo.“

„Jak se to..., jak se to...“ bezradně mumlal Max.

„Jak, jak,“ Sensei se hořce usmál. „Měl jsi být ve svých přáních opatrnější.“

„Přáních?“

Max se podíval na Senseie a z paměti se mu vynořila poslední epizoda z předchozího života...

* * *

Na jednom z tréninků Sensei vysvětloval další meditaci pro zlepšení návyků v bojovém umění. Letmo se dotkl tématu jasnozřivosti a zmínil se, že tento dar může v zásadě mít i obyčejný člověk. Po hodině se velmi zvědaví jako vždy na tento fenomén začali Senseie vyptávat. Většina z nich samozřejmě pochybovala o reálnosti takového jevu. Proto rozhovor nebyl veden směrem k vysvětlování, ale dotkl se příslušných příkladů z historie. Nakonec Sensei nad zarputilými pochybovači mávl rukou, unaven z dokazování zcela zřejmého. Navrhl přítomným experiment. Mohli zavolat svému příteli, příbuznému nebo známému. Před tímto telefonátem Sensei řekl, kde se daný člověk nachází, co má na sobě a co právě dělá.

Skupina výrazně ožila a diskutovala o tom, kdo se daného experimentu zúčastní. Pak se všichni odebrali do kabinetu trenéra, kde byl telefon. Vše se stalo tak, jak Sensei řekl. První účastník usedl naproti Sensei, ten zavřel oči a zkoncentroval se. Pak, jakoby nic, sdělil příslušné informace. Ty se v následném telefonním hovoru s ohromující přesností

potvrdily. Nejzajímavější bylo, že experiment dělal větší dojem na ty, jimž přátelé volali. Ostatní pozorovatelé demonstraci těchto fenomenálních lidských schopností věřili i nevěřili. Každý se chtěl sám přesvědčit o pravdivosti a reálnosti toho, co se dělo, na svých osobních známých. Ale Sensei to předvedl pouze třikrát.

Max byl tehdy mezi pozorovateli a jako obvykle další Senseiovu demonstraci přijímal s pochybnostmi. Vypadalo to příliš snadně. Horlivě se snažil najít logické vysvětlení toho, co zde probíhalo. Kromě dotěrné myšlenky, že vše bylo možná předem připraveno, ho nic rozumného nenapadlo. I když – i o tom pochyboval.

Doslova po pár týdnech si Max opět vzpomněl na Senseiovu ukázkou v souvislosti s nepředpokládanou událostí. Jeho sousedům se ztratila vnučka. Dospívající dívka odešla se svou přítelkyní na diskotéku a už se nevrátila. O dva dny později její kamarádka našli mrtvou s několika bodnými ranami. Co se stalo s dívkou sousedů, nikdo nevěděl. Příbuzní bezvysledně obvolali ve městě všechny nemocnice, márnice, resuscitace.

Babička dívky byla zbožná osoba, chodila do kostela. Nicméně v této situaci upadla do takového zoufalství, že se dokonce rozhodla zajít k věštkyni. Sotva vyšla z bytu, náhodou v mezipatře potkala Maxe. Ten se ze zdvořilosti zeptal, jak pokračuje hledání. Místo odpovědi se žena rozplakala a sama, ani nevěděla proč, začala vyprávět o svém trápení.

„Nevím, co dělat... Kde hledat. Tak jdu ke kartárce... Lidé mi ji poradili. Říkají, že dobře věští. I když vím, že je to hřích. Nikdy jsem se o to

nezajímala, ale teď musím. Co naděláš, vnučka je mi dražší než já a můj život. Ona je naše jediná.“

„Ale proč byste chodila ke kartářce? Mám jednoho známého, je to můj trenér. Ukazoval mi pár věcí s jasnozřivostí. Jestliže je to samozřejmě všechno pravda, pak má docela dobré schopnosti. Pokud chcete, mohu vás s ním seznámit. A hřích mít nebudete. Přece jen je to lékař a sportovec, žádná babka – kartářka.“

„Oh, Maximku, synku, seznam mě, jestli můžeš! Právě jdu k ní a na srdci mi leží kámen...“ uprošovala žena Maxe.

„Dobrá, odvezu vás k němu. Ukazoval mi sice poněkud jiný směr jasnovidectví, ale možná, že se to i tady podaří.“

Babička byla ochotná udělat cokoliv. Dohodli se, kdy se setkají a stará žena se s nápadným ulehčením vrátila domů. Max ji večer, jak slíbil, odvezl svým autem do tělocvičny. Celou cestu poslouchal nářky o vnučce, které přešly až do hysterie. Když dorazili na místo, Max navrhl, že počkají na Senseie venku na čerstvém vzduchu a věřil, že ji to aspoň trochu uklidní. Neuklidnila se a navíc na sebe poutala pozornost kolemjdoucích. Když Max uviděl přijíždějícího Senseie, s úlevou si vydechl.

Sensei vystoupil z vozu a jistou chůzí zamířil přímo k nim, jako by přesně věděl, že Max přivedl tuto ženu, aby se setkala právě s ním. Tato první zvláštnost Maxe poněkud překvapila. Nevěnoval jí ale téměř žádnou pozornost, pozdravil se se Senseiem a vysvětlil mu situaci. Tu jej ohromila další zvláštnost, která se do jisté míry silně dotkla Maxova Ega. Stál a mluvil o neštěstí, které se stalo v susedčině rodině.

Měl ale dojem, jako by to vše říkal sám sobě, protože ho nikdo neposlouchal. Sensei se díval do očí staré ženy. Ta se na něj dívala mlčky, i když před pěti minutami nebylo možné zastavit její nezadržitelné bědování. Jakoby vedli dialog beze slov... Žena se začala mírně třást. Tělo se jí začalo pokrývat husí kůží. Z očí jí pomalu stékaly slzy. Po chvíli tohoto neobvyklého vzájemného hledění do očí žena pronesla s úpěnlivou prosbou v hlase:

„Dám za ni svůj život, jen aby se vrátila živá.“

Max, který v tu chvíli stále ještě objasňoval situaci, se v půli slova zarazil. Cítil se jako třetí navíc, ale vytrvale stál na místě jako přikovaný. Byl zvědavý, jak to celé dopadne.

Žena zopakovala svou prosbu: „Dám za ni svůj život, jen aby se vrátila živá...“

„Neprosíš, ženo, o to správné, neprosíš o to správné,“ pronesl Sensei neobyčejným hlasem. „Je třeba přemýšlet o životě věčném, a ne o dočasném.“

„To můj život tady je už dočasný. Ale ona má ještě mnoho let před sebou...“

„Je to jen okamžik.“

„Pro mě je to okamžik, ale ona má ještě život před sebou...“

Sensei sklopil oči, jako by o něčem přemýšlel. Nastalo nepřirozené ticho, z něhož Maxovi až zvonilo v uších. Sensei se opět podíval na ženu.

„Dobrá, běž. Bude po tvém,“ obrátil se k Maxovi a řekl: „Vyprovod' ji domů.“

Pak se otočil a bez rozloučení zamířil do tělocvičny. Když se vzdaloval, Max jasně zaslechl, jak Sensei tiše pronesl, doslova jako by mluvil sám k sobě: „Poslouchají, ale neslyší.“

Max odvezl ženu zpět, poněkud zmaten z celé té více než podivné scény. Připadalo mu, jako by dialog poslouchal v cizím jazyce. Viděl všechno, ale nic nepochopil. Žena se do půli cesty nejprve tiše modlila, ale pak se na dlouhou dobu ponořila do svých myšlenek a když přijížděli k domu, znovu se hystericky rozplakala. Max už pokolikáté toho dne zalitoval, že ji nabídl své služby.

Následná noc byla neklidná. V půl čtvrté ráno za Maxem přiběhl sousedčin manžel, aby zavolal záchranku. Ženě zabylo špatně od srdce. Ale než rychlá přijela, sousedka zemřela. Vše se odehrálo takovým tempem, že Max nemohl uvěřit a pochopit, že žena, s níž ještě včera mluvil, již nežije. Cizí smrt vždy lidmi otrесе, protože jim připomene jejich vlastní krátký pobyt na tomto světě. Další ranní zpráva ohromila Maxe ještě více. Našla se dívka. Zavolali z nemocnice nedalekého sousedního města. Ukázalo se, že tam po celou tu dobu ležela v bezvědomí a že se probrala až toho osudného rána.

Max byl šokován. Snažil se pochopit všechno, co se stalo za poslední den. Všechny tyto události na první pohled vypadaly docela přirozeně. Přece jen byla žena v posledních dnech pod silným tlakem... A předtím už utrpěla infarkt. A dívka... Kdyby je napadlo zavolat do sousedního města, našli by ji a stařence by se nic nestalo. Vše by bylo logické, kdyby Max nebyl svědkem toho zvláštního rozhovoru. Vzpomněl si, že žena prosila o život dívky výměnou za svůj. Tak se i stalo. To Maxe zneklidňovalo... Na další trénink jel za Senseiem s nadějí, že mu dá rozumné vysvětlení této záhadné události. Potkal Senseie u

vchodu do tělocvičny, aby si s ním promluvil o samotě. Řekl mu, co se stalo.

„Co naděláme, každý dělá svůj výběr,“ pronesl Sensei zamyšleně.

Rozhlédl se kolem sebe a nějak zvláště pronesl – ani otázku ani tvrzení:

„Copak se dá srovnat tento okamžik s věčností...“

Max se také podíval udiveně kolem sebe.

„Já ti nerozumím.“

Sensei na něj pohlédl a smutně řekl:

„Viš, Maxi, někteří lidé někdy dostanou příležitost o něco poprosit. Z nějakého důvodu si ale vybírají přání spojená s pomíjivými okamžiky a popírají věčnost.“

Max popřemýšlel a pak řekl ještě jednou:

„Sensei, já to pořád nechápu. Jak to myslíš?“

„To nic, Maxi, přijde čas, kdy všemu porozumíš...“

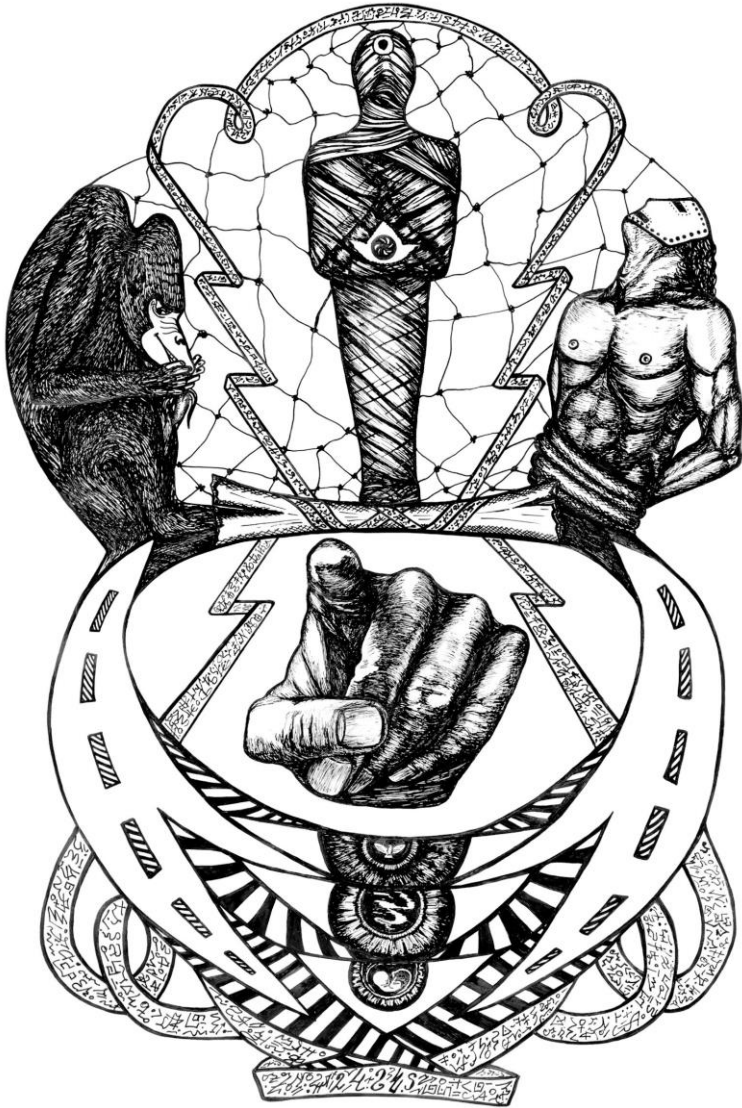
Sensei měl pravdu, nastal čas i pro Maxe. Teď mu konečně došel ohromující smysl těchto slov. Skutečně, na čem mu tehdy záleželo? Po čem toužil v předešlém životě? Když procházel svá přání, s hrůzou si uvědomil, že vše, o č Boha žádal během tehdejšího života, souviselo s jeho tělem: okamžitá prosperita, úspěšné vyřešení nějakých potíží, problémů s penězi, zdraví a tak dále. Doslova všechno vedlo k uspokojování a zveličování jeho smrtelného ega. Vždyť on se modlil o prach! Vůbec ne o duši a skutečný život věčný. A co mu zůstalo? Celý jeho nahromaděný majetek se rozplynul jako fata morgána. On sám se ocitl v jiném těle, na jiném místě, přičemž v mnohem horších podmínkách. To, čeho se tak bál celý život, ho nakonec dostihlo. Bál se

především toho, aby se nedostal do pozice prostáčka, krutého podvodu jeho nejdrahocennější osoby. Ale právě tak se teď cítil. Skončil v této šlamastyce kvůli své živočišné podstatě, která mu chytře a nenápadně podvrhla interpretaci Života Skutečného. Z těchto myšlenek se Maxovi udělalo opravdu špatně. Nyní mu takové mrhání přáními připadalo jako neodpuštělná hloupost. Proč si toho tak úporně nevšiml? Hlavně byl přesvědčen, že dělá vše správně... Pak si vzpomněl na další rozhovor.

* * *

Jednoho dne, když Max mluvil se Senseiem, uslyšel slova, která ho zasáhla a po nichž se jeho vědomí opět přiklonilo k duši. Max vyprávěl o průvodu přívrženců Krišny městem, oblečených do typických rouch, jako obvykle žertem. Na což Sensei zareagoval zcela nečekaně, když převedl jeho vtip v seriózní diskusi, čímž ho udivil, protože obvykle Maxovy vtipky končily dalšími Senseiovými zábavnými poznámkami.

„Lidé si hrají na víru v Boha, ale ve skutečnosti nevěří, nežijí jí. Mnozí z nich na sebe navlečou různé charakteristické atributy, oblečení, ale to vše je v podstatě jen herectví. Vždyť pravá víra v Boha je především vnitřní čistota. Opravdu duchovní člověk se nikdy nebude předvádět, protože jeho pravý vnitřní poklad je tajemstvím, které zná jen Bůh. Člověk, který jde po své duchovní cestě, se nebude vystavovat v davu na odiv a mávat vlajkou, hle, podívejte, jaký jsem věřící! Nikdy. Může si nanejvýš dovolit požádat o radu nebo napovědět směr nebo se



Kresba Anastasie Novych „Kdo jsi?“

podělit o zkušenosti se svým souputníkem, ale nic víc. Lidé jdoucí k Bohu opravdu věří a nechlubí se svou vírou tím, že si na ni takto hrají... Velmi dobře chápou, co je tento svět a jaký je jeho sjednocující rozum.“

„Sjednocující rozum?“

„Ano. Existuje individuální rozum, kolektivní duchovní rozum a také sjednocující živočišný rozum lidstva, který, mimochodem, řídíme...“

„Jak to? Máš na mysli mravence nebo stáda bizonů během migrace?“

„Přibližně tak,“ s úsměvem řekl Sensei. „Zvíře je zvíře. Sjednocující živočišný rozum lidstva se řídí svými určitými zákony. Má svou vlastní vnitřní a vnější hierarchii. A většina lidí žije v dovedné organizaci tohoto živočišného rozumu, který je podřizuje svému systému, vnucuje jim pravidla hry a podmínky existence. V zásadě platí, že jde-li člověk po duchovní cestě, žije uvnitř sebe s Bohem, nerozhlašuje to, protože ví, že okamžitě vyvolá agresi ze strany živočišného rozumu. A to je přirozená reakce. Živočišný rozum je nesmiřitelným nepřítelem všeho duchovního. Proto se obvykle vysoce duchovní lidé, jakmile se ocitnou v systému živočišného bytí společnosti, například Bódhisattvové, kteří se narodí v těle, snaží hrát ve vnějším světě prostého člověka, nevyčnít, zatímco zůstávají v sobě Podstatou a přebývají v pravdě s Bohem a v Bohu.“

* * *

Je to divné, ale tehdy Max Senseiova slova vůbec nepochopil. Teď si ale jasně uvědomoval, proč je

tehdy nechápal. Protože v té době žil v systému hodnot všelidského živočišného rozumu a vůbec si toho nevšiml, přestože tato skutečnost byla naprosto zřejmá. Teď už to ale věděl, možná jen proto, že měl v duši příliš čerstvé posmrtné vzpomínky, trápení tohoto znovuzrození a pojmy ‚tam‘ a ‚tady‘ hodně výrazné.

Max již na pozadí všech zkušeností získal úplně jiný pohled na svět a přehodnocoval to, co kdysi Sensei řekl. Litoval minulosti a procházel si v paměti okamžik, který se nazývá život. Kdyby tehdy nebyl jeho rozum tak ješitný a sobecký, kdyby v té době našel odvalu nehrát si na víru, ale doopravdy věřit, kdyby stále neodkládal duchovní cvičení na později... Kdyby, kdyby, kdyby... Zbyly jen samé iluzorní podmínky a žádný skutečný, praktický výsledek. Ale vždyť kolikrát mu byla dána ŠANCE! Kolikrát se v něm po rozhovorech se Senseiem probouzela duše. Jen kdyby ji podpořil, uhájil, ochránil před živočišnou podstatou a vymanil se... On ale její probouzení dusil svými pochybnostmi hned u kořene. A opět upadal do bahna materiálna. Opět se vše odvíjelo po kruhu. Teď mu připadaly všechny okamžiky v tělesnosti, v moci živočišné podstaty, tak hloupé, tak destruktivní... Takováto sebevražedná ztráta, tupé mrhání obrovskou životní silou – odrazového můstku do věčnosti – byla nesnesitelně bolestivá. A jak moc se duše chvěla, když byla v blízkosti Toho, kdo již dosáhl takových výšin... Vtom Max prozřel definitivně. Vždyť Sensei nebyl nikdo jiný než...

Max si do nejmenších detailů vzpomněl na dva vrcholné momenty ze svého předchozího života.

Jednalo se o okamžiky dosažení nejvyšších bodů jeho duchovního růstu. Nyní, když se na ně díval z pozice prožitého, pochopil, že měl v té době velmi blízko k otevření duše. Duše se tehdy nejen třepotala, ale klepala a dobývala se do dveří rozumu, křičela ze všech sil, aby ji uslyšel a obrátil na ni sílu své pozornosti. Ač je to paradoxní, právě teď, když se nacházel v jiném těle, plně zažíval tehdejší úchvatný vzlet duše. A nyní si uvědomil hořkost své ztráty, ztráty veliké šance najít svou Nirvánu – věčný život v Bohu, v absolutní Lásce.

Výlet do Kyjeva se stal pro Maxe nezapomenutelným. Paměť mu jej přehrála do nejmenších detailů.

Spolu se Senseiem jeli vyřídit nezbytné firemní dokumenty. Půl dne obcházeli dveře úřadů. Až po obědě se jim podařilo vymanit z tohoto byrokratického shonu a projít se po proslulých ulicích starého města, které bylo založeno, jak předpokládají historici, v pátém století jako centrum východoslovanských kmenů.

Kyjevu se za starých časů říkalo město na třech kopcích, pak na sedmi kopcích, kvůli jeho jedinečné poloze na strmých svazích pravého břehu Dněpru. Čím dále postupovala civilizace, tím více kopců obsadila. Městu se podařilo zachovat si svou přitažlivost i v éře vědeckého a technického pokroku, a tak se zde prolínají nové budovy nejen s historickými stavbami, ale i s ostrůvky nedotčené přírody. Kyjev byl a dodnes zůstává jedním z nejzáhadnějších měst na světě.

Max byl překvapen, když zde uviděl tak mnoho kostelů, starobylých chrámů a také zástupců

různých náboženských vyznání. Když vyjádřil svůj údiv, Sensei se jako vždy tajemně usmál a odpověděl: „Svaté místo není nikdy prázdné.“

Nejvíc ze všech, samozřejmě, bylo v Kyjevě starověkých pravoslavných chrámů. To je jasné. Přece jen, ať probíráš historii, jak chceš, křtění Rusi přišlo právě z Kyjeva, kdysi bývalého hlavního města starověkého ruského státu... Když se vynadivali na architektonické památky, Sensei navrhl Maxovi, aby zašli do Kyjevsko-pečerské lávry. Dojet tam nebylo vůbec těžké, protože každý Kyjevan dokázal vysvětlit cestu tak podrobně, jako by ji popisoval svým nejbližším příbuzným.

Kyjevsko-pečerská lávra stála majestátně na dvou strmých kopcích, topících se v zeleni. Odtud se otevíral nádherný výhled na Dněpr. Až se tajil dech z pouhého pozorování malebného koutku přírody. Kolem kláštera byla postavena sedmimetrová stěna, která zřejmě kdysi plnila funkci opevnění. Za ní byly vidět celé plejády blýskavých kopulí, z nichž se obzvláště svou výškou vyjímal zlatá kopule Velké lavrské zvonice.

Max si se Senseiem koupili lístky do Horní lávry – muzea, zapsaného v seznamu světového dědictví, a vstoupili hlavním vchodem. Hlavní brána se nachází pod chrámem Svaté Trojice a má tvar zvláštního oblouku. Sotva Sensei s Maxem vstoupili pod oblouk, znenadání se klášterní zvony vesele rozezněly. Někteří turisté na vnitřním náměstíčku, a stejně tak mniši procházející kolem, se na zvonici s údivem podívali, zastavili se a začali se křížovat... Max byl také překvapen náhlým zvoněním.

„Páni, jak nádherně zvoní. Nikdy jsem takové zvonění neslyšel. Dnes je nějaký svátek?!“

„No, jak pro koho,“ odpověděl Sensei neobyčejně měkkým, melodickým hlasem.

V tom okamžiku právě vyšli na světlo zpod oblouku brány. Max pohlédl na Senseie a podivil se změnám v jeho obličeji. Sensei byl jako proměněn. Jeho oči zářily neobvyklým světlem, vyzařovaly mocnou sílu jakési harmonie a vnitřní čistoty. Lehce naklonil hlavu, jako by se s tímto místem zdravil. Vycházela z něj neviditelná blahodárná síla, z níž měl Max pocit neobvyklého klidu a míru. Jeho stav byl jako blažená, tichá radost. V tu chvíli se mu dokonce vůbec nechtělo mluvit. Zhluboka se nadechl a rozhlédl se kolem. Jedním slovem – nádhera. Tehdy nechápal, proč mu bylo na duši najednou tak dobře. „Myslím, že je to tím místem,“ pomyslel si. V tomto neobvyklém povzneseném stavu se mu zdálo, jako by byl v úplně jiném světě, ve světě nereálného bytí, kde i do oblak, jak se zdálo, bylo snadné dosáhnout rukou. Jakmile Max zahlédl nejbližší stánek s ikonami, s radostí si běžel koupit, co bylo oku milé. Zatímco na něj Sensei čekal, pozoroval vše kolem a hlavně lidi. Poté, co se potěšili touto pohostinností každý po svém, začali toto území prozkoumávat.

Co všechno bylo v tomto historicko-kulturním muzeu k vidění! Kromě starých kostelů a ubytoven pro mnichy také muzeum historických cenností, kde byly vystaveny různé zlaté a stříbrné ozdoby ze starých dob, muzeum divadla, hudby, muzeum filmového umění, historická knihovna, muzeum knihy a tisku, muzeum lidového dekorativního umění. A to nemluvě o četných prodejních stáncích,

v nichž prodávají vše, co jen prodat lze, od ikon a knih až po šperky a jídlo. Sensei, na rozdíl od Maxe, všechny tyto „atrakce“ Horní lávry bez velkého nadšení obešel a déle se zdržel jen ve starých chrámech, v blízkosti knih a na vyhlídkové ploše. Odtud se odkrývá nádherný výhled na Dolní lávru a proslavenou řeku, nazývanou v různých dobách různě – Borisfen, Slavutič, Dněpr. Sensei tam stál dlouho a díval se zamyšleně do dálky, zatímco Max obcházel prodejní pulty. Nakonec se vydali do svatyně svatých – na území Dolní lávry, kde se ve skutečnosti Kyjevsko-pečerská lávra zrodila.

Když sestoupili po poměrně prudkém svahu vydlážděném kameny, došli na klášterní ulici. I tady byla celá řada stánků s knihami a ikonami. Na konci ulice byl volný vstup na území Dolní lávry, který je určen pro věřící. Nedaleko se nacházely pokladny pro ty, kteří chtějí navštívit jeskyně s průvodcem. Max Sensei navrhl, aby se připojili k nově vznikající skupině. Jejich průvodcem, jak se ukázalo, byl asi čtyřicetiletý muž. Jakmile se shromáždilo dostatečné množství lidí, odvedl skupinu pod kopec po široké ulici kolem klášterní zahrady. Když došli k chrámu Povýšení svatého kříže, kde byl vchod do Blízkých jeskyní, průvodce začal své vyprávění.

„Nacházíme se na území mužského kláštera Kyjevsko-pečerská lávra, který dal pravoslaví více svatých, než kterýkoliv jiný klášter. Od dávných dob bylo toto místo nazýváno příbytkem Ducha svatého, Pozemským rájem. Historie Pečerského kláštera se datuje od XI. století, kdy byly vybudovány hlavní památky dnešní Lávry – Antonijovy a Theodosijovy jeskyně nebo tak zvané Blízké a Dálné jeskyně podle

odlehlosti od Uspenského chrámu. Za rok založení se považuje rok 1051...

Podle historických záznamů muž jménem Antipij z hradu Lubič, který se nachází na Černigovském území, vykonal pouť do jednoho z klášterů na hoře Athos. Tam se stal mnichem a dostal jméno Antonij. V té době se křesťanství na Rusi právě rodilo. Antonij byl poslán představeným Athoského kláštera do Kyjeva, aby tam založil nové obydlí mnichů. Podle Kyjevsko-pečerského pateriku Antonij Kyjev navštívil dvakrát: v letech 1013 a 1051, kdy došlo ke změně vlády. Při své první návštěvě žil ve Varjažské jeskyni. Ta existuje dodnes a je součástí jeskyní Theodosijových. Podruhé se usadil v malé jeskyni na stejné hoře. Na otázku, kdo ji vykopal, je těžké odpovědět kvůli rozdílům ve starých kronikách. Tak či onak, Antonij tam začal žít, rozšiřoval svou jeskyni a modlil se za spásu duše své. O svatém jeskynním poustevníkovi, který má neobvyklý dar uzdravování a prorokování, se na ruském území začaly šířit zvěsti. K Antonijovi začali přicházet lidé a někteří zůstali žít společně s ním. Podzemí se neustále prohlubovalo. Brzy se proměnilo v celý labyrint Dálných jeskyní s celami a kostely. Kolem roku 1062 postavil Antonij do čela opata Varlaama a on sám se v touze po odloučení přestěhoval na sousední kopec. Tam si pro sebe začal kopat novou jeskyni, kterou později nazývali Antonijovou. Stařec zemřel v roce 1073 a byl pohřben v Blízkých jeskyních...

Theodosij se proslavil tím, že na místě jeskynní poustevny založil klášter nad zemí. Ve stejném roce 1062 se stal představeným Pečerského kláštera v souvislosti s převedením Varlaama na jiné místo.

Ctihodný Theodosij byl kdysi dosti slavnou církevní a politickou osobností. Narodil se v roce 1036 ve městě Vasilkov u Kyjeva v bohaté rodině, která vlastnila velké majetky. Jako dítě si rád četl knihy o Bohu. V mládí jej matka neustále bila za pokusy utéct z domova do Svaté země. Během posledního útěku se mu podařilo dostat se do Kyjeva, kde pobýval v jeskyni u Antonije. V roce 1058 byl Nikonem tonzurován za mnicha.

Když se Theodosij stal představeným, jako první zavedl ve své jeskyni Studijský zákon, který vyžadoval od každého mnicha přísnou disciplínu a úplné podřízení představenému, vzdání se všech forem vlastnictví. Později byl jeho příklad následován ostatními kláštéry v oblasti Kyjevské Rusi. Theodosij vládl v Pečerském klášteře pevnou rukou. Neposlušnost, zanedbání povinností a příkazů bylo považováno za těžký hřích a podléhalo trestu. Pod vedením Theodosije byly postaveny všechny hlavní chrámové budovy a cely.

Kromě toho byl v blízkosti kláštera postaven pro nemocné a chudé dům a kostel svatého prvomučedníka Štefana. Zemřel rok po Antonijovi v roce 1074 a byl pohřben v Dálných jeskyních. O zvláštním významu činnosti Theodosije pro pravoslavnou církev hovoří fakt, že se stal druhým svatým, soudě podle chronologických dat, kanonizovaným v roce 1108.“

„A kdo byl první? Antonij?“ zeptal se někdo ze skupiny.

„Ne. Jako první byli uvedeni mezi svaté v roce 1020 knížata a mučedníci Boris a Gleb, kteří byli na příkaz knížete Svatopluka zabiti v roce 1015.

Vystupovali jako zastánci křesťanských ideálů. Koneckonců, v té době byla Rus pohanská. A tak byla nová křesťanská víra šířena s obtížemi. Takže svatořečení Theodosije, během jehož se příbytek v jeskyních proměnil v první klášter na Rusi, utvrdilo pozici Kyjevsko-pečerských jeskyní jako hlavního centra Kyjevské Rusi, které sloužilo jako protiváha metropolitní katedře. Během očekávání tohoto svatořečení bylo letopiscem Nestorem, který, jak víte, napsal Pověst dávných let, napsána kniha Život Theodosije Pečerského. Neporušené ostatky Nestora jsou také uloženy v Blízkých jeskyních. A teď sestoupíme přímo do jeskyně...”

Skupina vstoupila do chrámu Povýšení svatého kříže, postaveného, jak vysvětlil průvodce, v roce 1700. Když sestupovali do podzemí, každý si zažehl kostelní svíčku, protože jediným osvětlením těchto jeskyní byly lampičky věčného světla vedle obrazů svatých. Tato polotma uváděla Maxe do zvláštní nálady, v níž se mísila zvědavost, strach a tajemnost okolí.

„V současné době jsou Blízké jeskyně dlouhé tři sta padesát dva metrů. Dálné jeskyně spolu s Varjažskými čtyři sta osmdesát devět metrů. Jeskyně jsou vykopány ve vrstvě porézního pískovce. Díky tomuto přírodnímu materiálu je teplota v jeskyních lávry v průběhu roku konstantní – plus deset až dvanáct stupňů Celsia. Hloubka jeskyní je od čtyř do dvanácti metrů. Šířka chodeb je jeden a půl metru, výška stropů dva metry... Podél chodby jsou rozmístěna akrosolia, zvláštní výklenky o délce asi dvou metrů, v nich jsou uloženy ostatky svatých v rakvích se skleněnými stěnami. Ostatní části rakví

jsou vyrobeny převážně z cypřiše. Cypřiš je považován za posvátný strom od dob, kdy byl na cypřišovém kříži ukřižován Ježíš. V blízkosti rakví, jak můžete vidět, visí portréty a hoří lampy. Tato věčná světla byla považována za symbol duše...“

Průvodce stručně a selektivně vyprávěl, kde kdo leží a čím se tento světec proslavil. Věřící ze skupiny se křížovali a líbali skleněná víka rakví. Jiní si prostě prohlíželi portréty a také ležící světce v některých rakvích a jejich scvrklé tmavě hnědé ruce položené na brokátových látkách zakrývajících ostatky.

Skupina navštívila celu a podzemní kostel ctihodného Antonije Pečerského, kde podle legendy začínají tunely, které vedou pod Dněpr a Horní lávru, podzemní kostel Varlaama Pečerského, hrobky jiných svatých.

„Zde se nacházejí svaté relikvie poustevníka Atanáše, který je znám svým zázračným uzdravením v jeskyni. Potom prožil uzavřen v cele dvanáct let. Obecně bylo poustevnictví dobrovolné. Věřilo se, že vzdáním se všech světských statků, setrvaje v neustálé modlitbě, můžeme získat milost v Nebi. Mnich vešel do cely. Vchod se těsně zazdil cihlami. Jídlo, sestávající se převážně z chleba a vody, se podávalo jediným malým okénkem. Když mnich, který poustevníkovi přinesl jídlo, nedostal odpověď na žádost o požehnání, tedy nevysunula se z cely žehnající ruka, byl na pochybách, zda odloučený nezemřel. Pak odstranili cihly a ujistili se, zda je mnich živ nebo mrtev. Když byl mrtev, tělo buď zůstalo v cele, která se proměnila v pohřební výklenek, nebo je vytáhli, zabalili širokou a dlouhou

tkaninou a vystavili ve výklenku, aby jej mohli věřící uctívat...

Mniši trávili v cele různou dobu. Někdy poustevník zemřel o několik měsíců později, někdy tam žil i několik let...“

Skupina prošla bludištěm klikatých chodeb. Bylo nemožné zde zabloudit, protože některé průchody byly uzavřeny a pár mnichů drželo službu.

„V této kryptě leží ostatky Ilji Muromce, reálně žijícího bohatýra, rodáka z města Murom, slavného hrdiny národního eposu. Věří se, že byl původně pohřben v Chrámu svaté Sofie. Jeho ostatky byly přeneseny do Kyjevsko-pečerské lávry v polovině XVIII. století, kdy duchovní rada zvážila jeho životní dráhu a uvedla ho mezi svaté. Je pokládán za patrona všech mužů. Muži přicházejí k jeho hrobu, aby se pomodlili a požádali Ilju, aby je naplnil silou a energií... Existuje celý seznam toho, který svatý dělá komu patrona. Například zde, v této malé hrobce se nacházejí ostatky nemluvněte Jana. Zemřel v roce 983 spolu se svým otcem Fjodorem. Toto dítě je patronem všech malých dětí a pomáhá i ženám, které trpí neplodností. Na levé straně je hrobka Lukáše, opata Pečerského...“

V tom okamžiku Max přistoupil ke zdi naproti a začal si prohlížet nástěnný obraz Panny Marie. Pak tiše řekl Sensei:

„Podívej se, panna Marie má Třetí oko.“

„Ano, to je...“

Sensei nestihl domluvit, protože se v tu chvíli přiblížil průvodce.

„A zde leží Nikon Suchý, který zemřel v roce 1101. Proslavil se tím, že byl v roce 1096 zajat a zmrzačen

poloveckým chánem Boňakem. Zázračně se ale přenesl do Pečerského kláštera... Zde také můžete vidět fragment nástěnné malby. To je další ze záhadných tajemství lávrských jeskyní. Tento obraz byl zcela náhodně objeven archeology v průběhu posledních vykopávek v roce 1978 a vyvolal mnoho překvapení a sporů. Vždy se mělo za to, že ve starých dobách byly zdi klášterních jeskyní prostě z pískovce nebo později obloženy cihlami, omítnuty a nabíleny. Proto nikdo neměl podezření, že pod vrstvou vápna mohou být takové fresky. Tyto obrazy se datují pravděpodobně do XVIII. století. Největším překvapením byla ale skutečnost, že je tento obraz namalován na mnohem starší nástěnné malbě, kterou vidíme teď. Zde je zobrazena Matka Boží, která drží na ruce Boha – dítě. Obraz z XVIII. století překrývá malbu starší. Bylo to zjištěno v průběhu restaurování. Fragменты těchto fresek byly očištěny jen částečně, přesto není těžké uvidět, že všechny pokračují pod obílením stěn... A teď vejдем do podzemního chrámu Uvedení přesvaté Bohorodičky do chrámu... Toto místo je jedním z nejzáhadnějších míst Blízkých jeskyní...”

Když tam vešli, Max se naklonil k Senseiovu uchu a obdivně zašeptal:

„Podívej se, ve středu ikonostase je pečeť Šambaly,“ kývl na trojúhelník s okem uvnitř, orámovaný slunečními paprsky. „Odkud se tady vzala?“

„Je to zvláštní místo,“ stejně tiše odpověděl Sensei. „Kromě toho v těchto jeskyních leží ostatky Bódhisattvy Agapita...“

„Koho?“ zajímal se Max.

„Potom ti to řeknu...“

„Na tomto místě bylo zaznamenáno neobvyklé energetické pozadí,“ pokračoval průvodce. „Tady leží neporušené ostatky ctihodného Agapita, lékaře nezištného, jednoho z nejslavnějších léčitelů XI. století... Nevíme, kdy a kde se narodil. Má se za to, že pochází z Kyjeva. Agapit, jako jeden z prvních přišel k Antonijovi, který ho tonzuroval za mnicha. Podle Kyjevsko-pečerského pateriku Antonij zanechal Agapita jako svého zástupce v zázračném umění léčení. Agapit byl vzorem lidskosti, hraničící se sebeobětováním. Uzdravoval z těžkých vnitřních nemocí, přičemž všechny – chudé i bohaté. Vyléčil i ty, které již všichni odepsali. Neodcházel od nemocného, dokud ho nakonec nepostavil na nohy. Říkalo se mu Lečec, lékař od Boha, protože mu ‚sám Bůh dal dar uzdravování...‘. Agapit byl talentovaným a znalým léčitelem. Dobře se vyznal v lidovém léčitelství, znal díla Hippokrata, Galena. Plynule vládl řeckým jazykem... Přicházel tam, kde zoufale potřebovali jeho pomoc. Svou láskou k lidem a srdečným přístupem k nemocným si Agapit získal nebývalou slávu mezi lidmi, a to nejen v Kyjevě, ale i daleko za jeho hranicemi. Uzdravil také černigovského knížete Vladimíra Monomacha, který vážně onemocněl a umíral... Agapit zemřel v říjnu 1095. Do dnešních dnů se zachovaly jeho mumifikované ostatky...

V letech 1988–1990 vědci prozkoumali více než padesát ostatků z Blízkých jeskyní, prostudovali antropometrické a morfologické charakteristiky. Antropologická měření umožnila určit vnější vzhled světců, jako je Agapit, Nestor, Ilja Muromec, Varlaam,

Polykarp... Kyjevští badatelé bioenergetici kromě toho odhalili, že Agapitovy ostatky mají kolosální biomotorické charakteristiky, tedy že jsou to růstové zesilovače, což je doloženo na semenech různých rostlin. Dále zjistili, že tyto ostatky chrání proti záření a také mají velmi silný baktericidní účinek na stav vzduchu v Blízkých jeskyních. A co je možná nejdůležitější – i v naší době bylo zjištěno několik tisíc případů vyléčení lidí relikviemi Agapita. Takovou měl duchovní léčivou sílu a i po smrti pokračuje v léčení lidí již po devět století... Teď pojďme dále chodbou. Na konec naší exkurze...”

Část skupiny následovala průvodce, část se shlukla u rakve ctihodného Agapita. Někteří se modlili, někteří si jen prohlíželi podzemní chrám Uvedení přesvaté Bohorodičky do chrámu... Max se Senseiem stáli za lidmi a čekali, až na ně přijde řada, aby mohli přistoupit k rakvi. Vedle nich stála stařenka o holi, skromně oblečená, s cestovní taškou v ruce. Neustále za skupinou zaostávala, silně kulhala a snažila se uctivě políbit každou rakev a přitom šeptala modlitby. Z její tváře bylo poznat, že se jí to dařilo s velkými obtížemi, zřejmě překonávala velké bolesti. Její vytrvalost a vnitřní sílu ducha ale nezbývalo než závidět. Ještě dříve, v jednom z průchodů v jeskyni, Max „soucitně“ poznamenal: „No, ta babka je dobrá, vždyť sotva chodí...“ Na což Sensei odpověděl: „Je to člověk hluboce věřící... Neumíš si ani představit, jakou bolest při chůzi zažívá. Má deformující artrózu kyčelního kloubu.“

„Opravdu?!“ podivil se Max a otočil se směrem k ženě. Teď stáli spolu téměř jako poslední ve frontě k rakvi ctihodného Agapita.

Když většina lidí vyšla, Max se přiblížil k relikviím a Sensei pustil starou ženu dopředu. Podívala se na něj s vděčností a zamumlala: „Děkuji, synu.“ Přistoupila k rakvi a začala šeptat modlitbu. Max se v tu chvíli snažil přečíst řádky modlitby ctihodného Agapita umístěné na stěně vlevo v rámečku. Chtěl se na něco zeptat Senseie. Ale když se otočil, uviděl, že Sensei stojí se zavřenýma očima. Jeho tvář byla soustředěná.

V tom okamžiku Maxovi zabylo poněkud neobvykle horko. Nejdřív si pomyslel, že je to jeho čistě subjektivní pocit. Ale pak si všiml, jak muži stojícím vedle kape pot z čela, přičemž v několika proudech. Chlapec, asi sedmiletý, strčil do modlící se matky a tiše řekl: „Mami, je mi tu horko.“ Na což matka odpověděla: „To je dobře, synku. To Duch svatý sestoupil z našich modliteb do příbytku svého.“ Stařenka se začala intenzivně křížovat a mumlala modlitbu. Max měl takový dojem, že jako by přes něj k rakvi Agapita projela vlna neobvyklého tepla. V okamžiku vyvrcholení tohoto nepřírozeného napětí stařenka vykřikla: „Hospodine, odpusť mi!“ Její berle s rachotem upadla na zem. Všichni sebou trhli a otočili se.

Sensei pomalu otevřel oči a zhluboka se nadechl a vydechl. Stará žena se sama lekla toho rachotu a s omluvami přítomným doslova hravě poskočila a zvedla hůl. Max se s rostoucím překvapením díval na stařenku, jejíž pohyby omládlý. Ona sama hned nepochopila, co se stalo. Pak se s úžasem na sebe podívala, prošla se sem a tam a ohmatávala si kloub. V jejích očích se zaleskly slzy. Vzrušením, které ji zachvátilo, nemohla pronést ani slovo, ale jen se s

obdivem dívala hned na svůj kloub, hned na rakev, hned na lidi kolem sebe. Ti na ni mlčky nevěřicně zírali. Stařenka přiběhla k Sensei, jedinému člověku, se kterým si v jeskyních trochu povídala a šťastně zadrmolila: „Já chodím, já chodím, nemůžu tomu uvěřit, já chodím! Už pět roků jsem...“ Pak se podívala do Senseiových očí, zmlkla a pozvedla překvapením obočí. Podívala se na portrét Agapita, pak na Senseie. A jako by se probrala, řekla: „Oh, promiňte, mám stále před očima ctihodného Agapita. Jaké štěstí, půjdu a nakoupím svíčky.“ Běžela ke svatým relikviím, políbila je, pokřížovala se a spěchala k východu. Přitom se stále za Senseiem užasle otáčela a radostně se křížovala v modlitbě. Zbylí přítomní, včetně Maxe, se shlukli u rakve. Sensei jako předtím stál u pilířů chrámu.

„Váš známý by opravdu byl velmi podobný Agapitovi, kdyby byl starší,“ pronesl muž stojící vedle Maxe.

„Neříkejte!“ snažil se Max protlačit se svou svíčkou k portrétu. „Kde?“

„Tady, podívejte se sám. Já jsem, mladý muži, profesionální umělec, mám absolutní paměť na tváře a obrazy.“

Maxovi se konečně podařilo zahlédnout portrét.

„Hm, přesně! Podívej...“ Max se otočil, aby na tu podobnost upozornil Senseie.

Ale ten už tam nebyl. Max pospíchal, aby se vymanil z hloučku shromážděných lidí a dohnal Senseie až u východu z jeskyní.

„Běž se podívat! Představ si, že tam visí tvůj portrét ve stáří!“

„Ano, viděl jsem,“ řekl obyčejně Sensei, jako by se jednalo o jemu dávno známý obraz.

Šli k východu, který vedl přímo do chrámu Povýšení svatého kříže. Jejich skupina se již rozešla. Max se Senseiem se prošli v prostorách nadzemního kostela. Vyšli ven a vydali se k Dálným jeskyním. Max byl stále pod dojmem toho, co viděl.

„Kdo by si jen pomyslel, jak se stařenka uzdravila! A možná, že tam byla nastrčená? I když z druhé strany, jak by mohla být nastrčená, vždyť většina lidí už byla pryč! No, ale jak se jí to podařilo?! Sensei, jak?“

„No, jak. Obyčejně. Víra je veliká síla... a dobrý vodič.“

„To je vše jasné. Ale jak se to stalo?“

„Oh, našel se dotěra,“ s nádechem humoru v hlase řekl Sensei. „Slyšel jsem, že se prováděly výzkumy

a že přístroje v blízkosti těch ostatků šly mimo rozsah...“

„Proč tedy ostatní lidé neměli takové zjevné projevy síly působení? Vždyť v blízkosti ostatků Agapita jich stálo nejvíce?“

„Ještě Ježíš řekl, že podle víry vaší staniž se vám.“

Max si uvědomil, že se mu tentokrát nepodaří ze Senseie vytáhnout bližší informace, které ho tak zajímaly. Neztrácel čas a přešel k další otázce.

„Co jsi tehdy říkal o Agapitovi? Že to byl Bódhisattva? Tedy ze Šambaly?“

Sensei přikývl.

„Soudě podle všeho, průvodce vykládal trochu jinak tvůj známý příběh,“ pokračoval Max v nahazování udičky.

„V podstatě ano. Ale není to vina průvodce,“
usmál se záhadně Sensei.

„A kde je tedy chyba?“

„Agapit nebyl žákem Antonije. Právě naopak. A vůbec to nespočívá ve věku. Antonij se seznámil s Agapitem na hoře Athos. Byl to Agapit, kdo ho naučil skutečnému umění léčení modlitbami a bylinkami. To ale není to hlavní. Právě díky Agapitovi byl Antonij zasvěcen mezi ochránce Lotosového chrámu, který se nachází na území Kyjeva již od starých dob... Když Agapit splnil svou misi na Východě, přišel za Antonijem do jeskyní, kde si v těle dožíval svůj vyměřený pozemský čas. A to, že zde dochází k uzdravení, je díky pozůstatkům Agapita, v nichž kdysi přebýval samotný Duch svatý na Zemi. Není divu, že i další relikvie, které leží vedle něj, také uzdravují. Tady je každý, kdo se obrací s čistou vírou k Bohu, bez ohledu na to, jakého je vyznání, odměněn...“ Sensei se zamyslel nad něčím jiným a pak řekl: „Je to škoda, že dosud stále mnoho lidí prosí o uzdravení svých těl, a ne o spásu své duše. Koneckonců, v moci Ducha svatého je osvobodit duše. A co těla? To je jen změna oděvu...“

Po chvíli se Max zeptal znovu:

„Odkud se zde v těch dobách vzal Chrám Lotosu?“

„Tento chrám tu byl už dávno předtím a je zde i teď.“

„A ‚už dávno předtím‘ to je kdy?“ snažil se upřesnit Max.

„V dobách předchozí civilizace Alt-Landy.“

„Atlantidy?!“

„Ano,“ přikývl Sensei. „Tehdy se ještě rezidence Rigdena Djappa nacházela prakticky uprostřed Černého moře. V těch dobách tam moře nebylo. Bylo tam jen malé jezírko s krásnými, malebnými plážemi... Takže právě v té době byl na těchto místech založen podzemí Chrám Lotosu s fragmentem Čintámani jako zdroje síly, místo budoucího duchovního znovuzrození lidstva. Odtud plyne pro duchovní lidi ta přitažlivost tohoto místa až do dnešních dnů.“

„Ale pokud existuje ten chrám i dnes, to znamená, že jsou i jeho strážci?“ zeptal se Max s jemnou narážkou.

„No, pokud je co chránit, pak je tu i ochrana,“ ve stejném duchu odpověděl Sensei. „I když ve skutečnosti je tento chrám člověku nepřístupný stejně jako Šambala.“

„A ty sám jsi tam byl?“ napůl žertem, napůl vážně se zeptal Max, zřejmě doufal, že pokud je to vtip, zasmějí se spolu, a pokud je to pravda, požádá, aby si ho mohl prohlédnout.

Sensei se pousmál a stejně mazaně odpověděl:

„Maxi, přece jsem ti říkal, že obyčejným lidem není přístupný.“

V tu chvíli došli do Dálných jeskyní, jejichž vstup byl umístěn v kostele Početí svaté Anny postaveném v XVII.–XIX. století. Každý sám se prošli po galerii jeskyní, kde byly také hrobky s ostatky svatých pozdějších dob. Tam, ve výklenku za mřížemi v přístěnku pod sklem, byly slavné hlavy neznámých svatých ronící myrhu. Max, i když se snažil, ve světle svíčky vážně nic viděl. Samozřejmě, že se hned zmínil

o padělcích. Na což Sensei odpověděl: „Maxi, vnější
vzhled je potřebný pouze tvému rozumu, aby dokázal
to, že žádné důkazy nepotřebuje.



Kresba Anastasie Novych „Agapit“.
Vytvořeno pointilistickou technikou

Zavři oči a důvěřuj své intuici. Ta ti poví mnohem víc, kde je padělek a kde je pravý svatý pramen. Jestliže člověk duší směřuje k Bohu, je obtížné ho oklamat, protože on vnitřně cítí mnohem více, než vidí jeho oči...“

Jakmile vyšli z jeskyně, ještě nějakou dobu stáli na strmých svazích kopce a dívali se na krásu okolní přírody. Pak začali sestupovat. Na cestě potkávali mnoho mnichů různých hodností, protože se v blízkosti nacházely jejich cely a také Teologický seminář. Někteří výše postavení projížděli kolem v drahých autech. Max se díval na jejich blahobyt, poslouchal každodenní řeči náhodných kolemjdoucích, oblečených do černého hábitu a s úsměvem řekl: „Možná bych i já měl jít za kněze? Soudě podle jejich tváří, je tady dobře krmí.“ V tomto okamžiku zpoza zatáčky vyšel scvrklý stařec, zřejmě patřící k bratřím již od dob ateismu. Šel, ponořen do sebe, nepřetržitě pohyboval rty v tiché modlitbě. „Ten se nepočítá, ten je výjimka,“ dodal spěšně Max. Na což Sensei odpověděl: „Maxi, co od nich chceš? Jsou to jen obyčejní lidé, jako jsi i ty, se stejnými životními problémy a starostmi. Oni prostě studují a dělají svou práci, stejně jako i ty jsi studoval na vysoké a pak jsi šel do práce v oboru. Tihle muži jsou obyčejní lidé. Ale tento mnich – to je něco úplně jiného. Ten je opravdu na cestě k Bohu. A rozdíl mezi ním a jimi je obrovský, i když nosí stejné oblečení.“

Max se Senseiem prošli kolem Blízkých jeskyní a dál stoupali po klášterní ulici nahoru k východu. V tom okamžiku zvony opět zvučně zazvonily. Ulice byla docela rušná, někdo šel od jeskyní, někdo se teprve chystal, že je navštíví. U samotného východu stály

jeptišky, které přijely do lávry ze vzdálených klášterů. Sbíraly dary. Sensei rozdával peníze a přistoupil k jedné starší jeptišce, která kvůli svému pokročilému věku seděla na stoličce. Sensei ani nestihl vložit peníze do krabičky, když s sebou trhla, chytila ho za ruku, padla na kolena, přičemž srazila krabičku, až se mince zvonivě rozlétly kolem. „Požehnej, požehnej mé duši.“ Max, který šel poblíž, překvapením dokonce instinktivně uskočil stranou. Ostatní lidé se zastavili a zvědavě z dálky pozorovali, co se děje. Sensei se snažil ji zvednout a šeptal jí něco do ucha. Žena nesouhlasila, ale pak se rozzářila, povstala, začala se křížovat a šeptat modlitbu. Mladá jeptiška, která stála poblíž, přiběhla ke své starší sestře a začala sbírat rozházené peníze. Když Sensei s Maxem podstoupili od ženy dostatečně daleko, Max se trochu vzpomatoval a řekl: „Pff, vyděsila mě k smrti! Zbláznila se nebo co? Sedí, sedí, nikoho neobtěžuje a vtom! Co od tebe chtěla?“ „Ale tak,“ řekl neochotně Sensei, zřejmě o tom nechtěl mluvit a změnil téma hovoru na každodenní záležitosti.

* * *

Nyní Max rozuměl, jak těžké to bylo pro duši, aby získala jeho pozornost, i když tělo zažívalo stav největšího duševního vzestupu. Vždyť jeho rozum posuzoval svět prizmatem hmotné existence. Neustále přesvědčoval Maxe, že to je jediný pravdivý odraz reality. Nyní Max chápal, jak bylo toto zrcadlo pokřivené. K čemu je to pochopení teď? Vždyť sílu, aby se změnil a reálnou šanci uniknout z pout reinkarnací, měl tehdy. Proto mu jeho živočišná

podstata tak usilovně zatemňovala mozek a zamlžovala ho svými iluzorními klamy. Stačilo jen změnit úhel pohledu, odstranit veškeré pochybnosti a zcela důvěřovat své duchovní podstatě, a ne dávat přednost živočišným instinktům. Jak jasně je na to vidět teď a jak neuvěřitelně těžké to vypadalo tehdy! Jak moc mě mrzí má hloupost. Kdybych měl jen jednu šanci... Ale já jsem jich měl spoustu! Tolik jsem jich za celý život dostal! Tohoto množství je těžké si teď nevšimnout. A ospravedlnění žádná nejsou. Na něj opravdu tehdy vyšel šťastný los – z paměti se Maxovi vybavil nejzářivější okamžik jeho ztracených příležitostí...

* * *

Max uviděl sám sebe, jak sedí ve společnosti kluků na dřevěné lavici. Byli v úhledném domku, kde Sensei přijímal pacienty. Sláva o zručném chiropraktikovi sahala daleko za hranice oblasti. Do tohoto malého stavení, které se nacházelo na okraji průmyslového hornického města, se sjížděli se svými bolestmi lidé z různých koutů. Sensei přijímal až pět set lidí denně. Nikoho neodmítl, často končil práci ve dvě i ve tři hodiny ráno. Ale dnes se Sensei podle jeho měřítka uvolnil poměrně brzy – v jedenáct hodin večer. Chlapci přijížděli před koncem příjmu. Každý z vlastního důvodu, ale hlavně popovídat si o životě. Prostě je to táhlo vidět se se Senseiem každý den po celodenním shonu. Tyto cesty se staly pro ně jakousi tradicí. Jak se říká, noc je ještě mladá, volného času dostatek.

Z přijímací místnosti vyšli poslední pacienti. Byl to nevelký pokoj, kde stálo lehátko, dvě židle, v rohu ikona se zapálenou lampičkou. To byla veškerá výzdoba. Chlapci seděli ve vedlejším pokoji, o něco širším než byl přijímací, ale neméně skromně zařízeném. Lavice, věšák, ano i kamna, kdoví jak zachráněná z minulých dob.

Navzdory tomu, že lidé již odešli, Sensei domů nespěchal, zřejmě na někoho čekal. Asi za patnáct minut se na chodbě opravdu ozvala šouravá chůze. Někdo zdvořile zaklepal. Dveře se otevřely. Vešly dvě starší jeptišky, které přidržovaly pod paží starce neobvyklého vzezření. Vypadal tak na devadesát let. Byl vyzábělý, velmi vysoký, někde kolem metru devadesát. S pravidelnými slovanskými rysy tváře. Vousy a lehce zvlněné dlouhé vlasy bílé jako snůh. Oděn byl do teplé kleriky, poněkud starodávného střihu. Na nohou venkovské prošivané válenky na kožené podešvi. Starcovy nohy byly podle všeho nemocné, protože mu každý pohyb způsoboval velké obtíže. Navzdory tomuto trápení jeho oči vyzařovaly životodárnou dobrotu a vnitřní sílu.

„Mír vám, mír tomuto domu,“ řekl starý muž, pokřičoval se a poklonil.

Jeptišky udělaly totéž. Kluci, kteří seděli na lavičkách, byli ohromeni těmito předobrymi, dávno zapomenutými slovy a neobyčejným vzhledem starého muže.

„Brý den,“ bylo vše, co byli schopni říci a zmateně přikyvovali hlavami v odpověď.

V tu chvíli z přijímací místnosti vyšel Sensei.

„Mír duši tvé, Antoniji,“ pronesl neobvykle změněným zvučným hlasem, naplněným jakousi uklidňující blahodárnou silou.

Po příchodu Senseie se jeptišky, s hlavami skloněnými, začaly usilovně křížovat. Stařec se s rozzářeným obličejem snažil pokleknout k jeho nohám. V očích mu hořelo takové duševní zanícení, že vypadal, jako by neměl absolutně žádné fyzické překážky.

Sensei ho jemně zvedl a řekl:

„Nepřísluší ti, Antoniji, klanět se tělu tomuto.“

„Ne tělu, ale Duchu svatému se klaním já.“

„Celý život tvůj, Antoniji, v lásce k Bohu je opravdové uctívání.“

Sensei jemně přidržel starého muže pod paži a vedl ho do přijímací místnosti. Jeptišky pokorně usedly na volnou lavičku a bez přestání se křížovaly a šeptaly modlitby. Chlapci byli přirozeně trochu šokováni takovou podívanou. Ale ne na dlouho. V blízkosti Senseie se věčně stávalo něco neobyčejného. O minutu později se už nechali unést hovorem o svých neodkladných záležitostech. Max seděl nejbliže k přijímací místnosti, a tak mohl vidět a slyšet, co se tam děje.

Stařec vešel a jakmile spatřil ikonu Spasitele, opět se pokřížoval. Sensei usadil Antonije na židli a sám se posadil na okraj lůžka.

„Děkuji Hospodinovi, že mi znovu dopřál setkání s Tebou. Duše se raduje a chvěje milostí, že se nachází vedle Tebe.“

Starý muž si setřel vyhrklou slzu.

„Antoniji, copak byl alespoň jeden den v životě tvém, kdy jsem nebyl vedle tebe?“

„Pravdu díš. Ale stejně... pohled očí duši laská světlem Tvým jako slunce jasně na čisté obloze.“

„Oh, Antoniji... Nedaleko je čas, kdy laskat se budeš pod sluncem tím věčně.“

„To je radost veliká. Opravdové dobro pro duši... Ale přesto mne neopouští bolest za ty, kteří zůstanou. Vždyť čekají je hrozné časy. Jak ulehčit jejich údělu?“

„Světlo moje, Antoniji... Těší mne láska a péče tvá o ty, kteří budou přítomni v okamžiku tom. Ale stojí za to mučít duši svou za ty, kteří poslouchali, ale neslyšeli, činili tělem bez citů, duši se nepronikli?“

„Vždyť ne všichni ztraceni jsou. Přece jsou ještě i zbloudilí. Už není nikoho, kdo by je vyhledal v doupětech nevíry.“

„Já vím, o cos mě přišel prosit, Antoniji. Myšlenky tvé tajné jsou mi známy. I když jen málo zůstalo takových, jako jsi ty, sloupů křemenných, na nichž spočívá pravoslaví mnou milované, kdož jsou schopni vykřesat jiskru boží, ale ruka má se nezvedá, aby prodloužila utrpení tvoje.“

„Ano, má tělesa jsou vetchá, ale duch je houževnatý a silný... Alespoň jednoho, alespoň za ruku, ale přesto dokážu vyvést na světlo boží.“ Zazněl dobrácký smích.

„Oh, já tě znám, Antoniji! Dostane se ti vůle za ruku vést a ty za šíjí celé stádo své poženeš do zahrad rajských.“

„Smiluj se nade mnou, Světlo mé Přechisté! Mně přece bylo dáno uvidět všechna muka pekelná, která podstoupí dítko ztracená. A ony jsou, děti ty, jako koťata malá, slepá již od narození. Nevidí, kam jdou.“

„Vidět nevidí. Ale slovo jim bylo dáno. A slyšet slyšely, ale nevěří. A Bohu věřit je nutné. Bylo řečeno: ‚Bdi!‘ To znamená, bdi! Bylo řečeno ‚naplň se láskou‘, tedy se naplň.“

„Všechno je to tak... Ale hluchota jejich z nepochopení je. Vábí preludy pustiny pekelné. Vždyť oni nevědí, že je to podvod přízračný, do záhuby duši vedoucí.“

„Ne, oni vědí, světlo mé, Antoniji, ale nechtějí to připustit. Jejich myšlenky jsou jen o prázdnu, jehož podstatou je prach. Co naděláš? Jestliže sadař s červy nebojuje, pak ani ovoce hodnotné nezíská...“

„To ten shon pozemský jim klidu nedává.“

„Shon? Shon, Antoniji, není ve světě skrytý. Není to vnější, co je trápí, ale vnitřní je trýzní. Z tohoto důvodu jsem přišel sem do těla, abych život lidský prožil a na vlastní oči se přesvědčil, zda něco překáží lidem na cestě k Bohu. Nic jim nebrání! Jen nepřetržitá lenost a touha po pokušeních pomíjivých.“

„Ano, slabá jsou ještě dítka duchem. Pro malé nevidí velké. Odpusť mi za slova má, proč bys neodhalil svou tvář pravou před stádem na scestí? Lidé víru bývalou najdou, ke spáse jejich duše vedoucí.“

Koneckonců, jiné jsou teď doby.“

„Oh, Antoniji, světlo mé přecistě... Můj duch je zde ne kvůli kázání, ale kvůli Soudu, protože je narušena rovnováha, Bohem daná. A odhalím-li tvář svou pravou, pro mnohé to bude smrti podobné. Protože nevydrží duše hříšníků světla jasného, jako temnota nemůže vystát slunce zářivé. Spatřit ho mohou jen ti, kdož jsou duši a úmysly čistí... Ne

hlásání o spasení teď lidé potřebují, ale činy. Dnes se nikdo nebude moci ospravedlňovat za nevědomost, prý: „Pane, hledal jsem a nenašel“. Po celém světě hoří již plamínky pravdy. Kdo chce, ten najde.“

„I to je pravda. Škoda jen, že čas se již chýlí ke konci a víry je mezi lidmi málo. Ale přesto se duše za ně stará a za ně hříšné prosí. Vždyť mnohým chybí jen nemnoho, aby získali jistotu, že dojdou na cestě k Bráně Hospodina. Pomoz jim silou svatosti Tvé...“

„Jak bych mohl odmítnout prosbu tvou, kdož plný jsi zármutku velkého za spásu duší lidských... Budiž po tvém... Za zásluhy tvé a jako tobě podobně se Modlicích dám pro stádo zbloudilé pochodeň – modlitbu přeplněnou silou Boží, která duše spasí. Pamatuji ale, že modlitba ta je jako Prst Boží. Pro ty, kdo ji znají, ale odstoupí, bude jako kámen na krku utopence. Protože jejich odstoupení bude zradě Boha podobné. A ti, kteří ji budou provádět v práci spravedlivé, při svědomí čistém, ještě za života svého odpuštění získají. Slova této modlitby jsou: „Otče můj pravý! V Tebe jediného věřím a modlím se k Tobě, Pane, jen za spásu duše své. Buď vůle Tvá svatá...“

* * *

Při těchto slovech vize náhle skončila. Max, ač se snažil sebevíc, nemohl si vzpomenout na pokračování této modlitby, která spasí duši a která se nyní pro něj stala tak důležitou a tak cennou. Nějakým intuitivním smyslem chápal, že kdyby si ji dokázal vybavít ve své paměti celou, už by pro něj nebyly děsivé žádné zkoušky. Pocítil v této modlitbě skrytou skutečně velkou Boží sílu. Jeho duše se nejen chvěla,

ona se dokonce při vzpomínce na ta slova nasycovala opojnou silou jako žíznivý poutník v poušti pramenitou vodou. Působila jako blažený dotek prvních kapek životodárného chladu. Ale... pramen je opět ztracen. „Jak se to mohlo stát?“ divil se Max. „Jak jsem mohl opovrhnout tak cenným pokladem? Vždyť jsem vše slyšel, slyšel jsem každé slovo, ale nepochopil jsem nic. Dokonce ani pak jsem si ani jednou nevzpomněl. Copak teď budu po celou dobu bloudit v této pekelné poušti pod spalujícím sluncem? Není to smrt, ale ani život, jen pomalé mučivé zhasínání! Jak se to mohlo stát? Minul jsem to nejdůležitější... Byl jsem úplně blízko, tak blízko Něho!

Jak jsem si mohl nevšimnout tolik zřejmého? Jak jsem mohl být tak hluchý a slepý, že jsem neviděl ani neslyšel to, co se dělo ve skutečnosti, právě v té skutečnosti, kterou jsem bláhově považoval za iluzi? Na co jsem utratil svůj život? Na marné nimránání se v malicherných problémech? Už jsem pocítil věčnost, tak proč jsem ji vyměnil za bezcenné okamžiky uspokojování rozmarů svého smrtelného ega? Tak cenný čas a je navždy pryč. Jak se to mohlo stát?“

Malé tělíčko se třásl nesnesitelnou vnitřní bolestí. Jakoby ho tisíce dravých zvířat drásalo zevnitř svými ostrými drápy. Nesnesitelná bolest spolu s příšerným strachem zachvátila celou jeho bytost. A... nejhlubší stesk. Ten bolestivý pocit staleté duchovní trýzně. Z hlubin samotné podstaty se s neobyčejnou upřímností vydral výkřik: „Pane Bože! Za co to mám?!“ Jako odpověď z Maxovy paměti okamžitě vyvstal děsivý obraz jeho rychlého duchovního pádu. Odpudivé scény obludného

pohlčení hmotou... Ani neodporoval. Prostě jako kámen padal do propasti připravené jeho Egem.

* * *

Po nějakém čase firmy, které zakládal Sensei, zanikly stejně náhle, jako byly vytvořeny. Max přes noc ztratil svou skvělou image a pozici ředitele. Zmocnil se ho neuvěřitelný vztek. Za svůj cíl si vybral Senseie, protože se domníval, že dceřině společnosti bylo možné zachránit. Živočišná podstata se prodrala ven doslova jako výbuch sopky, která již dlouhou dobu hromadila své toxické plyny. Zuřivost vzplála jasným plamenem. Život se pokryl velkou vrstvou rozpáleného popela. Maxe opanoval bláznivý nápad stát se za každou cenu bohatým. Jeho rozum nakonec přesvědčil sám sebe, že život se dává pouze jednou a že je třeba žít ho naplno. Chtěl zbohatnout tady a teď a je jedno, jakým způsobem, a pak, ať se stane cokoliv. Max si hýčkal tento sen dnem i nocí. Sledoval, jak žijí bohatí lidé, záviděl jim, vztekal se na sebe a nenáviděl sám sebe za to, že není schopen dosáhnout stejného bohatství. A tak by chtěl jediným pohybem stisknout tlačítko mobilu a nechat zmizet všechny problémy najednou, jako tehdy, když byl v Senseiově skupině.

Život se zdál být jako velký sud dehtu, v němž to medem ani nezavonělo. Hromadily se problémy – jeden horší než druhý. Max se střetl tváří v tvář s děsivou životní realitou, o jejíž existenci neměl ani tušení. Zpočátku ještě nějak odolával, ale pak to úplně vzdal. Shledával vinným Senseie za to, že ho život nechal klesnout tak ponižujícím způsobem, že z

něj udělal otroka místo pána. Mohlo se to ale přece udělat úplně jinak, rozumně. Bylo možné najít jiné východisko ze situace. Všechno odletělo do tramtárie: život, obchod i filozofie. Našel si důvod, proč nenávidět Senseie. Ale zároveň si uvědomoval, že příčina je jen důsledkem jeho vlastní hluboké krize, ne zcela pochopitelné, ale z níž tak trpěla a bolela duše. Tento proces rychlé degradace byl příliš bolestivý.

V tomto zlomeném stavu se Max setkal se svým dlouholetým kamarádem, který kdysi trénoval v Senseiově týmu. Přítele od té doby osud také trochu potrápil, ale vydařený sňatek jeho situaci zachránil. S pomocí tchána si zařídil vlastní malý obchod na trhu, kde obchodoval barvami pro automobily. Max se za ním přestěhoval do jiného města. Začal mu pomáhat. Pak se dokonce stal partnerem. Ale touha být mocnější a bohatší ho neopouštěla. Stalo se to u něj jakousi posedlostí.

Několik let před tím než Max s konečnou platností přítele podrazil, když zanechal jeho rodinu prakticky bez prostředků k živobytí, v obrovských dluhích, obdržel jeho kamarád poštou neobvyklou zásilku. V ní byla kniha se zvláštním názvem „Sensei ze Šambaly“. Po přečtení si pospíšil, aby se podělil s Maxem o své dojmy, zejména ho uchvátila duchovní praktika Lotosového květu. Navíc mu otevřeně vyprávěl o svých úžasných pocitech, které zažíval, když začal tuto meditaci provádět. Přiznal se, že takovou vnitřní duchovní celistvost ještě nikdy v životě nezažil.

Nadšené ohlasy přítele do jisté míry Maxe zarazily. Vzal si knihu, aby si počel, a znovu se ocitl

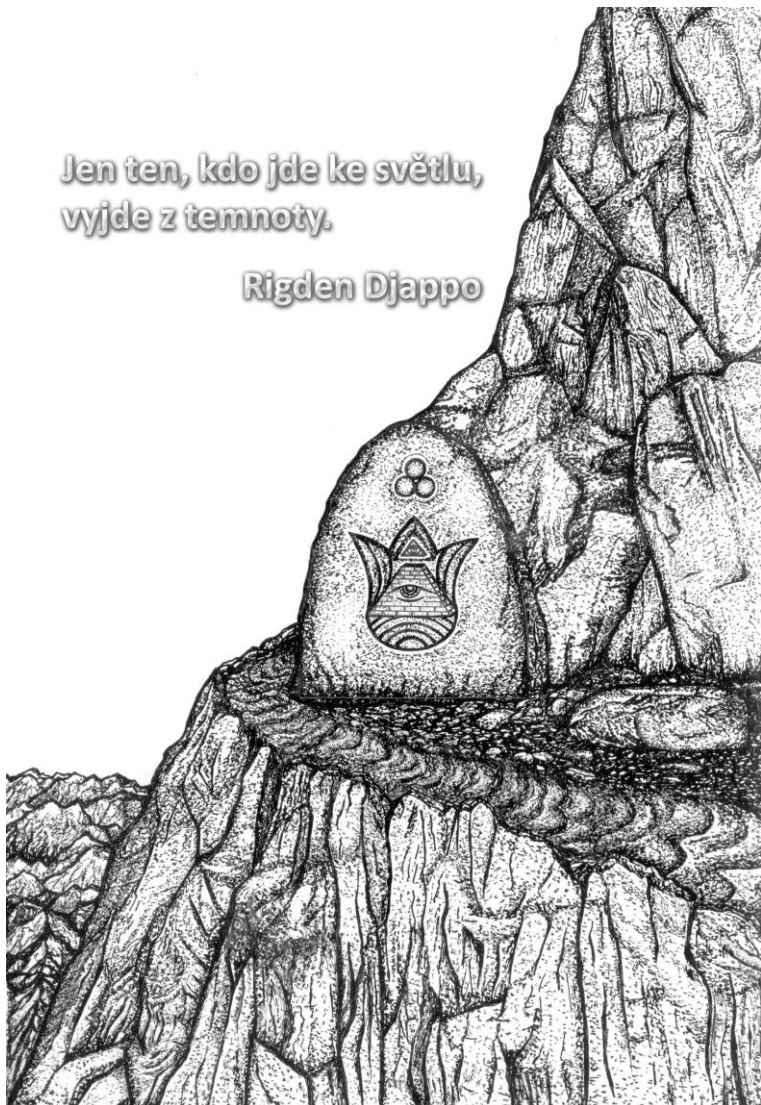
v harmonickém Senseiově světě. Duše se zachvěla starými vzpomínkami... Max usoudil, že s největší pravděpodobností tuto knihu napsala dívka, která také chodila na tréninky a která se důkladně zajímala o duchovní cestu rozvoje. Až do teď pro něj zůstalo záhadou, proč brala Senseiovu filozofii tak vážně. Max si také všiml, že je kniha napsána formou beletrie, ale že je až příliš autentická. Dozvěděl se o mnoha událostech, které se skutečně v životě odehrály. Vzpomněl si na Senseie. Hněv, jako takový, už zmizel. Všechny tajné myšlenky Ega byly v té době spojeny s účastníky aktuálního podnikání. Zbaven tohoto hustého závoje, Max cítil, že jeho duše byla vždy tomuto člověku nakloněna. Zmocnila se ho lehká nostalgie ohledně minulosti. Dokonce se snažil znovu provádět tu duchovní praktiku. Ale právě teď mu to šlo mnohem hůře než předtím při nejneúspěšnějších pokusech. Max se zlobil sám na sebe. Ztrácejí bývalou stabilitu, jeho Ego se snažilo rychle obnovit své dominantní postavení. Z hněvu, z vnitřní bezmocnosti vlastní duchovní podstaty Max namluvil příteli, že próza je próza a že všechna ta všeobjímající láska odvádí člověka od toho hlavního – od podnikání. Max se v duchu zaradoval, když viděl, jak jeho kamarád při těchto slovech poklesl na duchu. Konečně se splnilo jedno z jeho tajných přání: že právě jeho slova, a ne slova Senseiova, i když jen ze stránek knihy, měla vliv na kamaráda. Nakonec Max získal dlouho očekávanou moc, i když malou, i když jen nad svým přítelem, ale přece jen vlastní moc...!

* * *

Z těchto hrozných vzpomínek se nové, mladounké Maxovo tělíčko třáslo jako v zimnici. Teprve teď si uvědomil, v jak velkém rozsahu se ho zmocnilo Ego. Ve skutečnosti i tehdy, když Max letěl do propasti hmoty, dokonce i v tom okamžiku jeho osudného pádu mu Sensei podal pomocnou ruku. Ale on kvůli vlastní nafoukané samolibosti jednoduše toto přátelské gesto ignoroval, protože bláhově věřil, že letí do vlastního ráje. Vůbec netušil, že se tento ráj promění v naprosté peklo.

Jen ten, kdo jde ke světlu,
vyjde z temnoty.

Rigden Djappo



Kresba Anastasie Novych „Předdveří Šambaly“.
Zhotoveno podle skic Rigdena Djappa

Po několika letech se splnil jeho dlouho očekávaný sen. Max vymyslel a rozehrál kombinaci, v níž se obohatil jako v pohádce. V sázce byly velké peníze. Kvůli této transakci přesvědčil přítele, aby si vzal bankovní úvěr na velkou sumu. Ten zastavil veškerý svůj nemovitý majetek. Copak mohl tehdy předpokládat, že jej Max, dlouholetý přítel a partner, přes noc do nitky ožebračí, kdy bez výčitek svědomí vezme jeho rodině vše, co nabyla za tolik let?

Právě díky této „malé oběti kvůli velkému snu“ Max zbohatnul. V jeho životě se vše náhle změnilo. Začal žít v komfortních podmínkách, stal se ředitelem své vlastní společnosti, začalo na něj pracovat mnoho lidí. Peníze tekly proudem... A vtom místo luxusu jen prázdnota a temnota, namísto spoléhání na vlastní moc naprostá bezmocnost a neschopnost cokoli změnit.

* * *

V dětské tváři se odráželo šilené zoufalství. Holčička se úzkostně rozhlížela kolem sebe. Pohledem se zastavila na své matce, která se již bez zábran objímala a líbala s cizími muži. Max si představil svou tíživou budoucnost a zvolal se slzami v očích:

„Neee! Sensei, vrať mě zpátky do minulosti! Já vím, že je to v Tvé moci. Přísahám, všechno jsem pochopil!“

„Do minulosti?“ řekl klidně Sensei. „K čemu potřebuješ minulost? Podívej se dovnitř sebe. Co tě právě teď táhne do minulosti? Získané postavení ve společnosti, bohatství?“

„Ne. Ano... Ne. Sensei, já nevím. Ale určitě se napravím! Vždyť jsem si všechno uvědomil! Jen mě vezmi odsud pryč...“

„Přebývání v tomto těle je důsledkem tvé minulosti. Byla to tvoje volba!“

„Já jsem nevěděl, já si nemyslel, že jsi tehdy skutečně řík...“ Max se zarazil v půli slova.

„Říkal pravdu?“ dokončil Sensei jeho myšlenku. A po chvíli mlčení se smutkem řekl: „Měl jsi ve svém životě více než reálnou šanci. Měl jsi přístupné všechny možné duchovní nástroje. Použil jsi alespoň jeden z nich, aby sis pro sebe postavil archu spásy? Zatímco jsi tyto nástroje zkoumal, hledal v nich výhody a nevýhody, tvůj vyhrazený čas vypršel. Nyní sklízíš plody svých pochybností.“

„Odpusť mi... Co teď se mnou bude?! Sensei, ty jsi přece můj přítel... Co teď? No, co mám... Proč mi nevěříš?“

„Proč jsi tedy tehdy nevěřil ty mně?“ odpověděl Sensei na otázku otázkou.

„Všechno jsem ale pochopil! Změň alespoň můj osud! Copak budu celý život plavat v těchto sračkách?!“

Sensei se hořce pousmál a unaveně řekl:

„Tys nepochopil nic... Dosud toužíš po banánech... Nuž podle víry tvé nechť je ti dáno...“

Holčička rychle zamrkala. Její pohled se opět stal dětsky naivním. Otřela si z obličeje vlhkost, která se vzala neznámo odkud. Podívala se na zachované domky z písku. Zvedla se, zkroutila nespokojeně rtíky a vztekle je rozdupala. Popadla svou oblíbenou modrou lopatku a rozběhla se k matce. Čas jako by

se zpomalil a promítal na svém neviditelném filmu každý její vzdalující se krok.

Sensei se podíval na jeden z ležících vedle něj kamenů, kterými děvčátko zdobilo své stavbičky. Vzal ho a vyhodil do vzduchu. Kámen letěl vzhůru a jeho hladce vyleštěný povrch se hravě blýskal na slunci. Postupně se použitá síla začala zmenšovat. Když byla spotřebována, kámen dosáhl svého kulminačního bodu. Visel tam jen zlomek vteřiny a se zvyšující se rychlostí začal rychle padat dolů. Z nebeských výšin těžce dopadl na rozžhavený písek a zaujal svou obvyklou polohu. Sensei se na kámen lítostivě podíval. Pak nabral do rukou hrsti písku. Zaměřil na ně svůj pohled. O pár vteřin později rozevřel dlaně. Na nich už roztahovali svá křídla dva nádherní ptáčci. Lehce je nadhodil. A oni plavně letěli pryč do nebeských výšin. Sensei se usmál, když je doprovázel pohledem. Pak sklopil zrak a rozhlédl se kolem. Čas i nadále přehrával svůj zpomalený zastaralý film, pomalu přesunoval lidi. Sensei si těžce povzdechl, ohlédl se za vzdalující se holčičkou a tiše pronesl:

„Ach, lidé, lidé... Jak dlouho se budete starat o okamžiky a popírat věčnost?“



OBSAH

Služba	3
Vše je tak jednoduché	57
Ptáci a kámen	87



PODPORUJEME

TVOŘIVÁ SPOLEČNOST

creativesociety.com

TVOŘIVÁ SPOLEČNOST – to je mezinárodní projekt, který na dobrovolnické bázi sjednocuje lidi z více než 180 zemí. Cílem projektu je v co nejkratší době zákonnou a mírovou cestou přejít na nový tvořivý formát společnosti na celém světě, ve které život člověka bude nejvyšší hodnotou.

18+

MEZINÁRODNÍ ONLINE FÓRUM



GLOBÁLNÍ KRIZE. ODPOVĚDNOST

2. PROSINCE 2023 | 17:00 SELČ

SLEDUJTE VE SVĚM JAZYCE NA [CREATIVESOCIETY.COM](https://creativesociety.com)



ALLATRA

MEZINÁRODNÍ SPOLEČENSKÉ HNUTÍ

Mezinárodní společenské hnutí ALLATRA – sjednocení iniciativních, poctivých a přátelských lidí z více než 140 zemí světa, kteří se snaží využít své nejlepší vlastnosti ve prospěch společnosti.

MSH ALLATRA – formát vzájemných vztahů mimo politiku a mimo náboženství mezi lidmi různých sociálních statusů, profesí, národností.

Díky iniciativě a nezištnému konání aktivních účastníků **Mezinárodního společenského hnutí ALLATRA** se po celém světě realizují různé tvořivé projekty a dobré skutky, zaměřené na vytváření podmínek pro otevření tvůrčího potenciálu lidí, pro zrození všelidských duchovních a morálních hodnot v celém světovém společenství.



JEDINÉ ZRNO



GLOBÁLNÍ PARTNERSKÁ
DOHODA ALLATRA



NE NÁSILÍ V RODINĚ
A SPOLEČNOSTI



ALLATRA TV

Děkujeme všem dobrovolníkům Mezinárodního společenského hnutí ALLATRA, kteří se ve svém volném čase aktivně účastní projektů. Jsme rádi novému přátelství, novým nápadům a iniciativám! Připojte se!

Kontakty: • allatra.org • info@allatra.org

Kniha AllatRa

„Věčná Moudrost umožňuje člověku proměnit duchovně sebe sama, poznat skrytou podstatu

minulých a budoucích událostí.“

z knihy AllatRa

AllatRa je živá encyklopedie prapůvodních duchovních znalostí o světě, společnosti a člověku.

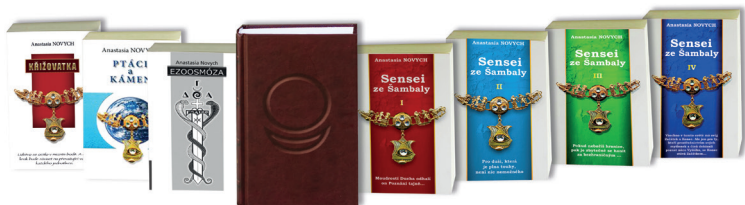


Je základem prapůvodních Znalostí potřebných pro duchovní probuzení a kardinální transformaci jak člověka, tak i celého lidstva.

- ☉ Duše — to nejčinnější v člověku
- ✓ Sekce věda
- ☉ Význam duchovního rozvoje člověka
- ♁ Smysl lidského života
- △ Vícerozměrná konstrukce člověka
- ◇ Starobylé duchovní praktiky a meditace
- 😊 Atypické chování dítěte
- 👍 Společnost a člověk
- ⚖ Co se děje po fyzické smrti?
- 🔍 Co spojuje všechna náboženství?
- ☆ Pracovní znaky
- ☾ Posvátné symboly ikon
- ⚙ Uspořádání vesmíru
- 👤 Co je to systém živočišného rozumu?
- 📦 Co se skrývá za super schopnostmi?
- 🗣 Dialog s Bohem
- 🏆 Posvátný Grál
- 📖 Starobylá podobenství

Kniha je bezplatně dostupná na stránkách: allatra.tv/cs

Knihy Anastasie Novych



V knihách Anastasie Novych jsou dány ty prapůvodní duchovní znalosti — Pravdy, z nichž se zrodila všechna světová náboženství, a které jsou v nich nyní z velké části ztraceny. Protože vnitřní síla, která je přenášena skrze tyto knihy, přispívá k duchovnímu probuzení člověka, naplňuje ho duchem Pravdy a inspiruje k duchovní transformaci sebe sama a okolního světa. Každý čtenář to však může pochopit sám, jestliže odhalí své duchovní hlubiny a procítí svou pravou duchovní podstatu.



Knihy Anastasie Novych odpovídají na mnoho otázek: Kdo jsem já? Jaký je smysl mého života? Jak pochopit sebe samého? Jak se zbavit trápení a naučit se ovládat své myšlenky? Jak změnit svůj život a osud? Jaká je skutečná podstata člověka? Co zamlčuje věda (o konstrukci člověka v neviditelném světě) a proč se o tom i nadále spiklenecky mlčí.

- Co je duše, osobnost, jaký je vztah mezi nimi a jaký je jejich účel?
- Co po smrti čeká duši, osobnost a tělo?
- Jaká jsou tajemství vesmíru, mikro a makro světa? Co je Živočišný rozum?
- Jak studovat systém hmotného světa a naučit se žít mimo jeho kódovaný vliv?
- Co čeká člověka a lidstvo v nadcházejících desetiletích?
- Jak můžete změnit sami sebe, svůj osud a život společnosti?



Knihy jsou bezplatně dostupné na stránkách: allatra.tv/cs

1. vydání, 2015
vytiskla Tiskárna Tisk SPRINT s.r.o.
Vestecká 541, 252 42 Jesenice-Vestec

České vydání © IBIS, 2015
Překlad RNDr. Věra Vachalcová
Korektura Mgr. Irena Prokešová
Sazba Martin Vachalec

Nakladatelství IBIS s.r.o.,
info@ibisbooks.cz
www.ibisbooks.cz